22 TEMMUZ 1980 SALI 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

İçişleri Bakanı Gülcügil istifa etti

HABERİ 7. SAYFADA

Cenaze töreni Şişli Camii'nde yapılacak

Nihat Erim toprağa veriliyor

● Törene Cumhurbaşkanlığı adına Genel Sekreter Vekili İlhan Öztrak, CHP adına Genel Başkan Ecevit katılacak.

HABER MERKEZİ

Dragos'ta geçtiğimiz Cumartesi günü öldürülen Kontenjan eski Senatörü ve 12 Mart başbakanlarından Nihat Erim, bugün İstanbul'da toprağa verilecek. Törene Cumhurbaşkanlığı adına Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Vekili İlhan Öztrak CHP adına Genel Başkan Bülent Ecevit Başbakan Demirel ile siyasi parti temsilcilerinin katılacakları bildirildi.

Nihat Erim için yapılacak devlet töreni Sisli Camii'nde başlayacak. Burada kılanacak ogle namazından sonra Erim'in cenazesi Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verilecek. İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, cenaze töreni nedeniyle çok sıkı güvenlik önlemleri alındığını bildirdiler.

TÖRENE KATILACAKLAR

Nihat Erim için bugün yapılacak olan cenaze törenine Cumhurbaşkanlığı'nı temsilen Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Vekili İlhan Öztrak, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Süleyman Demirel, devlet Bakanlarından Orhan Eren, Ekrem Ceyhun, Milli Savunma Bakanı Ahmet İh-

(Devamı 7. Sayfada)

Çanakkale Milletvekili Akay AP'den istifa etti.

ANKARA(DEMOKRAT)

Delege seçimleri konusunda mevcut yönetim ile anlaşmazlığa düşen Çanakkale AP Milletvekili Ahmet Nihat Akay, partisinden istifa etti. İstifa mektubunu parti genel merkezi ile Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderen Akay, AP'yi suçladı.

Alınan bilgiye göre Çanakkale AP Milletvekili Ahmet Nihat Akay, delege belirlenmesi konusunda partisiyle anlaşmazlığa düş

(Devamı 7. Sayfada)

KÖY–KOOP yönetimi ortada

● Nedim Tarhan mahkeme kararının kendilerine tebliğ edilmediğini söylerken, Hadi İlbaş, ''KÖY–KOOP'u yıpratmadan devralacağız'' dedi.

HABERİ 7. SAYFADA

CHP İl Başkanı Çelen faşist saldırıların MHP yanlısı ÜYD'li saldırganlarca yönlendirildiğini açıkladı

● Çelen, faşistlerin duvarlara Ecevit ve Üstündağ'ın öldürülmesini isteyen sloganlar yazdıklarını söyledi

● Konya'da ilkokul öğrencileri bile baskılar nedeniyle okullarına gidemiyor

KONYA'DA HALKIN CAN GÜVENLİĞİ YOK

● CHP Konya İl Başkanı, defalarca uyarmalarına rağmen yetkililerin saldırılar karsısında gerekli önlemleri almadığını bildirdi

● Çelen, faşist saldırılar nedeniyle okulları ve Konya'yı terketmeyeceklerini, bunun çözüm olmadığını açıkladı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Konya CHP İl Başkanı Mehmet Çelen Konya'daki faşist saldırıların MHP yanlısı ülkü yolu derneği taraftarlarınca yönlendirildiğini söyledi ve faşistlerin ilde Ecevit ile Üstündağ'ın öldürülmesini isteyen duvar yazıları yazdıklarını ifade etti.

Demokrat'a Konya'daki faşist saldırılara yönelik bir açıklama yapan Konya CHP İl Başkanı Mehmet Çelen saldırıların MHP yanlısı Ülkü Yolu Derneği tarafından gerçekleştirildiğini belirterek, yetkililerin

(Devamı 7. Sayfada)

Bolivya'nın kızılderili kökenli köylüleri de askeri cunta karşısındaki direnişi destekliyor. Birçok bölgede yolları barikatlarla kesen silahlı köylüler, maden işçileriyle birlikte davranıyor.

Bolivya'da halkın direnişi gittikçe sertleşiyor

●Santa Ana bölgesinde maden işçileri tankları ele geçirdi, uçaklar başkent La Paz'ın işçi semtlerini bombalıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bolivya'da darbeyle yönetime gelen askeri cuntaya karşı ülkenin çeşitli kesimlerinde direniş eylemleri sürerken, en şiddetli çatışmaların La Paz'ın600 kilometre kadar güneyindeki Santa Ana madenlerinde sürmekte olduğu bildiriliyor. Maden işçilerinin yolları dinamitleyerek kapa-

(Devamı 7. Sayfada)

Demirel, DGM ve Fevkalade Hal Yasa tasarıları için partileri işbirliğine çağırdı

ANKARA(DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel, dün Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekili Ünaldı, Millet Meclisi Başkanı Karakaş ve parti liderlerine birer mektup göndererek, bazı yasalar konusunda işbirliği çağrısında bulundu.

Devamı 7. Sayfada

Aybastı'daki "Fındık ve Patatesteki Sömürüye Son" mitingine binlerce üretici katıldı. Özellikle Fatsa kuşatmasının sürdürüldüğü günlerde düzenlenen mitinge binlerce üreticinin katılması, faşizme ve sömürüye karşı çıkması oldukça anlamlıydı.

Aybastı ve Kabataş'ta fındık mitingleri yapıldı

● Üreticiler fındık taban fiyatının en az 160 lira olarak yeniden belirlenmesini ve geçen yılki fındık fiyat farklarının Fiskobirlik tarafından üreticilere ödenmesini istediler.

Aybastı'ya bağlı Kabataş kasabasında yapılan mitinge 3 bine yakın üretici katıldı. Çevre ve dağ köylerinden gelerek mitinge katılan yüzlerce kadın ve genç kız, faşist saldırıları ve fındıktaki sömürüyü lanetlediler.

HABERİ 7. SAYFADA

CHP Milletvekili Şükrü Bütün Çorum olaylarını Demokrat'a anlattı:

"Bazı polisler Çorum'da yarım kalan saldırılarını tamamladı"

● "Yağmalamalar, yakıp–yıkmalar idarenin korumasıyla yapılmıştır. İdare, güvenlik kuvvetleri vasıtasıyla vatandaşın kendi korumasına, savunmasına engel olmuştur, kendi, vatandaşın savunmasını yapmadığı halde."

● "Suça iştirak ettiği, öncülük ettiği bilinen bazı polisler, katliam olayında bizzat bulunmuşlar, hatta olaylar anında Çorum'a yetişebilen güvenlik kuvvetlerini yanıltarak, savunmada bulunan halkı ve semtleri hedef göstermişlerdir."

Röportaj:Gülnur ÖZUSLU

HABERİ 7. SAYFADA

Bakanlar Kurulu grevi ertelemişti.

DYF-İş TCDD'deki grev kararının ertelenmesini durdurmak için Danıştay'a başvurdu

HABERİ 7. SAYFADA

Beritan Aşiretinin 10 bin koyunu ölüme terkedildi

● Arap ülkelerine ihraç edilmek üzere Mersin'e getirilen koyunların vagonsuzluk nedeniyle 42 derece sıcaklıkta bekletildiğini bildiren Beritanlı Çelik hükümeti eleştirdi.

HABERİ 7. SAYFADA

Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı'nın faşistlerce öldürülmesi kınandı

Topkapı'da meydana gelen çatışmalarda iki kişi öldü

● Çorum ve Fatsa olaylarını protesto için bazı kentlerde gösteriler yapıldı.

● Ankara hassas bölgeler müdürlüğünde görevli gece bekçisi öldürüldü.

● Gaziantep'te sağ görüşlü bir kişi öldürüldü.

● Sakarya'da faşistler bir tekel bayini bombaladılar.

● Konya'da bir memur öldürüldü

HABERİ 5. SAYFADA

Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rıfat Güney:

Çorum ve Fatsa olaylarıyla emperyalizmin ve faşizmin kanlı yüzü ortaya çıkmıştır

HABER MERKEZİ

Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rıfat Güney, Çorum ve Fatsa olayları ile Türkiye'de açığa çıkan şeyin emperyalizmin ve faşizmin kanlı yüzü olduğunu söyledi.

Aynı konuda Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan da Çorum'daki faşist saldırıların üretici köylüyü açlıkla karşı karşıya getirdiğini belirtti.

Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rıfat Güney, Çorum ve Fatsa olayların-

(Devamı 7. Sayfada)

Çağlayangil, Demirel ve Ecevit biraraya gelerek üçlü zirve yapacaklar

Ecevit onarım hükümeti ve siyasi mütareke önerdi

● CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit "Geniş Tabanlı Onarım Hükümeti"nde MHP'nin bulunmasını düşünmediklerini söyledi.

● Fehmi Cumalıoğlu "Kurtuluş milli çözüm onarım hükümetini kurmaktır" dedi.

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi krizden kurtulması için uzlaşmadan başka bir yol göremediğini belirterek "onarım hükümeti" ve "siyasi mütareke "önerdi. Ecevit "Onarım hükümeti" içinde MHP'yi düşünmediklerini "siyasi mütareke" için Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in önceki

(Devamı 7. Sayfada)

Karakaş: "Türkiye artık zaman kaybetmeme noktasına gelmiştir"

● Millet Meclisi Danışma Kurulu son siyasal gelişmeleri değerlendirmek amacıyla olağanüstü toplandı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Millet Meclisi Danışma Kurulu son siyasi gelişmeleri değerlendirmek amacıyla başkan Cahit Karakaş'ın yönetiminde olağanüstü toplandı.

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, başkanlık divanı toplantısını açarken yaptığı konuşmada, Türkiye'de terörün hergün şekil ve boyutları gelişerek devam ettiğini, ve TBMM'ye düşen görevlerin herkesin görevlerinden daha büyük olduğunu söyleyerek, "Türkiye artık zaman kaybetmeme noktasına gelmiştir" dedi.

Nihat Erim'in anarşi kurbanlarının arasına katılmasının acılarını bir kat daha artırdığını kaydeden Karakaş, şöyle devam etti: "Bu nedenle, TBMM'nin en güç koşullarda ve ülkenin kurtuluş savaşını hazırladığı dönemlerdeki heyecan içine girmesi için herşeyden evvel kendimize düşen

(Devamı 7. Sayfada)

die Tageszei
Demokrat
VERBOTEN
politikaya terkediliyor..

Almanya'da yayınlanan Tageszeitung adlı gazete DEMOKRAT'ın yasaklanmasıyla ilgili habere birinci sayfasında önemli bir yer ayırdı.

Almanya'da bir günlük gazetenin DEMOKRAT'la ilgili yayını:

Die Tageszeitung gazetemizin Ankara'da yasaklanmasına geniş yer verdi

HABER MERKEZİ

Almanya'da yayınlanmakta olan Die Tageszeitung adlı günlük gazete, DEMOKRAT'ın Ankara'ya girişinin yasaklanmasına önemli bir yer verdi. "Demokrat Yasaklandı" başlıklı haberin spotunda "sol eğilimli günlük gazete Ankara'ya giremiyor", ifadesine yer verildi.

(Devamı 7. Sayfada)

Devlet tahvilleri faiz oranı yüzde 20 olacak

● Bankalar, mevduat sertifikaları karşılığında topladıkları mevduat için Merkez Bankası'na mevduat munzam karşılığı yatırmayacaklar ve faiz oranlarını daha da yükseltebilecekler.

HABERİ 3. SAYFADA

Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı Kenan Durukan:

"TSKK Savunma Bakanlığı'nı etkilediyse görüşmeler tıkanır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı Türk-Harb İş Sendikası Milli Savunma işkolunda çalışan 34 bin işçi adına Milli Savunma Bakanlığıyla bir süre önce başlayan toplu sözleşme görüşmelerini sürdürüyor.

Toplu sözleşme görüşmelerinde en can alıcı nokta olan ücretler ve ücrete dayalı yardımlar maddele-

(Devamı 7. Sayfada)

Et ve Balık Kurumu'nu özel sektöre devretme çalışmaları yapılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Geçtiğimiz günlerde bakanlığı ile ilgili çalışmalar yapmak üzere Erzurum'da bulunan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Kulahlı, Et ve Balık Kurumu'nun Türkiye'deki et sanayinin yüzde 10'una sahip olduğunu, geri kalan tesislerin bir dağınıklık içinde bulunduğunu belirterek "Et sanayini ozel sektöre devretmeyi düşünüyoruz" biçiminde konuştu.

Türkiye'nin hayvancılık potansiyelinin ye-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Kafa ve "Plan"

Daha, hafta içinde öldürülen CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun toprağa verilişinin üzerinden 24 saat geçmeden, eski Başbakanlardan Nihat Erim ve koruma polisi Ali Kartal, kanlı siyasi cinayetler zincirinin en son kurban halkasını oluşturdular.

Ülkemizde olup bitinleri geniş çaplı, ayrıntılı, kökleri derinde, çok boyutlu, şeytanca bir "Master Plan"ın varlığından soyutlanarak anlamaya ve yorumlamaya olanak yoktur. Toplumumuzun sosyal ekonomik ve politik yapısından ustaca yararlanılmakta, bu alanlardaki her türden sorun ve olgu, yukarı düzeyde bir profesyonellikle, kurnazca kullanılmaktadır.

Gelmiş geçmiş iktidarların hataları, yanlış politikaları ve tutumları ile, ülke sorunlarına duygusal, bilim dışı, alaturka, dar politik çıkarcı yaklaşımlar sonucu patlak veren ve kontrol edilemeyen karmaşık olaylar kümesi yanında çok hesaplı, bir mozayık panoya teker teker taş yerleştirircesine, dikkatli bir "plan" uyarınca istenilen yerde, zamanda, çapta ve etkide olaylar çıkartılmakta, cinayetler işlenmektedir. 1 Mayıs 1977 kıyımı, 1977 seçim öncesinin Sirkeci-Yeşilköy sabotajları, Çiğli'de Ecevit'e suikast girişimi, daha sonra Malatya Belediye Başkanı Hamido'nun öldürülmesi gibi olaylar bu konuda sadece birkaç örnektir. Ve sağ-sol çatışmasına indirgemekle çözümlenemeyecek bir profesyonellikte gerçekleştirilmişlerdir. Gene Kahramanmaraş, Hatay, Çorum gibi illerimizde simgeleşen Alevi-Sünni mezhep kışkırtmacılığını, en azından, bu açının süzgecinden geçirmek gerekir.

Bu arada, ardarda gelen Çorum'daki açık faşist saldırganlık, Fatsa fiyaskosu ve parlamenter Köksaloğlu'nun öldürülmesi olaylarının kamuoyunda yarattığı olumsuz etkiyi dengelemek amacıyla, 12 Mart'ın ilk Başbakanı Prof. Nihat Erim'in, acımasız bir soğukkanlılıkla, kurban seçilmiş olması da olasıdır.

Nitekim, gerek Başbakan ve gerekse MHP Genel Başkanı cinayetin hemen ardından verdikleri demeçlerde, ellerine geçen fırsatı değerlendirmekte gecikmemişler, ve ilki daha dolaylı ikincisi daha açık bir biçimde, 1974 genel affının (ki tüm işkence suçlularını yasaların pençesinden kurtarmıştır) bir sonucu olduğu iddiasını dile getirmişlerdir.

Burada, Prof. Erim'in katledilmesi trajik olayını bile bir sömürü konusu yapmakta tereddüt göstermeyen politikacı kurnazlığını tartışacak değiliz. Ancak, ülke yönetiminin tüm sorumluluğunu omüzlarında taşıyan bir Başbakan'ın bu kafa ve bakış açısıyla, anarşi sorununa çözüm getirebileceğine de inanamıyoruz.

Demirel'in AP azınlık iktidarının başındaki sekiz aylık tutumu, ülkenin genel durumunu geniş bir perspektifle, objektif bir biçimde ve açık yüreklilikle ele alamayacak, değerlendiremeyecek kadar duygu ve inadının tutsağı olduğunu ve bu yüzden de ülke sorunlarına egemen olamayacağı gerçeğini bir kez daha sergilemiştir.

Sözün kısası; Türkiye üzerinde binbir çorap örülürken Demirel olayları aşamamaktadır.

Ama olaylar, AP azınlık iktidarının da onun başbakanının da çapını çoktan aşmıştır.

DÜŞÜNCE ALANI

Yargı düzeni ve halk ilişkisi

Avukat Orhan İzzet KÖK

"YARGI DÜZENİ VE ONU BELİRLEYEN YASALARLA HALK İLİŞKİSİ BİR ÇELİŞKİYE DÖNÜŞMÜŞTÜR VE HALK YARGIYA YABANCILAŞMIŞTIR."

Halk ile yargı düzeni ilişkisi, ülkemizde hemen hemen hiç ele alınmamış konulardan biridir. Adli tatil nedeniyle yargı sorunlarının yeniden gündeme geldiği şu günlerde, yüzeysel de olsa konu üzerinde kısaca durmakta yarar vardır.

Kurtuluş Savaşı başarıldıktan ve Cumhuriyet kurulduktan sonra yeni devlet için bir hukuk sistemi oluşturmak gerekiyordu. Savaşı kazanan halkımız ve onu örgütleyip yöneten önderler, seçkin bir yiğitlik noktasında birleşmişler ve bu birliktelik zaferi sağlamıştı.

Ne var ki Kurtuluş Savaşı kadrosu çağdaş anlamda düşünür ve kuramcılardan yoksundu. Türkiye toplumunun sosyo-ekonomik yapısı, tarihi bilinmiyor, kültürü, örf ve gelenekleri konusunda gerçekçi ve ayrıntılı kaynaklar bulunmuyordu. Aslında, yeni devletin hukuk sisteminin oluşumunda, çok iyi bilinmesi gerekli bu toplumsal gerçeklik temel alınmalıydı.

Bu koşullar altında gözler o günün politik tercih odağı durumunda olan batıya çevrildi. Yeni devletin yasaları batıdan alınacaktı. Bu mantık hemen pratiğe geçirildi. Arka arkaya, Kara Avrupası'nın kimi ülkelerine ait yasalar, satır satır dilimize çevrilerek uygulamaya konuldu.

743 sayılı Yurttaşlar Yasası 4 Ekim 1926'da 765 sayılı Türk Ceza Yasası 1 Mart 1926'da, 1412 sayılı Ceza Yargılama Usülü Yasası 4 Nisan 1929'da 1086 sayılı Hukuk Yargılama Usülü Yasası 18 Haziran 1927'de Alman, İtalyan, İsviçre ve kısmen Fransız hukukundan aynen aktarılarak yasalaştırıldı ve yürürlüğe sokuldu.

Kuşkusuz bu yasalar, ilgili toplumların koşulları ve gereksinimlerini karşılamak üzere yapılmışlardı. Bu yasalardaki her madde, belli bir tarihi gelişimi, bu süreç içinde değişen ve somutlaşan gereksinimleri ve bunların yasalaşmasını sağlayan toplumsal dayatmaları ifade ediyordu. Bu hükümler bizim topluma aktarılırken bir ayıklama yapılmadığı gibi toplumun özgül koşulları açısından bir uyumlama (adaptasyon) çabası da gösterilmemiş ve bu zamana bırakılmıştı.

Kurtuluştan bu yana geçen şu kadar zaman, acaba bu uyumu sağlamış mıdır? Bu soruya rahatlıkla "evet" diye cevap verebilmenin oldukça güç olduğunu sanıyorum. Somut gerçek odur ki yargı düzeni ve onu belirleyen yasalar ile halk ilişkisi bir çelişkiye dönüşmüştür ve halk, yargıya yabancılaşmıştır.

Neden böyle olmuştur? Aktarılan yasalarla getirilen kurumların ve tanımlamaların büyük bölümü, toplum gerçeğinin dışındaydı. Yaşı, cinsi, niteliği ve ölçüleri çok farklı, yabancı bir gömlek giydirilmişti topluma. Getirilen kurumların bu toplumda yapay biçimde, akşamdan sabaha oluşturulması ise olanak dışıydı.

O nedenledir ki aktarma yasalar içindeki bazı düzenlemeler, hiçbir zaman uygulama alanı bulamamışlardır. "Ölü maddeler", hukuk dilimize bu gerçeğin getirdiği bir deyimdir. Aynı biçimde "Tanrı hakime...düşürmesin" yakınması, bu yabancılaşmanın bir başka yansımasıdır. Hukuk kurallarının, halkın tarih sosyal ve ekonomik gelişiminden gelenekleri̇nden ve içinde yaşadığı yerel sorunlardan hareketle ve bilimsel bir çalışma sonucu oluşturulması yerine, yabancı ve hazır aktarmalara başvurulması, elbette içindebu tehlikeleri taşıyordu.

Aktarma hukukun uygulama yeri olan adliyelerdeki bürokratik yapısallık, Osmanlı mültezim sisteminden artakalan jandarma olgusuyla birleştirilince yabancılaşma olgusu da ivme kazanmıştır. Çağırma nedeni basit bir tanıklık bile olsa "İhzaren celp" yöntemi, uygulamada devlet-mahkeme korkusunu yerleştirmiştir. Bu yöntem özellikle kırsal kesimde yurttaşın zor ve hakaret eşliğinde, çoğu kez yaya olarak ilçeye götürülmesini bir veya birkaç gece karakolda tutulmasını günlük olay haline getirmişti. Çağırıldığı mahkeme önünde ise, yurttaş hep ezik ve yalnız olmuştur. Yargıcın dilinden ve yazdırdığından, çoğu kez birşey anlamamıştır. "Zorunlu avukat" sistemi bulunmadığı için, yurttaşdan alınan "ifade" genellikle sağlıksız olmuş, davanın aydınlanmasına bir katkı getirmekten uzak kalmıştır.

Hukuku aktarma, yasal kurum ve tanımlamaları topluma 'yabancı yargılananın, yargılayanın dilini anlamadığı bir yargısal sistemin bizi getirdiği nokta budur.

Oysa yargı düzeni ve yargı organları, yurttaş için bir korku aracı değil, güvence kaynağı olmalıdır. Yurttaş, başının derde girdiği her anda, ilgili yargı organına rahatlıkla başvurabilmeli, bunu içinde duymalıdır. Yargıç, savcı ve avukatlarla insanca ilişkiler kurabilmelidir. Yargıç ve savcı önünde rahat konuşabilmeli, söyleneni anlamalı, horlanma ve azarlanma korkusundan uzak bulunmalıdır. Yurttaş, yargı düzenini kendi yararına, yaşamının bir parçası olarak görmelidir. Yargı, onda soğukluk ve eziyet çağrışımı yapmamalıdır. Yargısal düzenin içinde bulunduğu bürokratik yapısallığın uzatıcı ve bıktırıcılığı, etkinbir çabayla yokedilmeli yurttaşın bu çabaya katkısı sağlanmalıdır. Yerel sorunlarda, halkı yargı kurulunun içine almanın yolları aranmalıdır.

Bütün bunlar, sorunun temeline inmeyi her türlü önyargının üstünde tartışmayı gerektirmektedir. İşe başından başlamak çelişkiyi kaynağında yakalamak yanlışın nerde olduğunu görmek, ilk adımdır.

Toplumsal yapımız ile hukuksal çerçevemiz arasındaki terslik genel sorunlarımızla ilintiyi, bütünselliği gözardı etmeden ve daha fazla gecikmeden tartışılmalıdır.

Yaşadığımız gecikmeyi geciktirmemenin başka yolu yoktur.

GÜNÜN YAZISI

"Yabancı Parmağı" sorunu

Murat BELGE

Hayatın her düzeyinde, hoşlanmadığımız bir durumu açıklamak, daha doğrusu, açıklar gibi görünüp geçiştirmek için bu tür tatsız olguları, "dışsal" bir faktöre bağlamak yaygın bir alışkanlıktır. Evde çocuğumuz herhangi bir yaramazlık yapsa "Acaba kimden öğrendi?" diye, nasıl kötülük kaynağını evin dışında ararsak toplumdaki kötülükleri "dış mihraklar", "yabancı parmaklar" vb. ile açıklamak ta aynı şekilde işimize kolaylaştırır.

Dünya'nın her ülkesinde sınıf mücadelesi vardır. Kiminde görece ılımlı, kiminde alabildiğine sert. Bu mücadelenin nerede, hangi düzeyde, hangi toplumsal kümelenmeler arasında patlak vereceği, ne gibi yöntemlerle süreceği her ülkenin özgül konjonktürüne bağlıdır. Başka bir söyleyişle, zembereği, o ülkeye içseldir. Dünyanın bugünkü yapısı gereği uluslararası sorunlarla belirli ilişkiler içinde olsa bile.

Oysa eskiden beri, Türkiye politikasında bu türden olayları "dış kaynaklı" gibi görme eğilimindeyizdir. 60'ların sonunda, yarı resmi bir ziyaret yapan bir ingiliz üniversite yetkilisine tercümanlık yapıyordum. Bir türk yetkilisi üniversite olaylarının belli bir merkezden yönetilip yönetilmediği konusunda fikrini sordu bu yetkilinin. Soruyu çevirince, adam gülerek, "ne, Moskovadan mı?" diye sordu. "Bunu bizde de söyleyenler oldu. Ama ingiliz polisi bile inanmadı" diye ekledi. Bana belli bir samimiyetle verdiği cevabı, istihrasından arındırıp bizim yetkiliye çevirdim ama cevap onun için hiç de inandırıcı olmadı.

Kesin bir ihtiyaca dayanıyor olmalı bu yorum tarzı. O zamandan bu zamana her sarsıcı olay karşısında sağda solda kendine özgü, "yabancı parmak" açıklamasını yapıştırıyoruz. Sağın zihniyeti şu anda önemli değil ama sol açısından bu sorun artık bir "yol ayrımı" önemi taşımaya başladı. Sorun şu: Toplumsal olaylara, toplumun kendinden mi bakılır, yoksa birtakım, "fesat örgütleri"nin faaliyetleri açısından mı? Yaşadığımız olayları akıl dışı bulabiliriz, yöntemleri yanlış bulabiliriz. Bu durumda yapılacak iş, hangi dinamiklerin bu çarpık gelişmeleri belirlediğini araştırmaktır. Olayın gerçek açıklaması da bu araştırmanın sonucunda ortaya çıkar. Öbür yoldan, çeşitli dahiyane, polisiye senaryolar yazarız ama ne bir şeyi açıklamış, ne de bir yanlışın önüne geçebilmiş oluruz. Kitleden yana olduğunu söyleyen ilericinin düşünce düzeyinde, toplumsal olaylarda kitleye en ufak bir davranış özerkliği tanımaya yanaşmamasının çelişkisi de işin cabası.

HALKIN DİLİNDEN

Düzene göre kafalar nasıl oluşturulur

Okullarda insanlar imal edilir. İnsan yapma olayına eğitim denir. Aile çevresi, sinema televizyon, tiyatro, radyo, kitaplar ve afişlerde bir anlamda okuldur. Yani tüm bilgi ileten yerler okuldur.

Nesneler araçlarla yapılır. İnsan yapma aracı ise bilgidir. Bilginin niteliği onun insan yaşamındaki etkisinin araştırılmasıyla kavranabilir.

Bize verilen bilgiler, kafamızın içinde yargı ve kanılara dönüşür. Yargı ve kanılar, davranışlarımızı yöneten işleyişin birer parçasıdır.

Bize yabancı olan bir sürü amacı gerçekleştirmemiz olağandır. Öğrettiklerine, öğretenler yabancı olması gündelik bir olaydır. Bir insanın birşeyler yapıyor olması yaptığını bilmesi demek değildir.

BİLMEDİĞİ AMACI GERÇEKLEŞTİRMEK GENELLİKLE MAKİNELERİN ÖZELLİĞİDİR. BU ARABA HEDEFİNE BİLMEDEN ULAŞIR. O YÖNETİLİR. MAKİNELER GİBİ DAVRANMAMIZIN OLAĞAN BİRŞEY OLMADIĞI ÇOK AÇIK.

Konuşmak ençok karşılaşılan davranışlardan biridir. İnsanların konuşurken söylediği şeylerin çoğu yanlıştır. Örneğin BİR SÜRÜ İŞÇİ "PARA İŞGÖRÜR" der. Halbuki işgören para değil KENDİLERİDİR.

İŞÇİLER VE MEMURLAR BAŞKALARINDAN DUYDUKLARINI SÖYLER. Dünyayı tersine döndüren bu düşünceleri nereden edinirler? OKULLARDAKİ VE ÜNİVERSİTELERDEKİ düzenin iktisatçıları da yıllardır aynı şeyleri savunuyor. TOPRAK, SERMAYE ve EMEK "ÜRETİM UNSURLARI" dır. ("üreten") diyorlar. Bu anlam çarpıtmalarının neden sonu gelmiyor? Sebep sonuçta aranmalıdır. Yukarıdaki üretim tanımlamasının sonucu, işçiler ve memurların sermayeyi kendilerinden üstün tutmalarıdır. Aslında bu alçak gönüllülük bir etkilenmedir. Hangi koşullar binlerce öğretmenin, öğrencileri yıllar boyu, tümüyle saçma sapan ve zararlı bilgilerle doldurmasını mümkün kılmaktadır.

Bu öğretiliyorda, öteki neden öğretilmiyor? Sorusuna yanıt isteyen öğretilenleri kim saptıyor? Sorusuna yanıt bulmalıdır. Öğreneceğimiz konular, onları kimin seçtiğine bağlıdır. Öğrendiklerimizi kim saptıyor? sorusuna verilecek yanıtı, eğitim sonuçlarına bakarak çıkarabiliriz. Eğitimcilerimiz de bizim gibi, aynı yöntemle ve aynı bilgilerle "imal edilmişlerdir."

Çıkarların yönlendirmediği bir eğitim varmıdır? Çıkar peşinde olmak belirli birşeyi istemektir. Belirli birşey istemeyen eğitim eğitim olamaz. Bizler bu belirli şeyleri yapmak yada yapmamak doğrultusunda eğitiliriz. Bu bizim bazı bilgileri almamız, diğerlerinide almamamızla sağlanır. Yapmamız veya yapmamamız gereken şeylere göz atarsak eğitim plancısının kim olduğunu ortaya çıkarırız. Yalnızca yaptıklarımızın ve yapmadıklarımızın kime yaradığını araştırmamız yeter.

Bütün zenginlikler yoğunlaşmış emektir. Altın kendiliğinden çıkmaz. Güzel çam ormanı bile, ağaç gövdelerini kullanışlı biçime-kalas çıta mobilya biçimine sokacak işçiler yoksa kıymetsizdir. Çok parası olan biri, para kendisine emeğin yarattığı ürünler üzerinde bir hak tanıdığı için zengindir. Emeğin ürünleri üzerinde hak sahibi olmasaydı, zengin olamazdı.

Eğer işçiler ve memurlar, gece gündüz tükettiklerinden fazla emek veriyorlarsa, kendileri için tüketmedikleri bu emeğin karşılığını bulup ortaya çıkarmak mümkün olmalıdır. Devamlı olarak aldıklarından daha çoğunu verdikleri gerçekse bu fazlalık herhangi bir yerde bulunmalıdır.

Üretime egemen olan, yaşamın, tüm alanlarına egemendir. Bu yüzden diğer servet biçiminde nasıl dağıtılacağını o saptar. Artık sömürü yoktur kanısı, bir düşünce yanlışından kaynaklanıyor. Kananlar refah olan yerde sömürünün olmayacağına inanıyorlar. Onlara göre sömürülmediklerinin başka bir kanıtıda durumlarının gayet iyi olduğu kanısıdır. Durumu böyle kabul etselerde iyi olup olmadıkları yine de tartışılabilinir.

Bir insanın sömürülüp sömürülmediğinin, bu konuda duydukları ve düşündükleriyle hiç ilgisi yoktur. Birisinin sömürülüp sömürülmediği, yalnızca başkalarını zenginleştirmek zorunda olup olmadığıyla ölçülebilir.

Başkalarını zenginleştirdiğinin farkında olmasa yada buna inanmak istemese de o sömürülmektedir. Durumunun bilincinde olan köle yarı köleden üstündür.

Üretenler, üreteceklerini ne kadar üreteceklerini ve ürünlerin ne yapılacağını saptayamazlar. Demekki üreticiler işverenlerin yanında eşeğin sahibi karşısında bulunduğu durumdalar.

Şimdiye kadar aldığımız eğitim sonuçlarına bakarsak bunları onaylamalıyız. Şunuda saptarız. Çoğu insan bu sonuçlar yüzünden ezildiği halde onları kabul eder. Milyonerlere bir mersedes hediye etmek gibi davranışları uygun bulmak, eğitimsel yanılma ürünüdür. Onları, eğitim plancılarının ilettikleri bilgiler yanılttı.

İlkokula benzer kuruluşların ilk çeşidi geçen yüzyılın fabrikalarında ortaya çıktı; işçiler İngiliz işverenine çok aptal gelmeye başlamıştı. Birazcık eğitim görmüş işçiler, sıradan işçilere oranla daha çok para getiriyordu.

Üretim yöntemleri geliştikçe işçi çocuklarını eğitmek de giderek gerekli oluyordu. Bu işverene pahalı gelmeye başlayınca fabrikatörlerin işini devlet üstlenmiştir, bile. Bu gün de patron derneklerinin ("işveren sendikaları") düşünce ve öğütlerini almayan hiç bir resmi eğitim planlaması yoktur. Devlet temsilcileri büyük işverenlerin isteklerine uyuyorlar. İşverenler onlara nasıl yurttaşlara gereksinimleri olduğunu söylerler.

Okullar hayatın gidişini ayarlar dedik. Peki hayatın gidişi nedir? Bu hayatımızı hangi biçimde geçireceğimizdir. Hayatımızı nasıl geçireceğimize karar vermeye kimin yetkisi olabilir. Hangi yaşama türü onaylanır, hangisi onaylanmaz bunu anlayan kimdir? Nasıl yaşayacağımıza karar vermeye yetkimiz olmadığından yola çıkarsak, şunu sormalıyız. Neden yaşamımızı başkaları saptar? Nedenlerden biri başkalarının nasıl yaşanacağını daha iyi bilmesi olabilir.

Biz, ailemiz arkadaşlarımız sorunları bizim sorunlarımızla özdeş olan hak yığınları okulların ders programlarını ve kitle haberleşme araçlarının programlarını düzenlemiyorsak yaşama biçimimizi başkaları saptıyor demektir. Nasıl yaşanacağını daha iyi bildiklerinden mi onlar saptıyorlar; yoksa bizim için iyi olanın ne olduduğunu daha iyi bildiklerinden mi? Eğer bu böyleyse, daha taksidi bitmeden bozulan otomobiller üretirsek daha iyi yaşarız demektir. Evlerinde oturmamız karşılığında, ev sahiplerine evler hediye edersek daha iyi yaşarız demektir. Bütün yaşamımız boyunca yaşlanana dek sabahları yedide kalkıp inşaatlarda, bantta ya da büroda çalışırsak daha iyi yaşarız demektir. İçinde oturmayacak şehirler ne kadar çok olursa o kadar iyi yaşarız demektir.

Bütün bu acı veren şeylerin daha iyi bir hayatın parçası olması garip bir şey. Bizler için bilgi arayanlar; sanki nasıl yaşandığını pek bilmiyorlar, sanki hayat çizgisini belirlemeyi hiç beceremiyorlar.

Oysa bu kişiler kendi yaşamlarını çizerken hiç de acemi değiller. Hepsi nükte ve şakalar yapma, eğlenceler düzenleme konusunda çok becerikli̇dirler. Hiçbiri MADEN OCAĞININ TÜNELLERİNDE BİRGÜN BİLE KAZMA SALLAMAMIŞ, MOLOZ BOŞALTMAMIŞ, HARÇ YAPMAMIŞTIR. ONLARIN SAĞLIĞI VERNİK KOKULARI KÖMÜR TOZU İÇİNDE YA DA YAĞMUR VE SOĞUKTAN BOZULMAZ. Buna karşın yılın birçok haftasını, temiz havasıyla tanınan, vücudu banyolar sportif oyunlarla zinde tutacak yerlerdeki tatil evlerinde geçirirler.

İki çelişik nitelik saptıyoruz. Eğitim plancıları, bir taraftan iyi yaşam uzmanıdırlar diğer taraftan bizleri kötü yaşamamıza neden olan bilgilerle donatıyorlar. Hayatımızı çizenler şimdiye dek bu çelişkiyi asla açıklayamazlar. Hayatımızın başkalarınca çizilmesini kabul etmemizin başka bir nedenide yanıltarak ve zor kullanarak buna zorunlu tutulmamızdır. Üçüncü bir neden yoktur. Nasıl yaşayacağımızı bir kararlaştırsaydık, ne diye bizleri herhangi bir öğrenci ile konuşurken bile kompleksler içerisinde kıvrandıran bir eğitimi kabul edecektik? NEDEN DİĞERLERİNDEN DAHA KÖTÜ EĞİTİM GÖREN İNSAN GRUPLARI OLSUN? NEDEN BAŞKALARINDAN DAHA ÇOK ŞEYLER BİLİYORLAR DİYE İNSANLAR BAZI KİŞİLERE SAYGI GÖSTERSİN? NASIL YAŞAYACAĞIMIZA BİZ KARAR VERİRSEK DEVLETİN BUGÜNE DEK YİYECEK MADDELERİNİN YOK EDİLMESİ İÇİN VE ZENGİNLERE VERGİ İADESİ BİÇİMİNDE HEDİYE ETTİĞİ PARALARI GERİ ALIRIZ; bu para, hepimiz için daha çok sayıda daha iyi okullar kurmamıza yeter.

Okullarda, özellikle ilkokullarda yapılan dersler boyunca sürdürülen "delice" üretimin ne çaplara vardığını söylemek güç. Ezenlerin okullarında öğütülen ana-babalarımız bugün, onları öğrenciyken ezen öğretmenler gibi davranıyorlar.

Eğer ahlaksızca, sapıkça ve aptalca yaşamayı önlemek istiyorsak en azından ÖNLEMEYE BAŞLAMAK İSTİYORSAK—İŞE DÜŞÜNCELERİMİZİN BİÇİMLENDİĞİ ZENGİNLERİN BİLGİ SATTIĞI YERDEN YANİ OKULLARDAN BAŞLAMALIYIZ.

OKULLARDAKİ DERS PROGRAMINA GEREK RADYO ve TELEVİZYON PROGRAMLARINA KARŞI KENDİMİZİ SAVUNMAZSAK KAFAMIZDAKİ DÜŞÜNCELER DÜŞMANIMIZ OLMAYA DEVAM EDECEKTİR.

Dündar ÖZDEMİR
Tarım Teknisyeni

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

KIŞ GENE GELECEK Mİ ACABA?..

AMA...

BU SEFER YAĞMA YOK

GELECEĞİ VARSA GÖRECEĞİ DE VAR!

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

22 TEMMUZ

1975 Konya Ereğli'de kahveciler belediyenin çay ve kahve fiyatlarını düşürmesini protesto amacıyla kahvehaneleri̇ni kapattılar.

1976 İzmit'te 38 fırında birden grev başladı.

ABeCe yayınları

YENİ ÇOCUK YAYINLARI

1- BİZİM SİNEMAMIZ VAR / Mustafa BALEL.....60 TL.
2- ÇİZMELERİM KEÇEDEN / Ümit KAFTANCIOĞLU .80 TL.
3- ALO ÇOCUKLAR / Talip APAYDIN..........60 TL.
4- ELİF İLE YARALI MAHMUT / Adnan BİNYAZAR.......60 TL.
5- DEHAK / Ebubekir PAMUKÇU...............50 TL.
6- AÇIKLAMALI ATASÖZLERİ / Ahmet KÖKLÜGİLLER....100 TL.

Yönetim
NURUOSMANİYE CAD.34/103
CAĞALOĞLU-İSTANBUL Tel:22 06 78
Satış: Piyerloti cad.4/8 Çemberlitaş-İSTANBUL

Toplu isteklerde %40'a kadar indirim yapılır.

Üniversite adaylarına!

ÖZEL DÖRTLER DERSANESİ

İKİ AŞAMALI YENİ SINAV SİSTEMİNİN TÜM PROGRAMLAMA ÇALIŞMALARINI TAMAMLAMIŞTIR!..

İlk sabah grupları 1 Eylül 1980 – Kayıtlar devam ediyor.

Not: İki aşamalı yeni sınav sistemi (ÜSS–ÜYS)nin TAM METİN açıklamasını ücretsiz alabilirsiniz.
DÖRTLER Eğitim ve Dersanecilik A.Ş. Cağaloğlu – İst.
Tel:22 24 60

Demokrat 587

Somali gerillaları ile Etyopya kuvvetleri arasında çarpışmalar başladı

(DIŞ HABERLER SERVİSİ)

Etyopya'nın güney doğusundaki Ogedan Çölünde yaşayan Somali kökenli gerillalarla, Etyopya güçleri arasındaki çatışmaların şiddetlendiği bildirildi. Ogedan çölünde yaşayan ve Somali halkının dilini konuşan halk konusunda daha önce de Etyopya ve Somali arasında çarpışmalar olmuş, Ogedan çölünde yaşayan Somali kökenli halk, her iki ülke arasındaki ilişkilerdeki gerginliğin başlıca nedeni olarak gözlenmişti.

Söz konusu bölgede Batı Somali Özgürlük Cephesi gerillalarıyla, Etyopya silahlı kuvvetleri arasındaki çarpışmaların yeniden yoğunlaşmasının Etyopya ve Somali arasında yeni bir çatışmaya yol açmasından endişe edildiği belirtildi. Etyopya kuvvetlerinin özellikle Degehabur, Jijiga ve Harrara bölgelerinde güçlerini artırdıkları bu bölgelerde silah yığınağı yaptıkları da kaydedildi.

Batı Somali Özgürlük Cephesi (WSLF gerillaları, bölgenin kontrolünü tümüyle ellerinde tuttuklarını ve Etyopya birlikleri ile, bölgenin bağımsızlığını kazanacağı güne kadar savaşacaklarını ilan ettiler.

WSLF gerillalarıyla Etyopya kuvvetleri arasındaki savaş yirmi yıldan bu yana sürüyor. Savaşın yol açtığı insan kaybı ve maddi hasarın yirmi yıldan bu yana astronomik rakamlara ulaştığı bildiriliyor.

WSLF gerillaları da son olarak kendilerini "İslam milliyetçileri" olarak nitelediler. Savaş nedeniyle büyük bir nüfus azalması sorunu ile karşı karşıya kalınan bölgede gerillaların az insan ve hafif silahlarla dövüşmek zorunda kaldıkları bildiriliyor.

Tutuklamalar sürerken

İran'da darbe girişimcileri idam ediliyor

Mollaların etkin olduğu İslam Cumhuriyet Partisi, Cumhurbaşkanı Beni Sadr'ı, darbe girişimi karşısında yalnızca bir seyirci olarak kalmakla suçladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da 10 Temmuz tarihinde ortaya çıkarılan darbe girişiminin suçluları olarak yakalananlar, idam ediliyor.

Darbe girişimiyle ilgili olarak tutuklanan yüzlerce kişi, konuldukları "Evin" hapisanesinde "Yüksek Hakimler Kurulu" tarafından yargılanıyor. Yüksek Hakimler Kurulu, askeri mahkeme başsavcısı Ayetullah Rey Şari ve Devrim Mahkameleri Başsavcısı Ayetullah Ali Kuddusi ve İslam Mahkemeleri yargıcı Ayetullah Rabani Amlaşi'den oluşuyor.

Ayetullah Humeyni yargılamalardan birkaç gün önce yaptığı açıklamada, tutuklanan ve çoğunuluğunu subayların oluşturduğu kişilerin hepsininaynı derecede suçlu olduğunu ve ölüm cezasıyla cezalandırılmaları gerektiğini bildirmişti. Bu nedenle Paris'te sürgünde yaşamakta olan Şah'ın en son başbakanı Şahpur Bahtiyar'a bağlı oldukları bilinen darbecilerin hemen hemen tümünün idam edilmesi bekleniyor. Şimdiye kadar idam edildikleri kesinleşen kişiler arasında eski General Ahmed Nohagegi ve beş yüzbaşı bulunuyor. Bu arada tutuklamalar da devam ediyor. Son tutuklananlar arasında Şah'ın eski Sağlık Bakanı ile Şahpur Bahtiyar'a yakınlığıyla tanınan üç ünlü kişinin bulunduğu açıklandı.

Bilindiği gibi, darbe planının ortaya çıkarılmasından sonra ülke dışına kaçışları engellemek için sınırlar 48 saat süreyle kapalı tutulmuştu.

BENİ SADR'IN DURUMU

Darbe girişiminin ortaya çıkarılmasından sonra, mollaların partisi olan İslam Cumhuriyet Partisi, Cumhurbaşkanı Beni Sadr'a karşı bir karalama kampanyasına başladı. İslam Cumhuriyet Partisi, Beni Sadr'ı, darbeyi daha önceden bildiği halde gereken önlemleri almamakla, bir seyirci gibi kalmakla suçladı. Beni Sadr, bu iddialara cevap vererek, kendisinin darbe girişimini aylardır yakından izlediğini ve tam darbenin gerçekleşmesine birkaç gün kala, darbecileri suç üstü yakalattığını söyledi.

Bu arada, İslam Cumhuriyet partisi, darbeye katıldığı gerekçesiyle eski Başbakan Mehdi Bazergan'ın önderliğini yaptığı ve burjuvaziyi temsil eden Ulusal Cephe'ye saldırılarını yoğunlaştırdı. Bu arada, Mollalar Beni Sadr'ı da bu örgütün eski bir üyesi olmakla suçladılar. beni Sadr, eskiden, ulusal Cephe'ye üye olduğunu, ancak daha sonra bu örgütün dinci bir kanadını savunmaya başladığını bildirdi.

Avrupa'da "Ulusal Cephe" adına yayınlanan bir bildiride ise, İran'da Ulusal Cephe üyelerinin tutuklandığı, baskı gördüğü iddia edildi. Bildiride, İslam Cumhuriyeti yöneticilerinin **"halkın giderek artan hoşnutsuzluğuna"** karşı, çareyi, **"her zaman için özgürlüklere ve bağımsızlığa bağlı olmakla tanınmış olan"** Ulusal Cephe'ye saldırmakta buldukları da ileri sürüldü.

Şah'ın son Başbakanı olan ve Paris'te sürgün hayatını sürdüren Şahpur Bahtiyar, 10 Temmuz'da ortaya çıkarılan askeri darbe girişiminin örgütleyicisi olarak biliniyor. Bahtiyar'ın Paris'teki evine de, İslam Mücahitleri adındaki bir grup tarafından geçenlerde bir saldırı düzenlenmişti.

Mısır Devlet Başkanı Sedat:

"Kudüs, İsrailli ve Arap valilerce sırayla yönetilmelidir"

TEL AVİV(ANKA)

Mısır devlet Başkanı Enver Sedat Kudüs konusundaki eski tutumunu değiştirerek, Kentin bir İsrail'li ve bir Arap Vali taraflarından sırayla yönetilen tek bir idareye sahip birleşik bir yapısı olmasını savunmaya başladı.

Tel Aviv'de yayınlanan "Yedioth Aharanoth" gazetesinin sorularını yanıtlayan Sedat Kudüs konusundaki anlaşmazlığın ortadoğuda barışın önündeki en büyük engel olduğunu söyledi. Enver Sedat Kudüs'teki müslümanlar için kutsal yerlerde ise İsrail bayraklarının dalgalanmasını önerdi. Sedat müslümanların "El Aksa" camiine serbestçe girip çıkabilmeleri halinde, bunun **"Mısır-İsrail barış anlaşmasına karşı çıkan Arap ülkelerini barışa iteceğini"** öne sürdü.

Bilindiği gibi Mısır ve İsrail arasındaki Filistin'e özerklik verilmesi Konusunda sürdürülen görüşmelerde Kudüs'ün 1967 yılında İsrail tarafından işgal edilen batı bölümünün ayrı olduğu ve bölümün Batı Şeria ile birlikte ele alınması gerektiği belirtiliyordu. Enver Sedat gazetenin sorularını yanıtlarken şunları söyledi.

"Ben daima Kudüs'ün tek bir kent olduğunu vurgulamışımdır. Kudüs artık bir daha bölünmez. Kudüs'ün kentte yaşayanların seçimine göre İsrail'li veya Arap bir belediye başkanı tarafından yönetilmesi gerekir, kentin valisi ise Arap veya İsrailli temsilciler, kutsal kentin yönetiminde ortak sorumluluk taşımalıdırlar."

Sınır çatışmalarında Tayland birliklerince ele geçirilen Vietnamlılar.

Tayland Kamboçya sınırında silahtan arındırılmış bir bölge oluşturmayı reddetti

Bangkok (AJANSLAR)

Kamboçya'nın iki ülke arasındaki sınırın silahtan arındırılması ve bölgenin Birleşmiş Milletler denetimine bırakılmasına ilişkin önerisi, Tayland hükümeti tarafından reddildi. Tayland Dışişleri Bakanlığı, yaptığı açıklamada, bu önerinin hükümette görüşülmesinin bile söz konusu olmayacağını bildirdi.

Dışişleri Bakanlığı, Tayland'ın Kamboçya önerisini kabul etmesi halinde Phnom Penh rejimini resmen kabul etmek zorunda kalacağını kendilerinin bu tür bir yaklaşımı kesinlikle düşünmediklerini açıkladı.

Kamboçya girişimini "politik bir tuzak" olarak nitelendiren Tayland Dışişleri Bakanı Şiddi Savetsila, Tayland'ın en ufak sınır parçasının bile silahtan arındırılmış bölge olarak düşünülmesinin olanaksız olduğunu söyledi. Kamboçya önerisinin Vietnam'ın politik bir oyunu olduğunu savunan Savetsila bu öneriyi kabul etmeleri halinde, Pnom Penh rejimine karşı savaşan eski Kamboçya Başkanı Pol Pot'a bağlı birliklerin yalnız kalacağını ve yok edileceklerini ileri sürdü.

Bilindiği gibi Tayland Kamboçya sınırında Kızıl Kmer ve Özgür Kmerlerin kampları bulunmakta ve bu kampların büyük bölümü Tayland tarafından kontrol altında tutulmaktadır.

Öte yandan Tayland'a 400 milyon dolarlık silah yardımı yapan ABD, ayrıca bu ülkeye, sayıları 100'ü aşkın askeri danışman göndererek, Kamboçya ve Laos sınırlarını denetim altında tutmaya çalışıyor.

G.Afrika'da siyasal tutuklular açlık grevi yapıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde Cap Eyaletindeki Verster de Paarl cezaevinde sayıları yüzü bulan siyasal tutuklular bir açlık grevine başladılar. Aralarında çok sayıda kadının da bulunduğu siyasal tutuklular, Soweto katliamının dördüncü yıldönümündeki protesto gösterileri sırasında tutuklanmışlardı.

Bu arada Cap eyaletindeki melez öğrenciler de, siyasal tutukluların serbest bırakılması içinbir boykot eylemine hazırlanıyorlar. Cap Eyaletinde, Soweto katliamını protesto ederken tutuklanmış olan yüzlerce siyasal tutuklu bulunuyor. Ancak Güney Afrika Cumhuriyeti yasalarına göre, tutukluluk süresi istenildiği kadar uzatılabileceği ve sık sık, tutuklanalı yıllar geçmesine rağmen siyasal suçluların mahkemeye çıkarılmaması olağan bir uygulama olduğundan, bu kişilerin duruşmaları hala başlamadı.

Suzuki: ABD ile ilişkilerin güçlenmesi gereklidir

TOKYO(A.P)

Japonya'nın yeni başbakanı Zenko Suzuki ABD - Japon ilişkilerinin Japon diplomasisi için esas teşkil ettiğini belirterek, **"ABD ile ilişkilerimizin vakit kaybetmeksizin güçlendirilmesi gerekmektedir"** dedi.

Geçtiğimiz gün parlamento tarafından başbakanlığa getirilen ve hemen ardından bir basın toplantısı düzenleyen Suzuki, Sovyetlerin Afganistan işgalini kınadı.

Suzuki ABD ile aralarındaki ticari sürtüşmeleri bir an önce gidermek suretiyle bu yöndeki ilişkileri güçlü kılmaya çalışacağını söylerken ABD'nin vereceği desteğin oldukça önemli bir destek olacağını belirtti. Suzuki ayrıca Japon silahlı kuvvetlerini güçlendirmek yollarını arayacağına söz verdi.

NİKARAGUA DEVRİMİNİN ROTASI

Roger BURBACH

FSLN

— 4 —

NİKARAGUA KAPİTALİSTLERİ GERİLİYOR

Halkın kendilerine karşı "nefret" duygularıyla kışkırtıldığını ileri süren kapitalistler, Sandinistlere karşı silahlı saldırılar düzenliyor, ancak tüm çabalara rağmen, her gün başka bir yenilgiye uğruyorlar

Nikaragua'da Sandinista Cephesinin iktidara gelmesinden bir yıl sonra sürmekte olan devrimci mücadeleyi ve şu anda aldığı biçimi değerlendiren J. Milan'ın İntercontinental Press İmprecor dergisinin 23 Haziran 1980 tarihli sayısında yayınlanan yazısını özetle sunuyoruz.

Nikaragua'lı kapitalistler kendi manevra alanlarının gittikçe sistemli bir biçimde kısıtlandığını farkediyorlar. Bu kısıtlanma, onları FSLN'ye karşı yürüttükleri kampanyaya son vermeye ve ülkedeki üretimi artırmaya yönelik önlemler almaya zorluyor.

Kapitalist yayın organlarının belli başlılarından biri olan La Prensa adlı günlük gazetelerden "nefret" ve "sevgi" konusunda "derin" tartışmalar sürüyor, kapitalistlerin henüz ellerinde bulunan radyo istasyonlarından bu konuda yayın yapılıyor.

Kapitalistlerin bu görüşleri şöyle özetlenebilir: **"Devrimimizi yaptık. Bundansonra herkes, zenginler ve yoksullar birbirini seve bileceklerdi. Fakat Sandinistalılar, sınıflar arasında bir birlik oluşturmak yerine, bir sınıfın mutlak üstünlüğünü gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Yapmaya çalıştıkları şey, aşağı sınıfın üstünlüğünü sağlamaya çalışmaktır. Zenginlerbu kızgın kitleler tarafından adil olmayan bir biçimde zorlandılar. Şimdi maddi ve manevi varlıkları tehlikede. FSLN tarafından yürütülen kampanya ise "Sevmek, sömürücülerden nefret etmektir" sloganını yaygınlaştırmaya çalışıyor"**

Sandinistler son derece dikkatli bir biçimde devrimin temelinin nüfusun çoğunluğunu oluşturan işçi ve köylüler olduğunu açıklıyorlar. FSLN, kapitalistlerin **"Toplumdaki farklı sınıflar arasındaki çelişkiler uzlaşmaz değildir ve değişik sınıflardan olan insanlar birarada, birbirlerini severek yaşamalıdırlar"** şeklindeki maskelerini düşürerek gerçek amaçlarını ortaya çıkardı.

KARŞI-DEVRİMCİ EYLEMLER

Ama mücadele yalnız felsefi tartışmalarla sürdürülmüyordu. Kapitalist basın ve radyo "sevgi" üzerine "destanlar yazarken" karşı devrimciler Sandinistlere silahlı saldırılar düzenliyor, bir Sandinist güvenlik görevlisini öldürüyorlardı.

Bu saldırıdan bir hafta sonra ise bir düzine karşı devrimci göz altına alındı. Bunlardan bir çoğu da tutuklandı, aralarında COSEP(Özel Teşebbüs Yüksek Konseyi) üyeleri de vardı. Tutuklananların evlerinde bol miktarda para ve çok sayıda silah bulundu. "Seven" kapitalistler, şimdi kendilerini daracık bir çemberin içersinde buluyorlardı.

Kapitalistlerin gerilemeleri, ne silahlı güçlerininazalmasından ne de **"sevgi ve nefret"** üzerine olan mücadelelerinden vazgeçmelerinden dolayı olmuştur. Karşı devrimci saflarda yer almaya başlayan Robelo, kendi kendine geri adımlar atmak zorunda kalmıştır. Ama FSLN'nin atadığı Devlet Konseyi'ndeki yeri elindenalınmamıştır.Şimdi, Robelo grubunu yeniden toplamaya çalışırken, **"Parlamenter"** bir muhalefet rolü oynamaya çabalıyor. Fakat bu kez öncekinden çok daha zayıf bir güçle hareket etmek zorunda. Önderlik etmeyi umduğu kesimler son derece bölünmüş ve Robelo'nun kendi çıkarlarını koruyabileceğine inanmıyorlar.

FSLN'NİN KAZANÇLARI

Robelo'nunson eylemleriyle FSLN'nin, karşı devrimci güçlerin kimler olduğu ve bunların niteliklerinin ne olduğunu açıklıkla ortaya koyma fırsatı buldu.

Bu durum kapitalistlerin anti-komünizm kampanyalarını, emperyalist manevralarla olan ilişkilerini açığa çıkardı, kitle örgütlenmelerinde -özellikle Sandinist Savunma Komitelerinde ve halk milislerinde yeni yeni mevzilerin kazanılmasına yaradı.

Kitleler günlük taleplerı doğrultusunda seferber ediliyorlar. Nikaragualılar Somoza'ya karşı kazandıkları zaferin birinci yıldönümünü kutluyorlar. Bu kutlamaların coşkusunu anlatmak için şu küçük örneği vermek yeterli, 50.000 nüfuslu bir küçük kasabada yapılan bir mitinge katılma sayısı 30.000'den fazlaydı.

ROBELO'NUN GERİLEMESİ

Burjuva hareketlerinden biri olan Nikaragua Demokratik hareketi'nin liderlerinden Alfonso Robelo, 8 Haziran'da ülkede "şiddeti" protesto etmek için Mandaime'de bir gösteri yapılacağını açıklayarak çağrıda bulundu.

Aynı gün aynı yerde FSLN'de gösteri yaptı. Kitleler büyük bir katılımla Sandinistlerin gösterisine katıldı, burjuva demokratların mitingine katılım olmadı. Aynı gün gösteriler arasında Somoza diktatörlüğüne karşı isyanın başlatılmasının yıl dönümü de kutlandı.

Bu sırada birçok komşu kent ve kasabada Robelo ve onun burjuva yandaşlarına karşı tepkiler önemli ölçüdeartmıştı. 9 Haziran'da Robelo Chinandega kentini terketmek zorunda kaldı; FSLN militanları Robelo'yu protesto eden yüzlerce göstericininelinden kurtardı.

— SON —

NATO füzeleri konusu İngiliz İşçi Partisi'ni karıştırıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

NATO'nun geçen yıl aldığı karara göre, İngiltere'ye 1983 yılına kadar 160 orta menzilli Cruise füzesi yerleştirme girişimi, muhalefetteki İşçi Partisinin sol ve sağ kanatları arasındaki çelişkiyi derinleştirdi.

Parti Ulusal Yürütme Kurulu (NEC) içinde çoğunluğu oluşturan sol kanat, muhafazakar Thatcher hükümetinin NATO kararına uyarak ülkeye 160 füze yerleştirmeyi kabul etmesini çok sert biçimde eleştiriyor. Parlamento grubu içinde çoğunluğu oluşturan ancak taban içindeki hakimiyetini az-çok yitirmiş olan sağ kanat ise, İngiltere'nin NATO füzelerini kabul etmesini çok yerinde bir gelişim olarak değerlendiriyor.

Bilindiği gibi İngiltere, diğer Avrupa ülkelerinin aksine, NATO'nun Avrupa'ya 1983 yılına dek 108 Pershing-2 ve 464 Cruise füzesi yerleştirmesini hemen kabul etmişti. Bu füzeler, Sovyetler'in Avrupa'da barındırdığı SS-20 füzelerine karşı yerleştiriliyor.

Tam SSCB ile ABD arasında, Avrupa'daki nükleer silahların kısıtlanması konularının görüşülme girişimlerinin yoğunlaştığı şu dönemde, İngiliz İşçi Partisi içinde çıkan tartışma, Ekim ayında partinin kongresinde, iki kanat arasındaki mücadeleyi şimdiden kızıştırdı.

EKONOMİ

Özal: Türkiye'de enerji tesisleri kurulmazsa gelişme mümkün olmaz

- "Toplu sözleşmelerde ölçülü olmak istikrar programının önemli taraflarından biridir"

ANKARA(A.A)

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar yardımcısı Turgut Özal, Türkiye'de enerji tesisleri kurulmadığı taktirde herhangi bir gelişmenin mümkün olmayacağını söyledi.

Türkiye'de, tatbik edilen yatırım programında özellikle enerji yatırımlarına ağırlık verildiğini belirten Özal, şöyle konuştu:

"Petrol sahalarında yabancı sermaye teşvik ediliyor. Bunun yanısıra devletin de devam ettirdiği programlar var. Yatırımlar konusunda maalesef şartlar çok lehimize değil. Türkiye'nin bugünkü problemi, mevcut tesisleri tam kapasite ile çalıştıramamak, mevcutları inkişaf ettirememektir. Türkiye'de enerji tesisleri kurulmadığı taktirde herhangi bir gelişme mümkün değildir."

Dünyanın büyük bir ekonomik sıkıntı içinde bulunduğuna, Türkekonomisinin ise kazanılandan fazla harcar duruma getirildiğine, enflasyonun tesiri ile devamlı bir alış gayreti içine girdiğine değinen Özal,şunları söyledi:

"Bu alış gayreti istihsalimizden fazla olmuştur. Gelirlerimizden fazlasını almaya çalıştık. Petrol fiyatları da bizi kafi derecede tenbih edemedi. Başlangıçta ekonomiyi idare edenlerin hataları oldu. Petrol fiyatlarını hakiki seviyeye çıkarsalardı, biraz aklımız başımıza gelirdi. Onu bir nevi sübvansiyon yaptık. Keseden yedik"

TOPLU SÖZLEŞMELER

Özal, tedbirlerle Türk ekonomisinin düzlüğe çıkacağını, havadan para kazanmanın ortadan kaldırılacağını belirtti. Toplu sözleşmelerde ölçülü olmanın büyük faydalar sağlayacağını, Türkiye'de 2.5 - 3 milyon işsiz bulunduğunu söyledi.

Devlet tahvilleri faiz oranı yüzde 20 olacak

EKONOMİ SERVİSİ

Devlet tahvilleri için uygulanacak faiz oranı konusundaki çalışmanın tamam landığı ve bu konudaki Maliye Bakanlığı tebliğinin yayınlanmasının beklendiği bidiriliyor.

Edinilen bilgilere göre, halen yüzde onsekiz olan devlet tahvili faiz oranı, yüzde 20'ye çıkartılacak. Bu tahviller, istenildiği an paraya çevrilebilecek. Bu durumda, Merkez Bankası tarafından özel kesim tahvillerine uygulanacak olan faiz oranı ise, yüzde 33 olacak

Öte yandan, Maliye Bakanlığı'ndaki çalışmalarda, daha önce üzerinde durulan 6 ay, 1 yıl, 1.5 yıl ve 2 yıl vadeli hazine bonosu görüşünün zayıfladığı, bunun yerine yüzde 27 faizli ve yalnızca 6 ay vadeli bono ihracı görüşü ağırlık kazandı.

Maliye Bakanlığındaki çalışmalarda üzerinde durulan bir başka konu ise, bankalara tanınan hamiline yazılı mevduat sertifikası verme olanağının "mevduat hükümleri dışına çıkarılması" oldu. Bu durumda bankalar, mevduat sertifikaları karşılığında topladıkları mevduat için Merkez Bankası'na mevduat munzam karşılığı yatırmayacaklar ve faiz oranlarını daha da yükseltebilecekler. Ancak bu sertifikaların mevduat hükümleri dışına çıkarılmasının, devlet garantisini ortadan kaldıracağından bankalara yönelimin olumsuz yönde etkileneceği savunuluyor.

GÖSTERGE

Ucuz suçlamalar

Arslan Başer KAFAOGLU

FATSA olayının idari soruşturma kısmı bitmiş ve olay 18 Temmuz 1980 gününden sonra adalete geçmiştir. Bir eski kontenjan senatörü yüksek tirajlı bir İstanbul gazetesinin köşesine oturmuş. Her halde eski senatörlüğünün ve sırtı kalın bir gazetenin köşesine ucuzca oturuşunun verdiği haddini bilmezlikle, Mahkemeye intikal etmiş bir konuda pervasızca davanın sanıklarına hücum ediyor. Pervazsızca suç işliyor evet!...

Bu savcıların bileceği iş... Ama biz dava konusuna hiç değinmeden Fatsa olayının yani 11 Temmuz'da başlayan operasyonun öncesinde koparılan, basında Türkiye'nin ayağa kaldırılmasına yetecek yaygarayı okuyucularınıza anıştalım... Bu yayınlarda 1402 sayılı yasanın "kamuyu telaşa verecek haber yayma" ilkeleri var iken yapılıyordu. Suçlamalar şöyleydi : Yeni bir devlet düzeni yerleştirilmek isteniyordu! Otuza yakın aydınlanmamış cinayet vardı! Halk üzerinde baskılar vardı! A.P., CHP ve MSP ilçe başkanları "yalandır, biz huzur içindeyiz, bize dokunmayın" feryatlarına da Ordu Valisi, İçişleri Bakanı ve Başbakan kulak tıkıyordu... ve FATSA savcıdan habersiz ama o savcının aradığı katil zanlılarının maskeli önderliğinde arandı. Kente Türkiye Cumhuriyeti döneminde hiç bir sıkıyönetimin uygulamadığı günlerce süren önce 24 sonra 20 saatlik sokağa çıkma yasağı konuldu. Vali, İçişleri Bakanı, Başbakan "FATSA da FATSA diye tutturdular".. Hele TERCUMAN ve HERGÜN'deki sütun yazarları suçlamalarını son kerteye getirdiler: "Efendim FATSA da TERZİ FİKRİ düzeni kurulmuştur", "Yok karadenizden ülkeyi hand bulayan Rus silahları FATSA yoluyla gelip yurda dağılıyordu!".. Daha bir sürü haberler... Şimdi hazırlık soruşturmaları bitmiş ve sonuç Ordu'nun ziyadesiyle ün yapmış Valisi Akkaya tarafından açıklanmıştır. "o kadar suç işleyen!" ve burjuva basınının FİKRİ SÖNMEZ hakkında istenen ceza ya da gösterilen yasa maddesi neydi? Yapılan yayınlara, büyük çok büyük ağızlardan çıkan demeçlere göre ya 141 inci maddeye göre ya da 146 ıncı maddeye ne bileyim 125 inci maddeye göre "idam istemiyle adalete sevkolunması gerekirdi... O değilse suç aletlerinin ve ateşli silahların Türkiye'ye girmesini sağladığından yıllarca hapsi istenmekte vardı... Yok bunların hepsinden de "TERZİ FİKRİ!" elenmiş suçsuz bulunmuştu. İstenen cezanın en yüksek sınırı 5 senedir Hukuktan biraz anlayanlar, 300 üncü maddeden sonra gelen maddelerin 125-175 inci maddelerdeki suçların hafifletilmiş şekli olduğunu bilirler. Örneğin komünistlik propogandasını cezalandıran 142 inci maddeye sokulamayan fiiller 305 ya da 312 ye sokulur. 313 üncü maddede 146 ıncı maddeye sokulamayan fiiller aynı yöndeyse suçsuz kalmasın diye kaleme alınmıştır. Faşist İtalyan ceza yasasına ve oradan bize tercüme olunmuştur.

Evet o "devlet, "servet", "millet", "adalet", "hürriyet", "uhuvet" düşmanı FİKRİ SÖNMEZ.. O halka yıllardır "kan kusturan" FİKRİ SÖNMEZ... FATSA'yı bir "komünist suskunluğuna mahkum eden" FİKRİ SÖNMEZ... İstenen ceza 5 yıl... Hem de bu kadar eylemi kaç kişiyle yapmış? Sadece iki kişiyle.. FİKRİ SÖNMEZ şimdi yargının alanındadır Berat eder ya da mahkum olur, bu bilinmez. O bilinmez ama bilinen şeyler var :

1— Demek ki FİKRİ SÖNMEZ faili belli olmayan "Otuz cinayetle", hangi cinayetlerse ilgili değilmiş...

2— Demek ki FİKRİ SÖNMEZ Rusya'dan silah getirilmesiyle ilgili değilmiş.

3— Demek ki, FİKRİ SÖNMEZ, FATSA'da devleti yıkma eylemine girmemiş.

4— Demek ki FİKRİ SÖNMEZ toplu göçe neden olmamış.

Ey ilgililer! Şimdi size sesleniyoruz bu köşeden:

1— Yukarıda ortaya çıkan gerçekleri açıklayarak FATSA'nın kırk bin kişisini aklamak sizin namus borcunuzdur. (Bu borç burjuvanın karaçalıcı sağ basını için de vardır.) Nerdesiniz? Bunları açıklasanıza!..

2— FATSA'da faili belli olmayan en önemli cinayet, FATSA HALKEVİ Başkanı KEMAL KARA'nın 1977 yılında öldürülmesidir. O konuda niçin konuşmuyorsunuz? Yoksa KEMAL KARA "normal olmayan" bir kişiydi de, öldürüleni aramasanız da, ölmesini örtbas ediyorsunuz?

3— FATSA'dan topu topu 3 kişi 5 yıl hapis suçlaması kalmıştır elde.. Bir Kahramanmaraş olayı var... 270 sanık hakkında idam kararı isteniyor. FATSA'daki telaşınız, buradaki sonuçları halktan gizlemek için olmasın?

4— Ve ey sağ basın! Dikkatlerinizin ve yazılarınızın yarısını da bu olaya ayırırmısınız? Bir de şunu inceleyin lütfen.. Aramaların başlamasından bu yana FİKRİ SÖNMEZ için istenen hapis cezasından daha fazla cezayı gerektiren suçlar işlenmiştir. Aramalara maskeli kişiler sokmadan, aleni bir duruşmayı basına engellemeye kadar uzanan suçlar... Devletin şeklini değiştirmeye yeltenenin FİKRİ SÖNMEZ olduğunu artık savcılar bilz iddia edemiyor. Bu konuda bir de Orhan Akkaya'nın eylemlerini araştırsanız hiç de isabetsiz davranmazsınız... Bir de soru : 11 Temmuz'dan yana FATSA'da var olan "Hukuk Devletimiydi?".

Son bir nokta : İlgililer ve basındaki arkadaşlarımız 2-4 Temmuz olaylarında Alaca Belediyesinin hünerlerine de bir göz atmak istermisiniz!

GÜNÜN GÖZLEMİ

Sığ Politikacılar elinde

Talip APAYDIN

Yıllar önce karşıt görüşlü arkadaşlarla tartışırken "o kadar sığısınız ki dibiniz görünüyor" demiştim. Tuttu o cümle, uzun süre aramızda yinelenip durdu.

Şimdi ülkenin içinde bulunduğu duruma bakıyorumda, politikacıların sürdürdükleri horoz döğüşünü, Karagöz-Hacivat tartışmasını koğuşturuyorum da, asıl bunlar için kullanmalıymışım o sözü, diyorum, tam bunlara yakışırmış.

Yahu ne oluyor böyle?.. Gün günden kötüye gidiyor işler. Çürüyoruz, dökülüyoruz. Pahalılık, yokluk, kıtlık. Kavga, döğüş... Borç boyumuzu aştı, açlık kapıya dayandı. Millet silahlandı, iç savaş başladı. Bizim politika esnafı hala aymazlığı sürdürüyor, sen öyle dedin de ben böyle dedim... Suç bende değil de sende... Millete gidelim görün gününüzü..

Çorum'da eli silahlı gözü kanlı bir takım adamlar Milönü mahallesine saldırıyorlar, önüne gelene ateş ediyorlar, evlerini işyerlerini ateşe veriyorlar, olayları önlemek isteyen askerlere "komünist asker Moskova'ya" diye bağırıyorlar. O günün akşamı haberlerinde AP Genel Sekreteri ne diyor bakın,

Çorum olayları CHP yöneticilerinin tahriki ile meydana gelmiştir.

MHP yöneticileri de aynı doğrultuda demeçler veriyorlar. Bunlar radyoda, televizyonda haber diye yayınlanıyor. Milyonlarca insan evde kahvede sokakta dinliyor bunları, ertesi gün gazetelerde okuyor.

İnsan şaşıp kalıyor.

Hep böyle olmadımı? Yıllardır demokratik mücadele adı altında parti kodamanları tam bir sorumsuzluk içinde "sen yaptın suçlusun, hayır sen daha çok suçlusun" gibilerden seviyesiz, içtensiz, üstelik tehlikeli demeçler vererek adlarını duyurdular, gündemde kaldılar. Halkı birbirine düşürdüler, politika yaptıklarını sandılar. İçeriği olmayan, sığ ve sonuçsuz tartışmalarla zaman geçirdiler. Ülkenin bunca sorunları çözüm beklerken senben kavgası ile halkı oyaladılar. Gerilimli bir hava yaratıp dikkatleri saptırdılar. Mangalda kül bırakmayıp havanda su döğdüler. Bunca zaman ve enerji kaybı, bunca boşa dönen çark ve bugün üretim düşüklüğü, genel yoksulluk, varlığın adaletsiz dağılımı ve sonuçta mutsuz bir Türkiye...

Elbet böyle olacaktı, başka ne olabilirdi?

Bu bizim politikacıların hemen tümü öyle sığlarki dipleri görünüyor. Günlerini doldurmaya bakıyorlar, yarını düşünemiyorlar. Türkiye on yıl sonra ne olacak, umurlarında değil. Gerçek bir devlet adamı tutarlılığı, uzak görüşlülüğü yok, aramayın. Değilse Türkiye beş on yılda bu hale nasıl gelindi?

Dış politikada, iç politikada yalan, riya, aldatmaca akıyor. Nice gerçekler gizleniyor, dikkatlerden kaçınlıyor. Gölgede karanlıkta vurgunlar vuruluyor, varlık içinde yokluk yaratılıyor. O yoklukta bir avuç azınlık har vurup harman savunuyor. Hiç bir politikacının konusu olmuyor bunlar. Yurt, millet, halk sözcükleri ağızlarında biçimsel birer araç Gerçek yerine oturmuş kavram değil hiçbirisi.

Oysa çağdaş dünyanın devlet adamlarına bakın şöyle, adlarını anımsayın bir bir. Ülkelerini nereden alıp nereye getirmişler? Uluslarının yaşamında nasıl bir değişim yaratmışlar? "Ben politikacıyım" diye soyunup ortaya nağra atan her insanın yapacağı iş değil bu. Kültür ister, derinlik ister, gerçek bir memleket sevgisi, iyi niyet ve çalışkanlık ister. Sorumluluk duygusu ister.

Bu ölçüleri alıp giydirin bizimkilere, maşallah nasılda yakışacak herbirine....

Olmaz, olmaz!

Son otuz-kırk yıldır devlet adamı ve politikacı yoksunluğu içinde Türkiye. Aksaklık birazda buradan geliyor.

İLAN
TÜRKİYE TÜM KAĞIT VE SELÜLOZ SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız aşağıda ünvan ve adresi yazılı işyeri işvereni ile işyeri düzeyinde Toplu—İş sözleşmesi yapacaktır.

275 sayılı yasanın ilgili maddesi gereğince ilan olunur.

İşyeri Ünvan ve Adresi.....:
EGE Kutu ve Ambalaj Sanayii
Kirker Büyük Erciyes ve Ortağı
Koll. Şti.
Bomonti İyiniyet Sok. No:12
Şişli /İSTANBUL

(Basın—5223)—587

TC
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ III BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 31. TEKNİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Eskişehir Musaözü Kızılinler sul. ikmali emanet inşaatı bünyesindeki kanal kap, betonu işçilikleri işleri 6200 sayılı kanun 34. maddesi gereğince tatbik edilecek esaslara göre ve kapalı zarf usulüyle ihaleye çıkarılmıştır.

İşin keşif bedeli 1.499.000.- TL.sı olup geçici teminatı 58720.-TL.sıdır.

Keşif, şartname ve diğer ihale evrakı mesai saatleri içinde emanet inşaat komisyon başkanlığından temin edilir.

İhale 31.7.1980 günü saat 15.00 de DSİ 31. Teknik Şube Müd. ESKİŞEHİR binasında toplanacak emanet komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin 29.7.1980 günü mesai saati sonuna kadar komisyona müracaat ederek usulü vechile yeterlik belgesi istemeleri ve 30.7.1980 günü mesai saati başından itibaren de belgelerini almaları gerekmektedir.

İSTEK SAHİPLERİNİN TEKLİFLERİNE:
1— Geçici teminat mektup veya makbuzlarını,
2— Yeterlik belgelerini,
3— 1980 yılı vizesine havi ticaret odası belgesini eklemeleri ve tekliflerini ihale günü saat 14.30'a kadar komisyon başkanlığına makbuz karşılığı teslim etmeleri şarttır.

Telgraf ile yapılan müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

(B.18080)-896

Çukurova'nın modern köleleri !...

Anadolu'nun en ücra köşelerinden gelen emekçiler, koltuklarının altında bir çıkın kuru ekmek, 36—37 derece sıcaklıkta çapa işçiliği yapıyorlardı. Alınları, yüzleri boncuk, boncuk terdi. Sırılsıklamdılar. Giysileri omuzlarına yapışmıştı terden.

Yasalarımızda çocukların belirli bir yaştan önce çalıştırılmaları suç olduğu halde Türkiye'deki ekonomik koşulların çalışmaya zorladığı çocuklarımız..

Kızgın güneşin altında çalışan çocuklarına zor şartlarda yemek hazırlayan bir emekçi ana..

Yevmiyelerin 250 lira olarak belirlenmesine ragmen 200 lira alan pamuk işçileri:

"Ağalar devletin kararlarını tanımıyor"

ADANA (İBRAHİM ŞİMŞEK)

Urfa'dan Mardin'den, Maraş'tan, Malatya'dan, Tarsus'dan, Afşin'den gelmişlerdi. Koltuklarının altında bir çıkın kuru ekmek. 36-37 derece sıcaklıkta çapa işçiliği yapıyorlardı. Alınları, yüzleri, boyunları boncuk, boncuk terdı. Giysileri omuzlarına yapışmıştı terden. Sırılsıklamdılar. Karınca gibiydiler pamuk tarlasında. Kimilerinin avurtları çökmüş, kimilerinin yüzleri kıvır kıvır katlanmıştı. Yüzleri ayva gibi sararmıştı bazılarının da...

ALDIĞIM PARA ANAMIN BABAMIN ÇAY PARASINA YETMİYOR"

Ticaret Lisesi Mezunuydu İbrahim Sarı. Tarsus'tan gelmişti, çalışmak zorundaydı.

"Sabahın saat 5'inde başlıyor, akşamın 6'sında bırakıyoruz. Günde tam 13 saat çalışıyoruz" diyor ve konuşmasını şöyle sürdürüyordu İbrahim Sarı :

"Bu tarla Kırmıtlı Köyünden bir ağanın. Sabahın köründen akşama kadar çalıştırıyor. Dur durak yok 200 lira yevmiye veriyor. Ne sigortamız var, ne de herhangi bir sosyal hakkımız. Yediğimiz ekşi yoğurt, kuru ekmek ve soğan, Aldığım 200 lira, anamın, babamın çay şeker parasına yetmiyor. Bizi yönetenler, şu 36-37 derece sıcağın altında bir çalışsalar, herhalde o zaman birşeyler olur Türkiye'de."

Çapasının sapına abanmış gibi duran Salih Kaplan, hamamdan çıkmış gibiydi. Çukurovanın bu sıcağında kazma dövmek herkesin yapabileceği bir iş değildi. Bunu en iyi bu işi yapanlar bilir. Konuşmak istiyordu Salih, herşeyi bir solukta anlatmak istiyordu. Henüz 15 yaşında ortaokul son sınıf öğrencisiydi. Konuşuyor, Lafı ağzında düğümleniyor, tıkanıyordu sanki:

"Urfa'nın Bozova'sındanım. Osmaniye'ye göçüp geldik. Anam ev kadını, babam işsiz, Ben de 200 liraya çalışıyorum. Irgatların sorunlarına eğilen yok. Ağalar, devletin aldığı kararları tanımıyorlar bile. Bu yıl çiftçi birliği tarım işçilerinin yevmiyelerini 250 liraya çıkarttı. Ancak ağalar bize 200 lira vermeye devam ediyor."

"KOCAMLA ÇOCUKLARIMIN 3'Ü MARAŞ'TA ÖLDÜRÜLDÜ ACILARINA DAYANAMADIM KALKIP OSMANİYE'YE GELDİM"

60 yaşındaydı Havva Ana. Diğer ırgatlar gibi o da 200 liraya çalışıyordu. Maraş katliamında kocasını ve çocuklarından 3'ünü kaybetmişti. Daha sonra gelip Osmaniye'ye yerleşmişti. Havva Ana öfkeyle şunları anlattı bize :

"Kocam ve çocuklarımdan 3'ü insanlıktan anlamayanlar tarafından öldürüldü. 3 çocuğumla yalnız kaldım. Acılarına dayanamadım, kalkıp Osmaniye'ye geldim. Geriye kalan 3 çocuğumu besleyebilmek için burada çalışıyorum. Maraş'ta evimiz de vardı, barkımız da. Şimdi ev kirası, yiyecek, içecek derken üstümüze birşey almaya para kalmıyor. Soğan bile ateş pahası olmuş. Göz göre göre acımızdan öleceğiz. Hergün ölen ölene... Büyüklerin laftan başka yaptığı birşey yok... Rezillik diz boyu ama çare bulan yok.."

Ayakları yalın, şalvarları yırtık Gülşen, Gülizar, Fidan... hepsi Maraş'tan, Afşin'den gelmişlerdi. Kimisi kocasını kaybetmiş Maraş katliamında, kimisi çocuğunu ya da bir yakınını. Yılgın değillerdi. Çökmemişlerdi. Yakıcı güneşin altında esmer yüzlerinde, fıldır fıldır dönen gözleri öfkeyi kini anlatıyordu.

"Pazardan eşek seçer gibi hamal seçiyorlar"

—2—

"AH BİR SİGORTALANABİLSEK. ÇOK UĞRAŞTIK BUNUN İÇİN, VALİLİĞE, SİGORTAYA DİLEKÇE VERDİK, DİLEKÇEYİ ELİMİZDEN ALDILAR, ŞÖYLE BİR OKUDULAR, SONRA DA 'BİR DE SİZ Mİ ÇIKTINIZ BAŞIMIZA? İŞİMİZ GÜCÜMÜZ YOK TA BİR DE HAMALLARLA MI UĞRAŞALIM' DEDİLER. DİLEKÇEMİZİ DE YIRTIP ATTILAR."

YEDİĞİMİZ İÇTİĞİMİZ HER ŞEYDE EMEĞİ OLAN İNSANLAR, HAMALLAR

Yurt Haberler Servisi

"BİR DERNEK KURMUŞTUK. O DA KAPATILDI. 1300 ÜYEMİZ VARDI. KAZANCIMIZI ORTAYA KOYAR, AKŞAMLARI PAYLAŞIRDIK. AZ ALANI VAR, ÇOK ALANI VAR, ÇALIŞMAYANI, HASTASI VAR. DERNEK VARKEN HEPİMİZ EŞİT ALIRDIK. KÜLFETİ ÇOK OLANLAR İLK ÖNCE İŞE GİDERDİ. DERNEĞİMİZ AYARLARDI BUNLARI."

"Kimimiz bir depoyla ya da bir tüccarla anlaşmalı çalışırız. Kimimiz ise akşama kadar müşteri bekleriz. Patron gelir en irilerimizi, gücü kuvveti yerinde olanları seçer. Tıpkı pazardan eşek seçer gibi. Zayıf, yaşlı onlara kimse bakmaz. Seçilmedinmi o gün çoluk çocuk açsın demek." Böyle anlattı günlük yaşamlarını Osman Taççı, Birlik olmaktan, örgütlenmekten sözetti. Dernekleri ni anlattı, kapatılışını da.

"OROSPU ÇOCUĞU ANARŞİSTLİK YAPMAK SANA MI KALDI?"

Hak istemenin anarşistlik sayıldığını kendi diliyle anlatmaya çalışan Ökkeş Kale başlarından geçen bir olayı şöyle anlattı :

"Evvelsi gün bir vatandaşın şekeri geldi. Tam bir kamyon şeker, 800 koli. Bizi çağırdı 1500 lira istedik. Adam 'hayır' dedi. Aramızda tartışma oldu. Adam 'polis çağırırım' dedi. Biz de çağır dedik Suç işlememiştik ki, hakkımızı istemiştik. Sonra vazgeçti, gitti. Halden beton işçilerini getirdi. Biz o işçilere dedik ki, 'bak siz de işçisiniz, biz de. Biz 1500 lira istedik, vermedi. Sizi çağırdı. 1500 lira alın siz indirin. Patron hakkımızı yemek istiyor. İşçiler bizi haklı buldu. Onlarda 1500 lira istediler. Bu sefer patron polise telefon etti. İki polis geldi. Polisin biri bana, 'ulan Ökkeş, orospu çocukluğu yapma. Sana mı kaldı, herkesin derdi de anarşistlik yapıyorsun' dedi. Ben de 'terbiyeli konuş' dedim. Polis de 'şimdi seni götürürsem, hanyayı konyayı gösteririm orospu dölü. Burada kominizm propagandası yapıyorsun dedi. Yani hakkımızı istemek, anarşistlik oluyor bugün."

"Patron gelir, en irilerimizi, gücü kuvveti yerinde olanları seçer. Tıpkı pazardan eşek seçer gibi. Zayıf, yaşlı olanlara kimse bakmaz. Seçilmedin mi o gün çoluk çocuk açsın demek."

"DERNEĞİMİZ VARKEN BİRAZ OLSUN RAHATTIK"

"Bir dernek kurmuştuk. O da kapatıldı. Yasak yayın var dendi. 1300 üyemiz vardı. Kazancımızı ortaya koyar, akşamları paylaşırdık. Az alanı var, çok alanı var, çalışamayanı, hastası var. Dernek varken hepimiz eşit alırdık. Külfeti çok olanlar, ilk önce işe giderdi. Derneğimiz ayarlardı bunları."

"O zamanlar bir arkadaş kamyondan mal indirirken düşmüş, bel kemiğini kırmıştı. Gittik hep birlikte patronun karşısına dikildik. Önce hık mık etti ama sonra alacağımızı aldık. Ah bir sigortalanabilsek hasta olursak bakarlar hiç olmazsa. Emeklilik hakkımız olur. Çok uğraştık bunun için. Valiliğe, sigortaya dilekçe verdik. Dilekçeyi elimizden aldılar, şöyle bir okudular, sonra da 'bir de siz mi çıktınız başımıza? İşimiz gücümüz yok da bir de hamallarla mı uğraşalım' dediler Dilekçemizi de yırtıp attılar."

* * *

Birlik olmayı, sorunların üstesinden gelmeyi, mücadeleyi ortaklaşa yapmayı, birlikte kavga vermeyi amaçladıklarını bunun için de ya derneklerini yeniden açtıracaklarını ya da yeni bir dernek kuracaklarını söylediler. Onları birleştiren acı, açlık, sömürü ve yalnızlıktı.

BİTTİ

Yenice'de Hamdibey Ortaokulu Koruma Derneği yöneticileri ve veliler, bakanlığın tutumunu kınadılar

Öğrenciler sürülen öğretmenlerini geri istediler

● "OKULA VE OKUMAYA OLAN İLGİMİZİN DEVAMI BAKIMINDAN ÖĞRETMENLERİMİZİN TAYİNLERİNİN DURDURULARAK GERİ VERİLMESİNİ İSTİYORUZ"

YENİCE-ÇANAKKALE (DEMOKRAT)

Okulların tatile girmesiyle birlikte öğretmen sürgün ve kıyımlarının Çanakkale'nin Yenice ilçesinde de hızlandırıldığı, Hamdibey Ortaokulu Müdürü Celal Şahin'in Kırklareli'ne, fen bilgisi öğretmeni Erhan Balcı'nın ise herhangi bir gerekçe gösterilmeden Sivas'a sürüldükleri bildirildi.

Anti-demokratik uygulamaları ve sürgünleri protesto eden Hamdibey Ortaokulu öğrenci velileri, Okul Koruma derneği'nin başkanlığında bir toplantı yaptı. Toplantıda bakanlığın uygulamaları kınanarak, sürgünlerin durdurulması için gerekli çalışmaların yapılması kararlaştırıldı.

Bu arada sürgün ve kıyımların durdurulması için bir imza kampanyası açan öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığı'na 225 imzayı içeren bir dilekçe verdiler. Öğrenciler dilekçelerinde şöyle dediler:

"Tüm öğrencilerin sevgi ve saygısını kazanmış, okulumuzun en güzide öğretmenlerinin neden gösterilmeksizin il dışı sürgün edildiklerini üzüntüyle öğrendik. Bizler aşağıda imzası bulunan Hamdibey Ortaokulu öğrencileri olarak, bu tayinleri öğretmenlerimizin şahsında bizlere yapılan büyük bir haksızlık ve kırsal kesim öğrencilerini cezalandırma olarak görüyoruz. Okula ve okumaya olan ilgimizin devamı bakımından öğretmenlerimizin tayinlerinin durdurularak geri verilmesini istiyoruz"

Öte yandan Yenice ilçesinin Çal köyünde görevli iken Lapseki ilçesine sürgün edilen öğretmen Kamil Sarı'nın tayininin durdurulması için köylülerin valiliğe dilekçe verdikleri öğrenildi.

Öğretmenlerinin sürgün edilmesine karşı çıkan Hamdi Bey ortaokulu öğrencilerinin tümü Bakanlığa 225 imzalı bir dilekçe göndererek kararın geri alınmasını istediler, Öğrenciler dilekçelerinde, bu uygulamanın sadece öğretmenleri değil kendilerini de cezalandırmaya yönelik olduğunu söylediler

İstanbul'da yeşil alan ve sahil yağmasına son verilmesi istendi

HABER MERKEZİ

TMMOB'ye bağlı Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, İstanbul'da yeşil alan ve sahil yağmasına son verilmesini istedi.

Sahil arsalarının, koruların ve yeşil alanların yağmalanmasının her geçen gün arttığı belirtilen Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın açıklamasında, Telli Baba, Demirciköy, Şeytandere çevresindeki devlet ormanlarının usulsüz kadarstro çalışmalarıyla özel mülkiyete dönüştürüldüğü bildirildi.

Tarabya sırtlarındaki yeşil alanların spekülatörler ve kent kabadayıları tarafından parsellenerek satıldığı belirtilen açıklamada daha sonra şöyle denildi:

"İstanbul kentimizde yeşil alanlar, korular, sahiller yağmalanarak özel mülkiyete dönüştürülmüştür. Doğal denge yeşil alanın bulunmadığı bir konut çölünde mekanik olarak yaşamaya mahkum edilmiştir. Mevcut yasaların açık hükümlerine rağmen, egemen güçler, emekçi halkımızın kullanımına açılması gereken sahilleri yasal ve yasa dışı yollarla yağmalamaktadırlar"

Esenler Namık Kemal Mahallesi halkı:

"Susuzluk ve toplanmayan çöpler hayatımızı tehlikeye sokuyor"

HABER MERKEZİ

Esenler Namık Kemal Mahallesi halkı yaklaşık 3 haftadır sularının akmadığını, bu durumun toplanmayan çöplerle birlikte bazı hastalıkları ortaya çıkarabileceğini ve hayatlarının tehlikede olduğunu söylüyor.

Mahalle sakinlerinden Adem Yağcı, suların haftada en fazla bir kere aktığını, diğer günlerde geceleri gelen suyun 15 dakikadan fazla akmadığını belirterek, "mahallemiz emekçilerin oturduğu bir yerdir. İşinden yorgun argın gelenlerin geceleri su beklemeleri mümkün olmuyor. Yıkanacak su bulamadığımız gibi, susuz yemek yapmak zorunda kalıyoruz. Bu da ramazan günü halka büyük sıkıntı veriyor" dedi.

Mehmet Erdoğan da, toplanmayan çöplerin susuzlukla beraber sağlık açısından tehlikeli bir hal aldığını söyleyerek şöyle konuştu "Evlerde biriken çöpler bir yana, bir de mahallemizde kurulan pazarın çöpleri başımıza bela. Pazardan ve evlerden biriken çöpler uzun süre kaldırılmıyor. Bu yüzden ortalığa doluşan sinekler her an hastalık yaratabilir. Çöplerin bekletilmeden gönderilmesi gerekir, ama mahallemizde sadece bir çöp arabası var. Onun da tekerlekleri yok. Susuzluk ve toplanmayan çöpler bir arada olunca, hayatımız tehlikeye giriyor."

Mahalleliler diğer sorunlarını da şöyle dile getirdiler:

"Bir sene önce beton dökülen yollarımız, halen asfaltlanmadığı için tekrar bozuldu. Bu yüzden yaz günü toz içinde kalıyoruz. Elektrik kabloları ikide bir kopuyor. Ancak 1-2 hafta sonra bağlanıyor. Ayrıca koskoca mahallede bir sağlık ocağı dahi yok."

Şimdiye kadar bu sorunlarının çözülmesi için Esenler Belediyesi'ne tek tek verilen dilekçelere cevap verilmediğini vurgulayan mahalleliler, belediyenin sorunlarına eğilmesini istiyorlar.

Belediye işçileri tüketim kooperatifi kurdu

HABER MERKEZİ

Belediye Sarayı'nda Temizlik işçilerinin faaliyetleri sonucu bir tüketim kooperatifi kuruldu. Dün Kooperatif Genel Başkanı Çetin Karadağ'ın bir konuşmayla açtığı Saray'daki mağazada, kooperatifin amacı hakkında Genel Sekreter Nejat Büyükköksal şunları söyledi:

"İşçisiyle, memuruyla tüm belediye çalışanlarını kooperatif çatısı altında toplamayı amaçlıyoruz. Saray içinde açtığımız mağaza ise, tekellerin azgın sömürüsüne karşı halkın sırtındaki hayat pahalılığının kamburunu azaltabilmek düşüncesiyle açıldı. Bu mağaza, kooperatifin üyesi olan üreticiyle tüketici arasında aracısız bağ kurma amacını yerine getirecektir"

Kooperatif yetkilileri, Saray'da açılan mağazanın, 9. olarak hizmete giren mağaza olduğunu ifade ettiler.

Basın-İş Genel Başkanı Düzgün:

"TSKK ile işçi sınıfı etkisizleştirilmeye çalışılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk—İş'e bağlı Basın—İş Sendikası Genel Başkanı Hüseyin Düzgün, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Devlet Kitapları ve Milli Eğitim Basımevleri işyerlerinde işçilere toplu sözleşmeden doğan ücret farkları ve fazla mesai ücretlerinin 7.5 aydır ödenmediğini hatırlatarak, Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu ile işçi sınıfının etkisizleştirilmeye çalışıldığını ifade etti.

Basın—İş Genel Başkanı, dün bir basın açıklaması yaparak, işçi sınıfını ve diğer emekçi halk kesimlerini baskı ve denetim altına alma doğrultusunda sürdürülen politikaların, AP Azınlık Hükümeti'nin uygulamalarıyla büyük boyutlara ulaştığını belirtti.

"TSKK adı altında oluşturulan kurumun toplu pazarlık görüşmelerini rafa kaldırmak, işçi ücretlerini kundaklamak, ve giderek tek ve mecburi sendikacılığa geçişin ortamını yarattığı"nı savunan Hüseyin Düzgün, bu uygulamaların büyük bir işçi kesiminin kazanılmış haklarını gaspetmeye yönelik olduğunu kaydetti.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı işyerlerinde işverenin mevcut yasaları çiğneyen, toplu sözleşmeyi hiçe sayan tutumunu da eleştiren Düzgün, durumun bir telgrafla Bakana iletildiğini, ancak olumlu bir yaklaşım görmediklerini belirtti.

FAŞİSTLER YAŞLI-GENÇ DEMEDEN SALDIRIYOR

M.Kemalpaşa'da 60 yaşında CHP'li "Baba" nın çay ocağı bir grup Ülkü Ocaklının saldırısına uğrayarak kurşunlandı.

"Oğul bunların yaptıklarını düşman yapmaz"

ÇEVRESİNDE ÇOK SEVİLEN BİR KİŞİ OLARAK TANINAN VE "BABA" DİYE ANILAN BÜYÜKEFE, "ÖLDÜRSELER DE BURAYI BEKLEYECEĞİM" DEDİ.

MUSTAFA KEMALPAŞA (DEMOKRAT)

Bursa'nın Mustafa Kemal Paşa İlçesinde "Baba" lakabıyla tanınan 60 yaşındaki CHP li Mehmet Büyükefe'nin çayevi faşistlerce 5. kez saldırıya uğradı. Saldırının hemen ardından çayevi polisler tarafından kapatıldı. Garaj çevresindeki "Baba"nın çayevi Ülkü—Yolu Derneği yakınında bulunuyor.

Semtte herkes tarafından sevilen ve bu yüzden "Baba" diye hitap edilen Mehmet Büyükefe, faşistlerin ard arda yaptıkları saldırıları şöyle anlattı:

"İki aydan bu yana bu 5. saldırı. İlk saldırı güpegündüz oldu. Kahvenin tüm camlarını kırdılar. Olayın ardından ne yakalanan oldu, ne de tutuklanan... İkinci saldırıda gece yarısı bomba koydular. Dükkan darmadağın oldu. Aradan çok kısa bir süre geçmişti ki bu kez gene gece "Allah allah" sesleri ile saldırdılar. Yine kapı pencere ne varsa kırıp döktüler. Bu zamana kadar ne yakalanan var ne de tutuklanan. Bir kaç gün önce de yine gece ama bu kez silahlı saldırıda bulundular. Saldırı sırasında Mehmet Kosavalı ile Naci İnci adlı kişiler kurşunlara hedef olarak yaralandılar. Saldırıdan sonra tanıdığımız kişilerden eski Ülkü Ocakları Başkanı Tekin Uskunay olayda kullandığı suç aleti tabanca ile yakalandı. Saldırganların arasında öğretmen Mehmet Kul'da vardı.. Aradan bir gün geçti, ayın 17'si idi. Polisler geldi. Ve kahvemi kapattı...

Kendisinin CHP'li olmaktan başka hiç bir suçu olmadığını söyleyen "Baba"nın 6 kişilik bir ailesi var. İlerlemiş yaşına rağmen onlara bakmak ve geçindirmek zorunda. Şimdi kara kara düşünüyor. Ama yılmamış. Gene hergün ki gibi geliyor çayevinin önüne kapalı da olsa oturuyor. Kendilerinden olmayan herkese saldıran faşistler karşısında "Baba "CHP'li olmak suç ise bu suçumu kabul ediyorum. Oğul, bunların yaptığını "Düşman" yapmaz.. Ben 60 yaşımdan sonra ne işi yaparım. öldürselerde burayı bekliyeceğim" diyor.

Topkapı'da meydana gelen çatışmalarda 2 kişi öldü

HABER MERKEZİ

İstanbul Topkapı'da surlara pankart asmak isteyen bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada iki kişi öldü, toplam 5 kişi de yaralandı. Büyükdere'de Tekel Kibrit Fabrikası işçilerine ateş açıldı, bir kişi öldü, bir kişi de ağır yaralandı.

Trabzon'da faşistler bir devrimci öğretmeni katlederlerken, önceki gün İstanbul'da öldürülen Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Süleyman Nuri Özer'in öldürülmesi tepkiyle karşılandı. Yurdun çeşitli kentlerinde Fatsa ve Çorum olayları ile ilgili gösteriler yapıldı. Ankara'da bir bekçi, Batman'da MHP'li belediye encümen üyesi ve Gaziantep'te sağ görüşlü bir kişi öldürüldü. Adana'da iki kahvenin kapatılması protesto edildi. Konya'da bir memur öldürülürken, Seydişehir'de ise MHP binasında yangın çıktı. İstanbul - Mecidiyeköy'de bir polis yaralandı. Kırıkkale'de sol görüşlü bir kişi öldürüldü. Sakarya da ise faşistler tekel bayiini bombaladılar.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre, olaylar şöyle gelişti:

TOPKAPI'DA MEYDANA GELEN ÇATIŞMALARDA 2 KİŞİ ÖLDÜ

Topkapı'da surlara pankart asan bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında meydana gelen silahlı çatışmalarda iki kişi öldü, toplam beş kişi yaralandı.

Üzerinde "İşkencecilere karşı mücadelemizi durduramazlar Dev-Sol" yazılı bir pankart asan grup, olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleriyle çatıştı. Topkapı ve Vatan caddesinde meydana gelen çatışmalar sonunda İbrahim Karakuş ve Talip Günden adındaki kişiler öldüler. Ayrıca çatışmalar sırasında Avni Kubat, Yüksel Karan yoldan geçmekte olan Nurten Siren, Aydın Tabak ve kimliği tesbit edilemeyen bir kişi kurşunla yaralandılar. Hastaneye kaldırılan yaralılardan Yüksel Karan ve Avni Kubat'ın durumlarının ciddi olduğu öğrenildi. Yetkililerin verdiği bilgiye göre çatışmalar sırasında ölenlerin yüzlerinin kırmızı bezden yapılmış bir maske ile kapalı olduğu ve olay mahallinde ikisi Fransız Onlusu biri Browning olmak üzere toplam üç tabanca ve iki dinamit lokumu bulundu.

Yetkililer olayla ilgili oldukları tahmin edilen bazı kişilerin gözaltına alındıkları ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

● Büyükdere Çayırbaşı'ndaki Tekel Kibrit Fabrikası işçilerini taşıyan bir minibüs, kimliği henüz tespit edilemeyen üç kişi tarafından tarandı. Olayda minibüs şoförü Atilla Togay öldü, yolcu olduğu bildirilen Tekel Kibrit Fabrikası işçisi Haydar Ateş ağır yaralandı. Ateş eden kişilerin olaydan sonra bir kamyonetle kaçtıkları ve olayla ilgili soruşturmaya devam edildiği öğrenildi.

● Aksaray'da Çorum ve Fatsa olaylarını protesto ettiklerini bildiren gruplar, akşam saatlerinde yollara ateş yakarak trafiği bir süre engellediler. Daha sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri yolu trafiğe açtı.

● Mecidiyeköy Şahinler sokakta gece geç saatlerde evine gitmekte olan Beşiktaş Emniyet Amirliğinde görevli Komiser Necdet Özen kimlikleri saptanamayan silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı Özer Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayın soruşturması sürdürülüyor.

● Kadıköy Fikirtepe'de bulunan Boyabatlılar Kahvesi önünde Hüseyin Köse adlı bir kişi kimlikleri belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu yaralandı. Bir spor kulübünde yöneticilik yaptığı belirtilen Köse hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Şişli'de bulunan bir deterjan mağazasının sahibi kimliği belirsiz bir kişinin açtığı ateş sonucu öldü. Edinilen bilgiye göre Şişli Hürriyet Mahallesi Cemil Mengi caddesinde bulunan deterjan imalathenesine gelen silahlı bir kişi; dükkan sahibi Yüksel Umak'a ateş açarak yaraladı. Yetkililer Umak'ın Şişli Çocuk Hastanesi'ne kaldırıldığını ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığını açıkladılar.

● Ümraniye'de bir kişinin açtığı ateş sonucu Abdülkadir Demir adlı bir marangoz yaralandı. Yetkililer olayın Demir'in Ihlamur girişinde bulunan atelyesinde meydana geldiğini ve atelyeye gelen bir kişinin Demir'e ateş ederek yaraladığını açıkladılar. Demir, İstanbul Göğüs Cerrahisi'nde tedavi altına alındı.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi 522. maddenin 3. fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki iddiaları ciddi bularak, aykırılık iddiasının incelenmesi için dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine karar verdi.

Askeri Mahkemede iki tehdit, bir gasptan yargılanmakta olan faşist İbrahim Çingi, tehditlerden 2 yıl 7 gün hapis cezasına çarptırılırken, gasp etmekten yargılandığı davada ise Anayasa Mahkemesinin vereceği karara kadar dosyanın bekletilmesine karar verildi.

Aykırılık iddiasında bulunulan 522. maddenin 3. fıkrası, gasp suçlarında cezadan hiçbir indirim yapılamayacağını belirtir.

ATATÜRK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISININ KATLEDİLMESİ KINANDI

İstanbul Küçükyalı'da faşist canilerce önceki gün katledilen Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Süleyman Nuri Özer'in Enstitüdeki yönetici ve öğretmen arkadaşları olayı protesto ederek, bir bildiri yayınladılar. Bildiride "Atatürk Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü'nün başarılı, sevilen, özverili Müdür Yardımcısı ve öğretmeni Süleyman Nuri Özer okulumuzda demokratik eğitimin sürdürüldüğü bir dönemde bu amaç için uğraş verirken, bunu sindiremeyen demokrasi düşmanı katillerce evinin önünde hunharca bir saldırı sonucu hayatını yitirmiştir. Öğretmen, yönetici arkadaşları ve tüm okul personeli olarak acımızın sonsuz olduğunu ve anısını yaşatacağımızı duyururuz." denildi.

Öte yandan Özer'in ailesi kendilerinin defalarca tehdit edildiklerini, bu durumun yetkililere iletilmesine karşın önlem alınmadığını öne sürdüler. Özer'in çalışma arkadaşı öğretmen ve yöneticilerin de sürekli tehdit edildiği öğrenildi.

Bilindiği gibi, Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde faşistler geçen eğitim döneminde devrimci, ilerici ve demokratlara çeşitli saldırılarda bulunmuşlar, ancak bu saldırılar öğrencileri, öğretmenleri ve yöneticileri yıldırmamış, faşist saldırılar geri püskürtülmüştü. İki yıl önce 5.7.978' de aynı Enstitü'nün Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz, faşistlerce katledilmişti.

Fahrettin Yılmaz'ın katledilmesi olayına karıştıkları ileri sürülen Saffet Alyas, Hasan Yeşildağ, halen İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde idam istemiyle yargılanmaktadır. Bu davadan 14 kişi yargılanmış, bunlardan Alyas ve Yeşildağ'ın dışındakiler tahliye olmuştu. Tutuklu olarak yargılanan iki kişiden Hasan Yeşildağ ise, bir süre önce Askeri Savcı Binbaşı Tahir İlhan'ın da katılımıyla tahliye oldu. Böylece bu olayda, sadece bir kişi tutuklu olarak yargılanmaktadır.

İZMİR'DE ÇORUM VE FATSA OLAYLARI İLE İLGİLİ GÖSTERİLER YAPILDI

İzmir'in çeşitli semtlerinde Çorum ve Fatsa olayları ile ilgili gösteriler yapıldı. Önceki gün ve dün yine bir çok yerde pankartlar asıldı, gösteriler yapıldı.

İzmir'in Gaziemir, Karabağlar Balıkkuyu, Çamdibi, Çiğli, Yeşilyurt, Çimentepe semtlerinde önceki gün ve dün Çorum ve Fatsa olayları ile ilgili protestolar sürdü. Birbankanın Çamdibi ve Yeşilyurt şubelerine pankart asıldı.

Gösteriler sırasında, çeşitli yerlere üzerinde, "Çorum halkı faşizme boyun eğmeyecek" yazılı pankartlar asıldı.

Gösteri yapılan yerlerde yolların üzerinde ateşler yakılarak trafik engellendi. Güvenlik kuvvetlerinin asılan pankartları indirdiği bildirildi.

TRABZON'DA BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Trabzon'un Arsin İlçesi TÖB—DER Başkanı ve Arsin Lisesi Edebiyat öğretmenlerinden Efraim Elvan faşistler tarafından öldürüldü.

Daha önce de faşistlerin saldırısına uğradığı bildirilen öğretmenin cesedi Trabzon Yomra yolu üzerinde bulundu. Devrimci öğretmenin cenazesinin Beşikdüzünde toprağa verileceği bildirildi.

SAKARYA'DA FAŞİSTLER BİR TEKEL BAYİİNİ BOMBALADILAR

Sakarya'nın Şeker Mahallesinde CHP'li Raif Özer'e ait tekel maddeleri satılan iş yeri faşistlerce bombalandı. Özer olayla ilgili olarak şunları söyledi:

"Ben tekel maddeleri satarım. Sıradan bir CHP'liyim. Uzun yılar dış ülkelerde çalıştım. Geçen yıl bu iş yerini açtım. Daha çok da bira satarım. Ramazan gelmeden üç gün önce dükkanı kapattım. Satışı durdurdum. Zararım çok. Buz dolabım tamamen parçalanmış. Dükkanımın camları kırılmıştır. Emniyetten geldiler. Baktılar. Yazıp çizip gittiler. Bana bunu kimlerin yaptığını soruyorlar. Ne bileyim ben kimlerin yaptığını. Memleketin her yerinde olanların bir halkası da burada olmuştur."

Bomba atılan iş yerinin bitişiğindeki CHP'li Mehmet Sert'e ait kahveye de bir süre önce Gün Sazak'ın ölümü bahane edilerek faşistlerce saldırılmış, bütün camları kırılmıştı.

● CHP eski İlçe Gençlik Kolu Başkanlarından Hikmet Çavdar saldırıya uğradı. Sakaryanın Cevatbey İşhanında geçen olayla ilgili olarak Çavdar şöyle konuştu:

"Ben bu kentte doğup büyüdüm. Saldıranların kimler olduğunu bilmiyorum. Hepsi de onbeş yirmi yaşlar arasındaki çocuklar. Niçin saldırdıklarını bilmiyorum. Olsa olsa CHP'li olmam, solcu olmam bu saldırıya neden olmaktadır"

ADANA'DA İKİ KAHVENİN KAPATILMASI PROTESTO EDİLDİ

Adana'da Kiremithane ve Karşıyaka semtlerinde iki ayrı kahvenin güvenlik kuvvetleri tarafından kapatılmasından sonra, mahalle esnafı kepenk indirerek olayı protesto etti. Aynı semtlerde şoförler de kontak kapatarak protesto eylemini desteklediler. Esnaf ve şoförler hiç bir gerekçe gösterilmeden kahvehanelerin kapatıldığını ve sürekli olarak mahalle esnafına baskı yapıldığını öne sürerek, kahveler açılıncaya kadar eylemlerini sürdüreceklerini söylediler.

Öte yandan Vilayet binası ile Göğüs Hastanesi arasında 118 dolmuş şoförü faşistlerin kendilerinden haraç istediğini ve elli lira karşılığında zorla "Hergün" gazetesi satıldığını belirterek, kontak kapattılar. "Hergün" gazetesi almıyan şoförlerin faşistler tarafından ölümle tehdit edildiğini söylediler.

Şoförler, "Bütün bunların vilayet binasının yakınında olduğu, buna karşın hiç bir önlem alınmadığı"nı belirttiler.

● Öte yandan Büyük Saat yakınlarında iki kuyumcu, kimlikleri belirlenemeyen 4 kişi tarafından soyuldu. İki dükkandan toplam 13 milyon lira değerinde 9 kilo altın ve ziynet eşyası alındığı bildirildi. Olaydan sonra çevrede geniş çaplı aramalar yapıldı.

AYDIN'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

Aydın'da yolda yürüyen bir grubun üzerine ateş açıldı. Olayda Hüseyin Topçu adında bir kişi yaralandı. Olaydan sonra çevrede yapılan aramalarda ateş eden guruptan oldukları öne sürülen Sefa Uysal, Ergin Çakırcı, Hasan Bozalan, İrfan Yıldırım, yakalanarak göz altına alındılar. Yetkililer aynı olayla ilgili olarak İmdat Kara adında bir kişinin de arandığını, soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

KIRIKKALE'DE SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Kırıkkale Yenimahalle semtinde duvarlara sol içerikli yazı yazan bir gruba açılan ateş sonucu bir kişi öldü. Adının Adem Güler olduğu belirlenen kişinin aldığı kurşun yaralarıyla olay yerinde öldüğü bildirildi.

ANKARA'DA HASSAS BÖLGELER MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖREVLİ GECE BEKÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara'nın Aktepe Semtinde kurşunla yaralanmış olarak bulunan Hassas Bölgeler Müdürlüğünde görevli gece bekçisi Sami Sayılgan hastaneye götürülürken yolda öldü. Köşk Mahallesindeyaralı olarak bulunan bekçinin emniyet müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre gece duvarlara slogan yazan gruplara müdahale etmesi üzerine yaralanmış olabileceği belirtildi. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

● Samsun'da yakalanan 3 kişi Ankara'ya getirilirken, Sungurlu'da görevlileri etkisiz hale getirerek kaçtılar. Edinilen bilgilere göre sanıklar Sungurlu Emniyet Amirliği önünde bir dinlenme sırasında kaçtılar. Kaçan kişilerin isimleri şöyle: Ali Yaşar Coşar, Turan Öztürk ve Yakup Soylu. Kaçanlardan Ali Yaşar Coşar, kısa bir süre sonra yakalandı.

● Ankara Kırkonaklar Mahallesi'nde açılan ateş sonucu sağ görüşlü oldukları bildirilen 5 kişi yaralandı. Bir otodan kimlikleri belirlenemiyen kişilerce açılan ateş sonucu, Ali Rıza Köksal, Dursun Oruç, İsmail Oruç, Şükrü Oruç, ve Kasım Dursun çeşitli yerlerinden yaralandılar. Yaralılar Hacatepe Hastanesi'nde tedavi altına alındılar.

ELAZIĞ'DA FATSA OPERASYONU PROTESTO EDİLDİ

Elazığ'ın birçok semtinde güvenlik kuvvetlerinin Fatsa'da yapmış olduğu operasyonu protesto eden bildiriler dağıtıldı. Bildirilerde ayrıca Elazığ Valisi ve Emniyettte görevli birçok kişinin faşist olduğu ileri sürülerek protesto edildikleri öğrenildi.

GAZİANTEP'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep'in İstasyon Caddesinde kimlikleri belirsiz motorsikletli iki kişi tarafından açılan ateş sonucu Abdurrahman Keleş adlı sağ görüşlü bir kişi ağır yaralandı. kaldırıldığı Gaziantep Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan Keleş kurtarılamayarak öldü. Keleş'in Güneş—Doğu Tarım Satış Kredi Kooperatifleri Birlikleri üzüm Suyu İşletmesinde çalıştığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

● Gaziantep Oğuzeli İlçesi'nin Gürsu Köyü'nde tarlada çalışan baba-oğul kimlikleri belirlenemiyen kişilerin saldırısına uğradı. Olayda Cemil Yılmaz öldü, oğlu Fikret Yılmaz ise ağır yaralandı. Yetkililer olayın siyasi bir yanının bulunup bulunmadığının araştırıldığını belirttiler.

BATMAN'DA MHP'Lİ BELEDİYE ENCÜMEN ÜYESİ ÖLDÜRÜLDÜ

Siirt'in Batman ilçesinde evine gitmekte olan MHP'li Belediye Encümen üyesi ve MHP Batman ilçesi başkan yardımcısı Halil Kaya kimlikleri saptanamıyan kişilerin açtığı ateş sonucu olay yerinde öldü. Yetkililer ateş eden kişilerin yaya olarak olay yerinden kaçtığını ve soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

KAYSERİ'DE BİR SÜRE ÖNCE YARALANAN ÖĞRENCİ ÖLDÜ

Kayseri'de bir süre önce yaralanan Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi İbrahim Nalbantoğlu tedavi edilmekte olduğu hastanede öldü. Sözkonusu olayla ilgili bazı kişilerin göz altına alındığı bildirildi.

KONYA'DA BİR MEMUR ÖLDÜRÜLDÜ

Konya'da evinden çalıştığı daireye gitmekte olan sağlık müdürlüğünde görevli Mevlüt Güleç kimlikleri saptanmayan bir grubun taşlı ve sopalı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Yaralı Güleç kaldırıldığı Konya Devlet Hastanesinde yapılan tıbbi müdahaleye rağmen kurtarılamayarak öldü. Olaydan sonra kaçan kişilerin yakalanmasına çalışıldığı ve soruşturmanın sürdüğü belirtildi.

Seydişehir MHP İlçe binasında hüniz belirlenemeyen bir nedenle yangın çıktığı öğrenildi. Kısa sürede büyüyen yangında ilçe binası kısmen yandı, itfaiyenin gelmesiyle çevreye yayılmadan söndürüldü.

Vezneciler Caddesi'nde bir grup Çorum ve Fatsa olayları ile ilgili gösteri yaptı. Gösteri sırasında çeşitli sloganlar söyleyen grup üzerinde "Oligarşi elini Fatsa'dan çek-Devrimci Yol" yazılı bir pankart asarak dağıldı. Pankart daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

Çamaş-Fatsa Kavşağı

Hüseyin ÖZKAN

—7—

FATSA

Operasyon öncesinde, sevgiye, dostluğa ve halka düşman bir koro oluşmuştu. Ağızlarında Fatsa halkı, parmaklar Fatsa'yı gösteriyordu...

Fatsa üzerine şimşeklerin yoğunlaştırıldığı günlerde oldukça etkili bir de karalama kampanyası sürdürülmekteydi

Oysa Fatsa'da huzur vardı

200 KİŞİ—KAPASİTELİ İLÇE CEZAEVİNDE TUTUKLU SAYISI 250'NİN ALTINA DÜŞMEZKEN HUZURU TEMİN İÇİN GİRİŞİLDİĞİ ÖNE SÜRÜLEN OPERASYON SIRASINDA TUTUKLU SAYISI YALNIZCA 32'YDİ.

"Fatsa Kuşatması"na ve "Nokta operasyonu"na nasıl gelindi? Daha doğrusu, "Fatsa Kuşatması"na neler gerekçe yapıldı?

Yazının başından bu yana izlediğimiz yönteme uyarak, operasyon öncesi gerekçe adına ortaya sürülen gelişmelerden başlayalım.

Fikri Sönmez'in "operasyon"dan iki gün önce söylediği "Fatsa'ya şimşekleri çekme" olayı yeni değildi.

Fatsa Belediyesi sınırları dışında cereyan etmesine karşın "Fatsa nokta operasyonu"na ayak yapılan Çamaş olayları ile yöre halkı ve tüm demokratik kuruluşların olayların tek sorumlusu saydıkları Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın yaptıklarına ise daha sonra değineceğiz.

Dilerseniz olayı, bir haberin izinden giderek sürelim.

Yüksek trajlı bir gazete, tüm rakiplerini atlatarak, 9 Temmuz Çarşamba günü **"Fatsa'da Nokta Operasyonu"** şeklinde birinci sayfasında manşet çektiğinde, "**operasyon**"un nedenlerini de haberin spotlarında ve içinde veriyordu.

Haberin İstanbul baskısındaki üst başlıklarından biri şöyleydi:

"İki astsubayın özel görevle gittikleri Fatsa'da Dev-Yol militanları tarafından kaçırıldığı haberi üzerine mekaniza birlikler ilçeyi kuşattı"

Gazetenin Fatsalılara ulaşan baskısında ise haber aynen şu başlıklarla veriliyordu:

"Bir süredir 'yeni bir düzen' kurulduğu belirtilen ilçede iki astsubay Dev-Yol militanları tarafından kaçırılınca askeri birlikler harekete geçti.

FATSA KUŞATILDI.

Fatsa'dan alınan haberlere göre çok sayıda kişi silahlarıyla barikatlarda nöbet tutuyor"

Ve ana başlığın yanındaki sağ sütununun en tepesinde, **"İşte Fatsa"** başlığı altında bir spotta ise şunlar yazılıydı.

"Bağımsız Belediye Başkanı Fikri Sönmez, 'Bir düzen kurduk. Buraya girmek için 50-60 ölü yetmez diyor"

Fatsa gerçek anlamda iki gün sonra kuşatılacaktı. 11 Temmuz Cuma sabaha karşı.. Söz konusu iki gün içinde son hazırlıklar yapılıyordu.

Haberi ilk veren gazete, ekipleri eli boş döndükleri için sanırız kimseyi suçlayamadılar. Yakasına yapıştıkları en yetkili kaynak ve de ağız, aradaki iki günü boş bırakmadı. **"Fatsa'ya kanun getirilecektir"** ve **"Fatsa'da bir şeyler yapılmıştır"**

BİR ÇELİŞKİ

Amacımız **"bir gazete"**nin haberciliğini eleştirmek değil. Ancak aynı haberlerde ortaya çıkan bir çelişkinin konuyu yakından ilgilendirdiği kanısındayız.

"Kaçırılan astsubaylar", "kuşatılan Fatsa" ve **"kuşatıldı"**dan önce, kuşatma sonrası için Fatsa'ya giren haber ekibi. Bir nokta daha, **"İşte Fatsa"** yazısı için **"kuşatma"**dan bir hafta önce olay yerinde araştırma yapan ayrı gazeteden başka bir ekip...

Astsubayların kaçırılmasıyla kuşatma aynı anda olmuş, olay üzerine Sarıkamış'tan hareket eden askeri birlikler olaya anında elkoymuşlardı!...

"MİZANSEN"DEN SAHNELER

Fatsa üzerine şimşeklerin yoğunlaştırıldığı gün lerde, destekçilerinden siyasi iktidar sözcülerinin ağızlarına dolanan bir karalama kampanyası vardı. Birtakım militanların(!) denetimindeki Fatsa'da kimse sokağa çıkamıyor, rahat dolaşamıyordu. İlçeye giriş cıkıslar bu militanların kontrolündeydi!

Böyle olmadığını AP de dahil tüm siyasi partilerin yerel yöneticileri ifade etmişti. Yeni Belediye yönetiminden bu yana, tüm kışkırtmalara karşın soldan gelen bir saldırıyla tek kişinin burnunun kanamadığı da bilinen bir gerçekti. 200 kişilik kapasiteli ilçe cezaevinde daha önceleri tutuklu sayısı 250'nin altına düşmezken, huzuru temin(!) için girişilen operasyon öncesinde bu sayının sadece 32 olması da bir raslantıydı!...

Bütün bunlara karşın Fatsa yine de girilemeyen, dolaşılamayan bir kent miydi?

BİR DERİ FABRİKASI TEMSİLCİLERİ ANLATIYOR

Fatsa dönüşü otobüste, oturduğumuz koltuğun önündeki koltukta yüzleri yabancı gelmeyen iki kişi oturuyordu. Onlar beni hatırlamışlardı. Operasyon'a yakalanmış iki yabancıydı. Fatsa'ya geldiklerinin üçüncü günü sokağa çıkma yasağı konunca yattıkları otelde mahsur kalmışlardı, bir çok benzerleri gibi.

Sokağa çıkma yasağı boyunca güvenlik kuvvetlerinin dışında sokağa çıkabilen kişiler yalnız basın mensupları oldukları için otelin lobisinde aç açına bekleyen yirmiye yakın müşteriye biz ekmek taşımıştık. Tanışıklığımız burdandı.

YARIN: POLİS EŞLİĞİNDE SAHİL GEZİSİ YAPAN KAYMAKAM...

Reşat Akkaya'nın kurtları ise "Operasyon"un "sırrı" idi...

Hilvan'da 4'ü çocuk 14 kişinin öldürülmesi olayının soruşturması sürüyor

HABER MERKEZİ

Urfa 'nın Hilvan İlçesinin Yakanyurt Köyünde İzol Aşiretine mensup iki aile arasında miras anlaşmazlığından çıkan silahlı çatışmalar sonunda 4'ü çocuk toplam 14 kişi öldürüldü. Bu anlaşmazlık yüzünden iki yılda ölenlerin sayısı 22'ye çıktı.

Yakanyurt köyünde "Öztürk" ve "Aydış" aileleri arasında miras anlaşmazlığının çatışmaya dönüşmesi ve 14 kişinin ölmesi üzerine geçici bir Jandarma Karakolu kuruldu. Bu arada ölenler arasında 4 çocuktan başka 5 de kadın bulunduğu açıklandı.

Bu arada olayla ilgili soruşturma sürerken öldürülenlerin kimlikleri henüz açıklanmadı. Ayrıca olaylardan sonra kaçan silahlı kişilerin yakalanmaları için çalışıldığı, bölgede geniş çaplı bir operasyona başlandığı belirtildi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:
1 - Bir metni sinema ya da tiyatroya uygun biçime sokma, 2 - Uyanık, gözü açık - Gemilerde türlü işlerde kullanılan bir çeşit demir halka, 3 - Bir ölçünün doğruluğunu yoklamaya yarayan aygıt, 4 - Cerrah araçları takımı - Bir emir, 5 - Bir harfin adı - Son karşıtı, 6 - Birçok usta çalıştıran usta, 7 - Bir bağlaç - Menevişli mermer taşı, 8 - Nikel elementinin simgesi - Yön, 9 - Asalak olarak yaşayan bir böcek - İki tümce arasında ardışıklık olduğunu anlatır.

YUKARDAN AŞAGIYA:
1 - Her varlığın ussal bir nedene dayandığına ve bilginin kaynağı ya da sarsılmaz temeli ancak us ve usun ilkeleri olduğuna inanan öğreti, 2 - Bir ünlem - Göğüs, 3 - İki ya da daha çok taraf arasında yapılmak istenilen bir işin karşılıklı olarak kararlaştırılıp üstlenilmesi - Mağara, 4 - Eskiden, Romanya'nın yerli halkına ve bu halkın soyundan olan kimselere verilen ad, 5 - Bir nota - Bitki, 6 - Yavru ya da yemiş yetiştirilecek duruma gelmiş olan hayvan ya da ağaç - İlinekler, 7 - Bir çeşit küçük zurna - Bildirme, 8 - İçinde istihza bulunan söz - Yabani hayvan tutma işi, 9 - Bir iş yapılırken varılmak istenilen son - Zeybek.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2				■					
3		■		■	■				
4							■		
5		■	■			■			
6									■
7			■					■	
8	■			■					
9					■		■		

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1 - Evre - Foya, 2 - İptal 3 - Tav - Onama, 4 - Ayna - Ay, 5 - Toy - itaK 6 - İletki - As, 7 - Katı - Kile, 8 - Po - Fer, 9 - Kıran.

YUKARDAN AŞAGIYA:

1 - Estetik, 2 - Olası, 3 - Rivayet, 4 - eP - Tıpa, 5 - Tonik - On, 6 - Fanatik, 7— olA İfa, 8 - Makale, 9 - Alay - Sera.

Orgosolo'nun direnen duvarları

Orman işçiliğinden, duvar resminde ustalığa: PASQUALE BUESCO

Hazırlayan: Seyyit BOZDOĞAN
Kaynakça: Granzer/Schütze CORAZZU

● Büyük polis baskınında, bütün aile reislerini götürüp tutukladılar. Suçsuzluğunu ve gerçekleri kanıtlayabilmek için bir çok insan, son tarlasını satmak zorunda kaldı.

● Bir duvar resmi yaptığımda ortaya çıkan sonuç, tek bir kişinin kafasından bulduğu birşey değildir. Bu resmin gerekçesi, tüm halkın yoksul yaşamıdır.

Pasquale, sen kendini, "sanat ressamı" denilen kentli ressamlardan ayırıyorsun. Bu nereden kaynaklanıyor?

Ben tipik bir Orgosololuyum. Çok yoksul bir çoban ailesindenim. Babam yaşamı boyu çobandı, sefil bir yaşamı vardı. Dokuz çocuğun bakabilmek için uzun zaman ormanda çalıştı. 16 yaşıma geldiğimde beni de yanına aldı; ben de eve para getirmeliydim. Yaşam zordu. Herşey, günlük ekmek içindi. Babam, bizim için elinden gelen her şeyi yaptı, her şeyini bizim yetişmemize adadı. Bizi, kendini bilecek ve başkalarına saygılı olacak biçimde eğitti. Ben evin büyüğü idim..

On yaşındaki bir çocuk yaşamı nasıl değerlendirir, gelecek yaşamda neyi önemser?

Ebeveynler bize bunun böyle gitmemesi gerektiğini söylediler. "Çektiğimiz yeter, zaman değişme zamanıdır. Çocuklarınız bizlerden farklı yaşamalıdır!." dediler. Şimdi geleceğimiz için mücadele etmeliyiz. Bunu bana babam öğretti. Küçük yaştan itibaren buna dikkat ettim. Yeter çekilen acılar, açlık. Yeter eşşekler gibi karşılıksız çalışma!..

Gün ışığının gölgesini
Yağmurun damlalarını alalım.
Uzun geceyi güneş sakladı
gölgesi altında...her yerde gölgeler.
Yaralı ve ölüler topluyoruz her yerden
Öfkemizi saklıyoruz, sanki, sevilen bir şey gibi.
Dilimizde Kin'in tadını duyuyoruz, yemek gibi.
Geri dönüyoruz
Ama yarın geri geleceğiz.
Özgürlük.
Birgün, ayın 11 inde
Özgürlüğümüz alındı
Eylül'dü

Onlar bilmiyorlar,
Tarihimizde birçok Ekimler olduğunu...
Genurallerin
Eylülleri üzerine
Bizim Ekimlerimiz düşecektir.

(11 Eylül 1973'deki Şili Askeri Darbesinde yazılan bir şiir. Kapının sol tarafındaki yazılar)

Kadınlar eşitlik ve özgürlük için
Ailede ve işyerindeki eşitlik için

Kadınlar ve erkekler birlikte savaş yerinde.
(Kapının sağ tarafındaki yazılar)

(8 Mart 1908 de New York'ta bir fabrikada 129 kadın işçi, fabrika sahibi tarafından içeriye kapatıldı ve ateşe verilerek yakıldı)

Çocuklar olarak da bu yokluğa karşı isyan ettiniz mi?

Çocuk olarak ne yapabilirsin ki? Büyüyünce aileme karşı sorumluluklarım arttı. Her zaman küçük kardeşlerimin yetişmeleri için çalıştım. Ekonomik yönden onlara yardım ettim. Orman işine başladığımda gündelikçi olarak, bazan orada bazan burada çalıştım. Odun kestim, benzer işleri yaptım ne olursa. Herşeyin işçisi idim. Çünkü babam yalnızdı ve tek başına aileyi geçindiremezdi, ona yardım etmeğe zorunluydum. Küçük kardeşlerim de bugün aynısını yapıyorlar. Herkes çalışıyor ve kazandığını eve getiriyor. Karşılıklı destek oluyoruz birbirimize. Şöyle ki, bende eksik birşey varsa, belki öbürü bunu tamamlamakta, biz bir birlik oluşmaktayız böylece

...

Büyük polis baskınını hatırlıyor musun. Toplu tutuklamaları?

Evet, hatırlıyorum. Fakat küçüktüm o zamanlar. Yıkımdı işçilerin ekmeklerini ellerinden almak. Misilleme kötüydü. Aile reislerini aylarca tutukladılar. Avukat paralarını ödeyebilmek için, yüz koyun elliden satılmaya zorunlu kalındı. Suçsuzluğunu ve gerçekleri kanıtlayabilmek için, bir çok insan son tarlasını satıp avukat parası yaptı. Sonunda durum, öncekinden de kötü oldu. Bir yıl önce seksenbeş yaşında ölen büyük ana, buna iyi bir örnektir. Amcam hapse düştüğünde çok sinirlenmişti.

Ona bir parça peynir götürebilmek için kilometrelerce yürümek zorundaydı. Mahkeme masraflarını karşılayabilmek için bahçeyi sattı. Onun çektiklerini ben de aynı şekilde hissettim, bugün de hissediyorum. Onların çektiklerini, babamın bizler için yaptıklarını biliyorum. Bunları basitçe içimden atamam. Aileme büyük saygı duyuyorum.

Duvar resmi yapma fikri sana nereden geldi?

Daha önce biraz tahta baskısı ile uğraştım. Sonra 1959'da Pratobello mücadelesi başladı. Orada uyandım. Bu durum içinde ilk denemelerimi yaptım. İsyanımı herhangi bir biçimde, açık olarak ifade etmek istedim. Bunu daha iyi bir yaşam kavgası verebilmek için, duygusal olarak yaptım.

Amerikan bombası Perdas De Vogu'ya düştü (Nato üssü) ve alçak uçuşu sırasında bir güvercini yaraladı. Eğer bir savaş çıkarsa, Amerikan bombaları, tüm adayı mezara çevirecek. Ordu 180.000 hektarlık alanı işgal etti.

30 Eylül 1950 de, tarlada sakin sakin ve kendi halinde çalışırken, tutuklandı. (Luigi Podda)

Resim yapma geleneği Orgosolo'da önceden de var mıydı?

Hayır. Okulumuzda öğretmen olan Francesco yaptı ilk duvar resmi çalışmalarını. Orgosolo'lu değildir ama, bize bu fikri veren odur. Önceleri yalnız Pratobello mücadelesi resimlerini yaptım.

Ben de diğerleri gibi sıradan bir işçiydim. Aynı onlar gibi düşünüyor ve duyuyordum. Yapabildiğim her şey, bizim, hepimizin bir ifadesidir.

O halde sen, duvar resimleriyle Orgosolo halkının direnişini anlatmak istiyorsun.

Kanımca öyle. Benim resimlerim ne natürmort (cansız doğa), ne de manzara resimleridir. Ne duyuyorsam onu resmetmek istiyorum. Mücadelemiz; yaşam koşullarımız, yoksulluk, haksızlık, açlık üzerinedir. Bu yalnız bizde değil, Şili'de, İspanya'da, Vietnam'da ve bunun benzeri ülkelerde de böyledir.

Şili'nin sonuçlarından ne anlıyorsunuz? Orgosolo ile ne gibi bir ilişkis var?

Bu bize çok şeyler söylüyor. Çünkü biz de eziliyorduk ve eziliyoruz. Bu anlamda yalnız değiliz. Biz de faşizmi yaşadık. Şimdi Şili'de, kapitalist büyük burjuva diktatörlüğü varsa... Bunu çok iyi hissediyorum.

Yumruğumla, ellerimle buna karşı bir şey yapamam. Bir tek şey benim için olasıdır, o da duvar resimleri yapmak. Bütün duygularım ve gücüm bunun içindedir.

Orgosololu köylüler ve çobanlar duvar resimlerinize neler söylüyorlar, onları nasıl değerlendiriyorlar?

Orgosolo, şimdiye kadar mücadeleci bir köy olmuştur. Çünkü burada baskının her çeşidi vardır. Halk, bu nedenle tüm duvar resimlerini anlıyor. Ben bir duvar resmi yaptığımda ortaya çıkan sonuç, herkesin düşündüğü ve duyduğu şeydir. Bu bir tek kişinin kafasından bulduğu bir resim değildir. Bunun gerekçesi tüm halkın yoksul yaşamıdır. Çobanlar ve köylüler, genel olarak sanat konusunda fazla bilgi sahibi olmamalarına karşın resimlerde bütünüyle anlaşabiliyorlar. Resim yapabilmen için herkes evinin duvarlarını severek sunuyor.

Sen bir duvar resmi yapmak istediğinde, resmin içeriği konusunda önceden halkla tartışıyor musun?

İçeriği konusunda konuşmama, tartışmama gerek yok. Herkes şunu tanıyor: İşsizlik, göç, NATO üsleri.. Sardinya, bir kolonidir! Hayır, kesinlikle tartışacak bir şey yok. Açlığı seksen sene midesinde hissedenlerle açlığı tartışmaya gerek var mı? Konularım kendiliğinden ortaya çıkıyor. Yirmisinden otuz yaşıma kadar başkalarıyla birlikte tarlada çalışıyorum. Ne biliyorsam onlar da biliyor. Aramızda bir fark yok. Aynı şeyleri duyuyor, aynı şeyleri düşünüyoruz. İdeallerimiz aynı. Yani, tartışacak bir şey yok. Üstelik resim yapmak da zor bir şey değildir. Herkes anlayabilir. Entellektüel bir şey yok içinde. Okuma yazması olmayanlar da resmin mesajını alabilirler.

Sen tanınmış birisi olsan, sanat çevrelerinde ön sırada yer alsan, Roma'da, Mailand'da, yaşantın nasıl olurdu?

Benim gibi naiv ressamlar şu sıralarda moda. Sanat kapitalist piyasada maldır değil mi? Galerilerde çeşitli sahtekarlıklar dönüyor. Ben bir resim satmak istesem, ucuz fiyata verebilirim. Bir işçi de resim alabilmelidir. Fakat benim en çok sevdiğim resimlerim, duvar resimleridir. Bunlar için ne bir para ödenmiş, ne de satılmıştır. Herkesin malıdır bunlar.

Burada birlikte olduğum insanlarla birlikte yaşamak isterim, her zaman. Roma ya da Mailand'da kimseyi tanımıyorum, Orgosololuyum, oralarda hiç bir şey yapamam yani..

Sen Orgosololusun bütün dünya Orgosolo'yu eşkiyaların yatağı olarak görüyor. Buna ne dersin?

Kötü bir yaygınlaştırma politikası ellerin elinde. Onlar nasılsa, öyledirler. Orgosolo'yu sürekli kötüleyip, aşağıladılar. Ama, yaşamımız, kültürümüz, işimiz üzerine hep susuyorlar. Bizim hakkımızda olmadık oyunlar oynuyorlar. Tipik bir şey benim için: onlar yalanlarına devam ediyorlar; biz savaşıyoruz!...

Orgosolo
Düne kadar haydutların ülkesi diye
sana küfrediliyordu.
Ama bugün sen bizleri
Pratobello'da birleşmiş olarak görüyorsun.
Senin çocukların savaşa
katıldılar.
Onlar uzaktan kumandalı ordu işgaline
karşı savaşıyorlar.

Traktörlerin yerine
Panzerler ve toplar geliyor
Birlikler geliyor
Burada katliama geliyorlar.

Onlar bizim kötü olduğumuzu iddia ediyorlar
Bizim hırsızlıkla ve yağmayla yaşadığımızı
söylüyorlar.
Burada, bu güvensiz, vahşi dağlarda.
Masalarından bu sorunu atmak için (silmek için)
Sardunya'yı doğru yola getirmek için
Bu deliler
Daha fazla polis gönderilmesi için
Emir verdiler.
Köylüler ve çobanlar
Aç olan tüm halk
Traktörler ve gübreler üzerinde
daha fazla süt ve daha fazla ekmek
İçin bekliyorlar.

Ama bunun yerine hepsini, herşeyi
Sinyorlara dağıttılar
Rovelli, Moratti ve Aga Khan beylere
Dağıttılar.
Zavallı, aptal kuzucuk!
Sen kurdun sütünü bekliyorsun
Seni bir lokmada yutacak.

Orgosolo!
Sen cesur ve gururlusun.
Senin halkın herşeyi anladılar.
Onlar tehdit edercesine
Sopalarla silahlanmış
Kinleri faşist birlikleri
Geri sürmek için.
Sonunda ordu geri çekilmek zorunda kalır.
Askerler ovaları ve dağları bırakırlar.
Yine denizin üzerinde kayboldular.

Haydutlar olarak değil
Partizanlar olarak
Kapitalistlere
Orgosolo'nun sopalar ve yumruklarla
Faşistleri attıkları
Gösterildi.

(Giuseppe Rubanu)

Orman işçileri "İşçi" sayılmayınca sendikal hakka ve toplumsal güvenliğe sahip olamıyorlar

ORMAN İŞÇİLİĞİ

İnceleme: Yücel ÇAĞLAR
Orman Yüksek Mühendisi

Orman işçiliği yapan köylülerin "basit meta üreticileri" olarak nitelendirilebileceği de akla gelebilir. Gerçekte, ilk bakışta, böylesi bir nitelemenin haklı sayılmaması için hiçbir neden yok. Bilindiği gibi; "basit meta üretiminin en belirgin örnekleri küçük köylülerle zanaatkârlardır. Bunlar, üretimlerini kişisel emek üzerine kurarlar, yani başkasının emeğini sömürmeden kendileri için çalışırlar. Her basit üretici, üretim araçları sahibidir ve bu üretimi kendi tüketimi için değil, piyasa için, satmak için yapar. Basit meta üretiminin, içeriği yönünden, ikili bir niteliği vardır: Bir yandan, bu üretim özel mülkiyete dayandığı için, mal sahibi küçük köylü ya da zanaatkârdır ve onu kapitaliste yaklaştıran da budur. Öte yandan, basit meta üretimi kişisel emek üzerine kurulduğundan, üretici bir işçidir, onu proletere yaklaştıran da budur Proleterin basit üreticiden farkı, üretim araçlarına sahip olmamasıdır.(7) Daha önce, orman işçiliği yapan köylülerin, çalışmaları sırasında kullandıkları iş araç ve gereçlerinin sahipleri olduğunu söylemiştik. Gerçekten de, orman işçileriyle yaptığımız bir anket çalışmasında; "-Motorlu bıçkı senin mi?" sorusunu yanıtlayanların yüzde 80'i kendilerinin olduğunu belirtmiştir. Motorlu bıçkı dışında, balta, sapin, halat kesilen ve tomruklarını taşımada kullanılan çekim hayvanları vb. gereçler de, çoğunluk, işçilik yapan köylülerindir. Ek olarak yapılan işin karşılığı da o işi yapana ödenmekte ya da üstlenilen iş başkasına ücretle yaptırtılmamaktadır. Yalnızca, bu özellikleri gözönünde bulundurulduğunda, orman işçiliği kolaylıkla "basit meta üretimi"ne indirgenebilir. Oysa, bilindiği gibi; "Kapitalist meta üretimi"nin içinde doğup geliştiği "basit meta üretimi" ilişkisinde üreticinin, işgücünü herhangi bir biçimde satın alan ve onun, neyi, hangi oranlarda ve hangi araçlarla üreteceğine karar veren bir kapitalist olmadığı gibi, üretilen ürün de kapitalistin değil, üreticinindir. Orman işletmelerindeyse, üretimin her aşaması, olanaklar elverdiğince, işveren vekili ya da yardımcıları tarafından denetlenirken, üretilen ürün de işveren konumundaki işletmelerindir ve işletmeler de üretilen ürünü, istediği biçimde değerlendirme olanağına sahiptir. Ayrıca, orman işçiliği yapan köylünün, mülkiyetindeki iş araç ve gereçleriyle, işletmenin işyerinde, işletme somutunda devletin mülkiyetindeki orman ağaçlarını, işletme tarafından hazırlanarak kendisine imzalattırılan "Şartname"nin koşullarına uygun olarak kesmekte ve tomruklamakta, yine işletme tarafından belirlenen yere taşımakta olduğu gözden ırak tutulmamalıdır.

Görülüyor ki, orman işçiliği olgusunun "basit meta üretimi" biçiminde nitelendirilmesi de olanaklı değildir. Gerçekte; orman işçiliği yapan köylü için kazanımlı bir durum gibi görünen iş araç ve gereç sahipliği, son çözümlemede, onun karşısına önemli bir baskı aracı olarak çıkmaktadır ki, bu olguya daha sonra ayrıntılarıyla değineceğiz.

> ● Orman işçiliği olgusunun "Basit meta üretimi" biçiminde nitelendirilmesi de olanaklı değildir.
> Gerçekte; orman işçiliği yapan köylü için kazanımlı bir durum gibi görünen iş araç ve gereç sahipliği, son çözümlemede onun karşısına önemli bir baskı aracı olarak çıkmaktadır.

ORMAN İŞÇİLERİ "İŞÇİ" SAYILMAYINCA, GREVLİ, TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKKA ve TOPLUMSAL GÜVENLİĞE SAHİP OLAMIYORLAR

Tüm anayasal ve yasal yaptırımlara karşın, devlet ormanlarında ağaç kesme, tomruklama ve taşıma işlerinde işletmeler tarafından vahidi fiyat ücret biçimiyle çalıştırılan işçiler ne sendikalı olabiliyor ne de toplumsal güvenlik kapsamına alınmamaktadır. Neden de, bu işleri yapanlara, devlet orman işletmeleri tarafından imzalattırılan "Şartname"nin hizmet akdi sayılmaması... Daha önce de belirttiğimiz gibi, tüm biçimselliğine karşın, emekçi sınıflar yönünden bu denli önemli bir işleve sahip olan "Hizmet Akdi" olgusuna aynı yasalarda kesin bir açıklık getirilmemiş olması oldukça anlamlıdır. Bu durum, düşünme yetileri, yürürlükteki yasaların sınırlarıyla kısıtlanmış "aydın" kafaların, her türden "ipe un serme çabasına" olanak verdiğinden, anılan emekçi kütlenin, 'bir kalemde' anayasal haklarından yoksun bırakılabilmesini kolaylaştırmıştır. Bu çağdışılık, yalnızca, söz konusu bağıtın "hizmet akdi" sayılmamasından kaynaklansa yine iyi. Çünkü, işçilere imzalattırılan "şartname"nin ellidördüncü maddesi; "-Tedbirsizlikten ötürü meydana gelecek her çeşit iş kazasından işçilerin sorumlu tutulması"na olanak vermektedir. Yani, devrilen ağacın altında kalıp ölen ya da yaralanıp sakatlanan işçi, bu kazadan sorumlu tutulabilecektir. Orman işçiliği yapan köylülerin yaralanma ya da ölümle biten iş kazalarında işletmelerden tazminat isteme yönündeki girişimlerinde "elini kolunu bağlayan" bu yaptırım, günümüze değin pek çok kez uygulanmış, iş kazasında yaralanan ya da ölen işçilerin yakınlarının başvuruları mahkemelerce yerinde görülmemiştir.

Bu noktada konumuza ilişkin kimi çarpıtmalara da değinelim. Ünlü "Atatürkçü"müz, MC'lerin toplumsal güvenlik "önderi" Feyzioğlu'nun geçtiğimiz yıllarda, özellikle de son seçim konuşmalarında üzerine basa basa söylediğine bakarsanız, orman işçileri, yani, devlet orman işletmeleri tarafından ormanda çalıştırılan işçilerin yarısından çoğunu oluşturan ağaç kesme, tomruklama ve taşıma işçileri sosyal sigorta kapsamına alınmıştır. Biz de alınmadığını söylüyoruz. Gerçekte, Feyzioğlu'nun övünerek sahiplendiği düzenlemeye ilişkin açıklamaları, ister çarpıtma ya da saptırtma ister aldatmaca olarak nitelendirilsin, hiç de gerçeği yansıtmamaktadır. Yaşanan, yalnızca, ormanlarda çalıştırılanların üçte birine yakın bir kesimin 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasası kapsamına alınmasıdır. 1977 Ağustosunda çıkarılan ve 506 sayılı yasanın üçüncü maddesinin (A) ve (D) fıkralarını değiştiren 2100 sayılı yasa, "Orman işçilerinde ücretle çalışanlar" da sosyal sigorta kapsamına almıştır. Ancak, Sosyal Güvenlik Bakanlığı, aynı yılın Ekim ayında çıkardığı bir genelgeyle, yalnızca, "ekim, dikim, bakım ve yetiştirme yoluyla bitki, orman, hayvan, balık ve bunların mahsüllerinin istihsali"nin "orman ve tarım işleri" sayılacağını belirtince, vahidi fiyatla çalıştırılan orman işçilerinin yine toplumsal güvenlik kapsamı dışında bırakılması kesinlik kazanmıştır. Kapsama alınanların çoğunluğunun da, yıl içinde gerekli süre çalışamamaları ya da prim ödeyememeleri nedeniyle sigortalılığın olanaklarından yararlanamadıklarını da belirtelim.

Kısaca, ülkemizde, çalışma yaşamına ilişkin olarak günümüze değin çıkarılan ve kimileri şimdilerde de yürürlükde bulunan hukuksal düzenlemelerle, devlet orman işletmeleri tarafından ağaç kesme, tomruklama ve taşıma işlerinde çalıştırılan 150-160 bin işçi, toplumsal güvenlik kapsamı dışında tutulduğu gibi, ilgili yasalara göre "işçi" sayılmadığından da grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakka sahip olamamaktadır. Oysa bu işçilerin işyeri ve çalışma koşullarının insanlık onuruyla ne denli ilintili, daha doğrusu ilintisiz olduğu gözönünde bulundurulursa, değinilen düzenlemelerin "Yasak savma" niteliği daha kolay kavranabilecektir.

YARIN: ORMAN İŞÇİLİĞİNDE İŞ KAZALARI YÜKSEKTİR

'Anavasa Madde 43' "Kimse, yaşına, gücüne ve cinsiyetine uygun olmayan işle çalıştırılamaz.

Çorum olaylarını CHP Çorum Milletvekili Şükrü Bütün Demokrat'a anlattı:

"Bazı polisler Çorum'da yarım kalan saldırılarını tamamladı"

Röportaj: Gülnur ÖZUSLU

4 Temmuz Çorum halkı için unutulmayacak günlerin en önemlisi. Yıllardır Alevisiyle Sünnisiyle aralarında hiç bir sorunu olmadan yaşayan Çorum halkına bu yaşantı faşistler tarafından zından edilmek istenir. Yeni MC'nin kurulmasıyla birlikte Çorum'da bazı oyunlar tezgahlanmaya başlandığı bilinen bir gerçek. Bir gece içinde tüm illerin vali ve emniyet müdürleri ile birlikte Çorum'un Vali ve Emniyet Müdürü değiştirilir ve bu makamlara iktidar yanlısı kişiler getirilir. Yeni atama ile birlikte Çorum da da olaylar başlar. Çorum'da en son olaylardan önce de faşistler çeşitli tertip ve provokasyonların içine girdiler, ancak başarılı olamadılar.

4 Temmuz cuma günü "Cuma namazı"nın kılındığı sırada camileri dolaşarak "Alaaddin Camii bombalandı içindeki cemaatle birlikte yakıldı" diyerek halkı kışkırtılır. Oysa cami sapasağlamdır ve hiç bir patlama yoktur. Patlayıcı madde provokasyondan sonra faşistlerce atılır. Bu kışkırtma TRT'nin haber bültenlerinde bile "Çorum'daki olaylar Milönü'ndeki camiye atılan patlayıcı madde ile başladı" şeklinde yer aldı. Bu provokasyonun ardından faşistler saldırıya geçer ve Kahramanmaraş soykırımının benzerini Çorum'da da tekrarlamak isterler.

Olay, çeşitli yayın organlarında değişik biçimlerde kamuoyuna yansıtıldı. Özellikle sağ basın ve TRT olayı çarpıtmak, kamuoyundan gizlemek için çeşitli oyunların içine girdi.

Çorum'daki faşist katliam girişimi ile ilgili olarak yerinde incelemelerde bulunan CHP Çorum Milletvekili Şükrü Bütün ile konuştuk. CHP'li Bütün, olayların başlangıcını, gelişmesini ve en son durumu Demokrat'a açıkladı.

CHP Çorum Milletvekili Şükrü Bütün'ün sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

OLAYLARIN BAŞLANGICI

DEMOKRAT: Sayın Bütün, bildiğiniz gibi Çorum'da bir soykırım yaşandı. TRT dahil, birçok yayın organı, olayın Milönü semtinde bir camiye bomba atılması ile başladığını kamuoyuna yaydı. Çorum'daki olayların başlangıcını öncesini de ele alarak anlatır mısınız?

BÜTÜN: Ayın ikisiydi. Askere gitmek için Alaca'dan Ankara'ya hareket etmek üzere gelenler Alaca terminalinde sivil faşistler tarafından dövülüyorlar. Bu arada oradaki esnaflardan Rıza ve İzzet adlı iki CHP'li vatandaşın linç edilmek istenmesi oradaki komutan tarafından önleniyor. Ve bu olaylar Kaymakamın gözü önünde oluyor. Öte yandan bu sırada hoparlörlerle mahallelerde "Belediye Başkanlığından bildirilmiştir. Alacada içme sularına zehir katılmıştır, kesinlikle içilmemesi duyurulur" şeklinde anonslar yapılıyor. Böylelikle su deposunun bulunduğu yerler de oturan CHP'li vatandaşlar ve işyerleri hedef gösteriliyor. Keza, belediye resmi arabalarıyla, bir kısmı memur bir kısmı yerli faşist ülkücüler olmak üzere mahalle mahalle dolaşarak "Üç ülkücümüz şehid edildi" diye halkı tahrik ediyorlar. Bu tahriklerden sonra çarşıdaki ve sanayi bölümündeki işyerleri de tahrip ediliyor, yağmalanıyor. Kaymakamın tüm ısrarlarına rağmen Alaca'da MHP'li bir belediye bulunması ve işlerinde bu kanalla yürütülmüş olmasından dolayı mağdur halk bir mahalleye sığınmış, tahrip edilen dükkanlarına inemez hale gelmiştir. Köylüler kasabaya inememe güçlüğü içindedir.

ÇORUM'DAKİ OLAYLAR

Çorum'da Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra başlayan tek taraflı faşist saldırılara hedef olan tüm CHP'liler ve onlara ait işyerlerinin tahrip edilmesi ve yağmalanmasıyla birlikte CHP'lilerin öldürülmesi ve yaralanmasına karşın bu saldırılar salt halkın savunmasıyla durdurulmuş, bundan sonra yapılan tüm saldırılarda da aynı şekilde karşı konmuştur. Ancak, bir aylık zaman içersinde, Çorum'daki idare, iktidarın genel politikasını burada uygulamış suça iştirak eden öncülük ettiği bilinen bazı polisler ilk anda Çorum'dan nakledildiği görüntüsü verilmiştir. Oysa bunlar, Çorum'dan ilişkilerini kesmemişler, yarım kalan saldırıların tamamlanmasında ve son katliam olaylarında bizzat bulunmuşlar, hatta olaylar anında Çorum'a yetişebilen tarafsız güvenlik kuvvetlerini yanıltarak savunmada bulunan halkı ve semtleri hedef göstermişlerdir.

İlk olayda tarafsız, müşvik bir sorumluluk içinde görev yapan askeri komutanlar bizzat MHP'lilerin istemleriyle sonradan görevlerinden alınmışlardır. Halka ateş açmayan, halkla kaynaşan askerler buradan çektirilmiştir. İdare olayların çıkabileceğini bildiği halde, perşembe günü öğleden sonra (3 Temmuz) sokağa çıkma yasağını bile bile kaldırmıştır. İçişleri Bakanı'ndan gönderilen bir telgrafta ise, yakılmaların, yağmalamaların, katliamın olmadığı mahalle ve semtler güvenlik kuvvetlerine hedef gösterilmiş, silahlı saldırıların katliamların, yağmalamaların olduğu yerlerden hiç bahsedilmemiştir. Nitekim 4 Temmuz cuma günü Alaaddin Cami bombalandı, içindeki cemaatle birlikte yakıldı diye halkın kışkırtılıp cihada çağrılmasından sonra (bazı yerlerde ise Alaaddin Cami yakıldı şeklinde söylenmiştir)Saldırılarda gelen güvenlik kuvvetleri bu hükümetin istemine uygun olarak, hiç yakılma, yağmalanma ve katliamların olmadığı semtlere sevk edilmiş, panzerler de yeni gelen güvenlik kuvvetlerine hedef saptırmış açılan ateşle ölümler ve yaralanmalar olmuştur. Terlemezevler, Üçevler ve İskilip Yolu'ndaki savunmasız insanlara karşı girişilen katliamlar olmuş, evler yakılmış ve yağmalanmıştır. Hatta ev sahipleri polise şikayet edilmiş, gözaltına alındıktan sonra evleri yakılıp yağmalanmıştır. Yüklenip göç etmek üzere olan kamyonlar, eşyalar bile yağmalanıp ondan sonra yakılmıştır. Fakir ailelere ait eşyalar ise yağmalanmaya değer görülmeyerek yakılmıştır. Bunlar idarenin tam bir korumasıyla yapılmıştır. İdare güvenlik kuvvetleri vasıtasıyle vatandaşın kendisini korumasına,savunmasına engel olmuştur. Kendisi savunmasını yapmadığı halde.

Nitekim, CHP İl Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Öztürk'ün gözaltına alınmasından sonra TIR kamyonu evi, arabası ile diğer CHP'li vatandaşların ev ve işyerleri tamamen yakılmıştır.

YARIN: Olaylar bir soykırımdır.

Karakaş:

(Baştarafı 1. Sayfada)

görevin idrakı içinde bulunuyoruz''

TBMM "ANARŞİ VE TERÖR" KONUSUNDA GÖRÜŞMEK ÜZERE ÇARŞAMBA GÜNÜ TOPLANACAK

Toplantıdan sonra bir açıklama yapan Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, "anarşi ve terör'' konusunu görüşmek amacıyla TBMM'nin Çarşamba günü toplanmasının kararlaştırıldığını söyledi.

Karakaş, tüm parlamenterlerin Çarşamba günkü birleşik toplantıda hazır bulunmalarını da istedi.

Millet Meclisi Başkanlık Divanı toplantısından sonra Danışma Kurulu da CHP'nin verdiği gensoruyu görüşmek amacıyla toplandı.

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş Danışma Kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada gensoru önergesinin Perşembe günü gündeme alınıp alınmaması konusunun görüşülmesi hususunda görüşbirliğine varıldığını söyledi. Karakaş çoğunluk olması halinde gensorunun bugün, olmaması halinde de çarşamba günü okunacağını ifade etti

SORU CEVAPLAR

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş "Demirel'in kanunların özel gündemle çıkarılması yolunda size gönderdiği bir mektup var, bu konudaki görüşünüz nedir'' şeklindeki soruya şu yanıtı verdi:

"Böyle bir mektup henüz elimize geçmedi. Geçince gayet tabi gerekli girişimlerimizi yaparız. Zaten biz TBMM'nin aralıksız toplanarak gündemindeki acil konuları görüşmesinden yanayız. Zannediyorum gerek hadiseler, gerek kamuoyu da bunu böyle beklemektedir"

Karakaş, liderlerin kendisinin başkanlığında bir araya gelmesi yolunda bazı grup yöneticilerinin telkinleri bulunduğunu ve bundansonraki aşamada da buna gereksinim duyacağını kaydederek,böyle bir görevi seve seve yapacağını sözlerine ekledi.

DYF-İş TCDD'deki grev kararının ertelenmesini durdurmak için Danıştay'a başvurdu.

HABER MERKEZİ

Türk-İş Konfederasyonuna bağlı DYF-İş'in, TCDD işyerlerinde aldığı grev kararının ertelenmesini durdurmak amacıyla,Danıştay'a başvurduğu öğrenildi. 45 bin işçiyi kapsayan grev kararı, Bakanlar Kurulu'nca "Milli Güvenlik ve Memleket Sağlığı" gerekçesiyle 30 gün ertelenmişti.

DYF-İş Genel Sekreteri Ömer Sönmez, TCDD'deki gev kararının işçilerin ekonomik ve sosyal refahının sağlanması amacına yönelik olduğunu belirterek "grev sadece demiryolu taşımacılığını etkileyecek, ve Bakanlar Kurulu kararında bahsolunan mahsurlar söz konusu olmayacaktır" şeklinde konuştu.

Konya'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

bu kişi ve kuruluşlara ilişkin önlem almadığını bildirdi ve "MHP İl Başkanının sık sık değiştirilmesi dikkat çekicidir'' şeklinde konuştu.

Konya 'da can güvenliğinin olmadığını vurgulayan CHP İl Başkanı Çelen Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra ilde ilkokul çocuklarının bile okula gidemediklerini ifade etti,yüksek öğrenim ve orta öğrenim gençliğinden ilerici demokrat öğrencilerin okullarını terketmek zorunda bırakıldığını anlatarak şunları söyledi:

"Şu anda Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü kapalı AP azınlık hükümetinin iş başına gelmesinden sonra eğitim enstitüsündeki yöneticiler değiştirildi. İlerici öğrenciler ise okulu terketmek zorunda kaldı. Konya devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde de durum farklı değildir. Konya'daki ilerici öğrencilerin yüzde 90'ı okula gidememektedir.''

Faşist cinayet şebekelerinin uyguladığı planların Türkiye genelinden farklı olmadığına değinen Mehmet Çelen işyerine veya okuluna gitmekte olan ilerici kişilerin sürekli takip edildiğini takip sonrasında ise yaralanma ya da ölüm olaylarının gündeme geldiğini ifade etti.

Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra faşistlerin ilde yoğun bir terör kampanyasına giriştiklerini söyleyen CHP Konya İl Başkanı, ilkokul öğrencilerinin bile okula gidemediğini Ecevit ve Üstündağ'ın katlini isteyen sloganlar söylendiğini kaydetti. Konya'nın kenar mahalleleri olan Aydoğdu, Araplar, Karacan, Küçükaymaz, muhacir pazarı'nda duvarlara TİT ve MHP imzalı "Bir Sazak'a bin Üstündağ'' şeklinde sloganlar yazıldığına dikkati çeken Çelen, yetkilileri defalarca uyarmalarına karşın yanıt alamadıklarını söyledi. MHP İl Başkanının sık sık değiştirildiğini de bildiren Çelen gelişmelerin kaygı verici olduğunu kaydetti. Okulları veya Konya'yı terketmeyeceklerini bunun bir çözüm olamayacağını söyleyen Çelen yasal ve demokratik yollardan tarafsız bir devlet hakimiyeti istediklerini sözlerine ekledi.

KÖY-KOOP yönetimi ortada

ANKARA (DEMOKRAT)

KÖY-KOOP'un 24-25 Şubat 1979 ve 9 Mart 1980 tarihlerinde yapılan Genel Kurullarının Ankara Asliye 1. Ticaret Mahkemesince iptali üzerine KÖY-KOOP yeni bir dönemin eşiğinde.

KÖY-KOOP'un iptal edilen Genel Kurullarının öncesindeki yönetim kurulu ile mevcut yönetim kurulu dün ortak bir toplantı yaptılar.

Basına kapalı yapılan toplantı arasında mahkeme kararıyla genel başkanlığı süren Yozgat Çandır Kooperatifi Başkanı Hadi İlbas ile iptal edilen Genel Kurullarda Genel Başkanlığa seçilen Nedim Tarhan yaptıkları açıklamalarda, toplantı süresince herhangi bir açıklama yapılmamasının ilke kararı olarak benimsendiğini, toplantı sonunda yapılacak basın toplantıları ile durumun kamuoyuna duyurulacağını belirttiler.

Bu arada halen görevde bulunan Nedim Tarhan'ın Genel Başkanlığındaki yönetime mahkeme kararının tebliği edilmediği bildirildi.

Ecevit "Onarım Hükümeti" ve "Siyasi Mütareke"

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğin yaptığı girişimi onayladıklarını ve önümüzdeki günlerde Başbakan Süleyman Demirel ile bir akşam yemeğinde buluşarak bu konuyu görüşeceklerini anlattı.

CHP Genel Merkezinde dün bir basın toplantısı düzenleyen Ecevit, hükümetin yetkisizlikten yakındığını hatırlatarak "Her yetkiyi kötüye kullanan devletin içine anarşiyi getiren, devleti aylardır başsız bırakan, meclisi aylardır çalıştırmayan, teröristler arasında yan tutan bir hükümet elinde hangi yetki neye yaracaktır'' dedi.

Ecevit şöyle konuştu:

"CHP hiçbir şiddet eylemine arka çıkmamış, teröristlerin sağcısına da solcusuna da karşı çıkmış olan bir partidir. Terörün başlıca hedefi haline gelmiştir, yöneticileri birbiri ardından öldürülmektedir. Ayrıca bazı CHP'li parlamenterlerin evleri taranmakta, evleri kurşunlanmakta, başta Genel Sekreterimiz Sayın Üstündağ olmak üzere, CHP'li parlamenterler ve yöneticiler, açıktan veya yaygın biçimde tehdit edilmektedirler.

Ecevit, Başbakan Süleyman Demirel'in kendilerini geçmişte af ilan etmekle suçladığını hatırlatarak şunları söyledi:

"Bu hükümet döneminde terör korkunç boyutlara ulaşmıştır. Varılan aşamada maalesef bir CHP'li parlamenter arkadaşımızı, ve bir eski başbakanımızı yitirmiş bulunuyoruz. Terör bu hükümet döneminde daha öncesinin 4 katı. Başbakan terördeki bu hızlı tırmanıştan 6 yıl önce çıkan bir affı sorumlu gibi göstermeye çalışıyor. Oysa şimdi ülkede yaygın bir fiili af vardır. Şiddet eylemcileri birbiri ardından cezaevlerinden kaçmaktadırlar. Cezaevleri ise ideolojik, terör eğitimleri okulları durumuna getirilmiştir. Hükümetin istediği yetki yasaları çıktığı halde, hükümet yetkisizlikten yakınmaktadır. Bu yetki yasaları çıkarılırken de, bunlar içinde en önemlisi olan ve terör konularına eğilecek olan mahkemelerin belirlenmesini sağlayacak olan tasarıyı hükümet özellikle çıkartmamıştır.

Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in geçen gün yaptığı bir konuşmada siyasi mütarekeden bahsettiğine değinen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit bu konulardaki görüşlerini şöyle açıkladı:

"Aslında biz bir siyasi mütareke gereksinmesini aylardan, haftalardan bu kelimeyi kullanarak vurguluyoruz. Cumhurbaşkanvekili herhalde kendi temennisini yansıtmak üzere iktidarın da bu çağrıyı benimsediğini söyledi. Konunun Sayın Cumhurbaşkanı Vekili tarafından masaya getirildiği toplantıda, iktidarın başı olan başbakan ağzını açıp tek kelime bile, söylememiştir. Siyasal mütareke için CHP kendi üzerine düşeni fazlasıyla yapmaktadır ama hükümet bu konuda hiçbir adım atmamıştır. Siyasal mütarekenin kurumsal çözümü, Millet Meclisi ve ulusal iradeyi büyük ölçüde temsil edebilen bir onarım hükümetinin kurulmasıdır. Aylardır bunun çağrısını yapıyoruz. İktidar bundan da kaçmaktadır. Kendi bildiği yolda karanlığa ve felakete sürüklenmektedir."

SORU VE YANITLAR

Basın toplantısında gazetecilerin sorularını da yanıtlayan Ecevit bir gazetecinin İhsan Sabri Çağlayangil ve Başbakan Süleyman Demirel ile yiyeceği akşam yemeğinde 'gündemin ne olduğu şeklindeki sorusuna bu konuda resmi bir çağrı geldiğini ancak gündemi şimdiden bilemeyeceğini söyledi.

CHP Genel Başkanı onarım hükümeti konusunda üst üste sorulan sorular üzerine ise şu yanıtı verdi:

"Yalnız terör konusunda değil ben Türkiye'yi içine sürüklenmiş olduğu bunalımdan kurtarmak için geniş tabanlı bir onarım hükümetine gereksinim olduğu kanısındayım. Türkiye'deki terörde bazı dış tahriklerinde bulunduğu kabul edilebilir. Eğer bir ülkenin sosyal yapısı sağlamsa mekanizmaları iyi işliyorsa, dışarıdan ne kadar tahrik gelirse gelsin, o ülkede terörü önleyici adımlar atılabilir. Bunların aşılması bakımından geniş tabanlı bir onarım hükümetine artık bir zorunluluk vardır. Tek başına bir parti kısa vadeli çözüm getiremeyecek boyutlara ulaştı."

Geniş tabanlı hükümette MHP'ye yer olup olmadığı önerisi şöyle yanıtlanabilir, Böyle bir hükümet Türkiye'de terörü önlemeye yönelik devlette ve demokratik mekanizmada, hukuk devletinde, meydana getirilmiş bulunan tahribatı amaç bilecek bir hükümettir. Hükümet bu amaçlara gerçek katkıda bulunacak olanların katılımıyla olabilir."

FEHMİ CUMALIOĞLU "KURTULUŞ, MİLLİ ÇÖZÜM-ONARIM HÜKÜMETİNİ BİR AN ÖNCE KURMAKTADIR"

MSP Genel Başkan Yardımcısı Fehmi Cumalıoğlu basına yaptığı açıklamada, "Kurtuluş milli-çözüm onarım hükümetini bir an önce kurmaktadır. Başka çare yoktur"

"Anarşi, birparlamenteri takiben, 12 Mart başbakanını da öldürmüştür. endişe büyüktür. "bu hükümet gidir, dertler biter'' diyen sayın Demirel, dertleri 8 ayda felaket haline getirmiştir.

Bu belaların kaynağı 21 aylık CHP iktidarıdır. Demek ıstırapları çözmez. CHP, 21 ayda iflas etti. AP ise 8 ayda ülkeyi yaşanmaz hale getirdi.

İkisi de batı kulüpçü olan CHP ve AP'den hayır gelmeyeceği son denemelerle görülmüştür. Çözüm, acele, bir milli çözüm-onarım hükümeti formülünü gerçekleştirmektedir. Bu da ancak MSP'nin hükümet olmasıyla mümkündür.

Milli kaynaklarımıza dayanacak, kendi gücümüzle kalkınacak, petrol zengini İslam ülkeleriyle iyi münasebetler sağlayacak olan Milli Selametin kuracağı böyle bir hükümeti AP ve CHP dıştan desteklemelidir. Kabineye, her iki partiden bakan alınabilir'' dedi

İçişleri Bakanı Gülcügil istifa etti

ANKARA (DEMOKRAT)

İzmir CHP Milletvekillerinden Coşkun Karagözoğlu ve arkadaşlarının hakkında gensoru önergesi verdikleri İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil'in görevinden istifa ettiği bildirildi.

Nihat Erim'in öldürülmesi üzerine İstanbul'a giden Gülcügil'in istifa mektubunu İstanbul'dan gönderdiği öğrenildi.

Gensorunun Millet Meclisinin dünkü birleşiminde okunması beklenirken istifasını başbakanlığa ileten Gülcügil'in görevden ayrılmasına hakkında verilen gensoru önergesinin neden olduğu, sanılıyor.

Gülcügil'in istifası üzerine boşalan İçişleri Bakanlığına eski DP Milletvekillerinden AP'li Faruk Sükan'ın atanması bekleniyor. Sükan CHP ağırlıklı hükümet döneminde bir süre Devlet Bakanlığı görevinde bulunmuştu.

GÜLCÜGİL'İN SON DAKİKALARI

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil Yeşilköy Hava Limanı'nda yaptığı açıklamada İstanbul'da sürdürülen operasyonların başarı ile devam ettiğini söyledi. Gülcügil istifa edeceği konusunda hiç bir bilgi vermedi.

Bir süredir İstanbul'da bulunan İçişleri Bakanı Gülcügil Ankara'ya hareketinden önce yaptığı açıklamada şöyle konuştu, "Son dört gün içinde işlenen cinayetlerle ilgili operasyonlar hızla sürdürülüyor. Suçluların en kısa zamanda yakalanacağına inanıyorum. '' dedi. Daha sonra İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin ve Fenerbahçe Kulübü eski başkanı Faruk Ilgaz tarafından Ankara'ya yolcu edildi.

Beritan Aşiretinin 10 bin koyunu ölüme terkedildi

MERSİN (DEMOKRAT)

Beritan Aşireti tarafından Arap ülkelerine ihraç edilmek üzere Mersin'e getirilen 10 bin koyunun, vagonsuzluk nedeniyle ölüme terkedildikleri bildirildi.

Koyunların vakit geçirmeksizin sevki için uğraşan Beritan Aşireti mensubu Ada Çelik, hayvanları beslemek için gerekli ot, su ve benzeri yem maddeleri'nin bulunmaması nedeniyle 10 bin koyunun 42 derece sıcaklıkta kaderleriyle başbaşa bırakıldıklarını belirterek şunları söyledi:

"İhraç edilerek 1,5 milyon dolar gelir sağlanabilecek olan koyunlar aç susuz bekletiliyor. Turgut Özal bir yandan para toplayıp, borç ertelenmesi yaparken, öte yandan da döviz getiren mallarımızı değerlendirmeyip, ölüme terkediyor. Eğer elimizdeki petrol olsaydı, bunlar onları da değerlendirmezlerdi"

Ada Çelik, yaylalardan getirilen koyunların 42 derecede bekletilmesi konusunda ilgili bakana bir telgraf çektiğini sözlerine ekledi.

Aybastı ve Kabataş'ta fındık mitingleri yapıldı

AYBASTI_ORDU (DEMOKRAT)

Ordu'nun Aybastı ilçesi ile ilçeye bağlı Kabataş kasabasında, "Fındık ve patateste sömürüye son'' mitingleri yapıldı.

Fatsa operasyonu ile aynı günlerde düzenlenen miting ve yürüyüşlere binlerce fındık üreticisi yurttaş katıldı. Katılanlar arasında özellikle kadın üreticilerin çokluğu dikkat çekiciydi. Mitinglere katılmak isteyenlerin yer yer engellenmeye çalışılmasına rağmen, Aybastı'daki mitinge 4 bin Kabataş kasabasındaki mitinge ise 3 bin dolayında üretici katıldı.

Hükümetçe ilan edilen 110 liralık fındık taban fiyatını yetersiz bulan üreticiler, bu paranın fındığa atılan gübre ve ilaç parasını dahi karşılayamayacağını belirttiler.

Aybastı'da sabahın erken saatlerinden itibaren miting alanında kadınlı erkekli gruplar halinde toplanan üreticiler, marş ve sloganlar söyleyerek, faşist saldırı ve katliam girişimlerini protesto ettiler. Faşist katillerin yakalanmasını ve onlardan hesap sorulmasını istediler.

Kadınlı, erkekli bir araya gelen grupların özellikle kendi aralarında Çorum'daki faşist katliam girişimimini ve Fatsa operasyonunu konuştukları gözlendi. Hükümetin Fatsa ve çevresine yönelik girişimlerini oldukça anlamlı ve ilginç bulan üreticiler, Fatsa'nın doğrudan doğruya bir hedef gösterilmiş olmasını, bölge halkına yönelik düşmanca bir girişim olarak değerlendirdiler.

Yürüyüş boyunca yol kenarlarına ve evlerinin pencerelerine çıkan halkın mitinge katılanları alkışladığı ve zaman zaman slogan atarak göstericilere katıldığı görüldü.

Miting alanında üreticiler adına yapılan çeşitli konuşmalarda fındık taban fiyatının yeniden ve 160 lira olarak belirlenmesi ve geçen yılki fındık fiyat farklarının üreticilere ödenmesi istendi. Aksi halde yeni ürünlerin teslim edilmeyeceği belirtildi.

Bu arada 3 bin dolayında üreticinin katıldığı Kabataş kasabasında yapılan mitingde de üreticiler hükümetin fındıktaki taban fiyat politikasını protesto ettiler. Özellikle faşist saldırı ve katliamların kınandığı mitinge yöre halkının büyük ilgi gösterdiği mitingin coşkulu bir şekilde geçtiği gözlendi.

Yörede fındık kadar patatesin de üretildiği, ancak patates üreticilerinin ürünlerini 7-8 lira gibi bir fiyatla satmak durumunda bırakıldığını, emeklerinin aracı ve tefeciler tarafından sömürüldüğünü anlatan üreticiler gübre ilaç ve kredilerin küçük ve dar gelirli üreticilere verilmesini istediler.

Aybastı mitinginde üreticiler adına konuşan yaşlı bir ana, bütün bir yıl boyunca fındığın dalına baktıklarını, çoluk çocuk ona hizmet ettiklerini ve sefil olduklarını belirterek şöyle konuştu:

"Biz didiniyoruz, çabalıyoruz, üretiyoruz, başkaları yiyor. Yedirmeyelim dediğimizde ise insanlarımız, devrimcilerimiz öldürülüyor. Hükümet ise öldüreni görmüyor, öldürülenlerin, yakınlarının yakasına yapışıyor. Bu nasıl hükümet? Faşist canilerle bir mi? Hakkını isteyenleri susturmaya çalışıyor. Artık susmayacağız. Öldürseler de vursalar da hakkımızı isteyeceğiz. Şimdiye kadar sustuk n'oldu ki, ne verdiler bize? Çorum'da o kadar insanımızı öldürdüler. Fatsa'mızı çember içine alıyorlar. Çorum'daki canileri Fatsa'da mı arıyorlar? Fatsa'da insanlar var, katiller Çorum'da, Çorum'a bak, ey hükümet!''

Alanda yapılan konuşmalar zaman zaman, "Fındık ve patateste sömürüye son'', Fiskobirlik, patrona yemlik'',"Üreten biziz, yöneten de biz olacağız'', "IMF defol'',"Zam, zulüm işkence, işte faşizm''sloganlarıyla kesildi.

Yürüyüş ve mitingler, konuşmaların yapılması ve devrim andının içilmesinden sonra dağıldı.

BULANCAK'A BAĞLI BOZAT VE GÖKÇEALİ'DE DF FINDIK TABAN FİYATI PROTESTO EDİLDİ

Giresun'un Bulancak ilçesine bağlı Gökçeali ve çevre köyleri fındık üreticilerinin 13 Temmuzda yapmak istedikleri "Fındıkta Sömürüye Son" mitingine Bölge Jandarma Karakol komutanlığı tarafından izin verilmeyince, üreticilerin köylerde gösteriler düzenledikleri ve anti demokratik uygulamalarla birlikte hükümetin 110 liralık fındık taban fiyat politikasını protesto ettikleri bildirildi.

11 Temmuz'da Bozat, 13 Temmuz'da da Gökçeali köylerinde gösteriler düzenleyen üreticiler, yasal gösteri düzenlemek istemelerinin engellenmesini protesto ettiler. Gösteriler sırasında yapılan konuşmalarda, fındık taban fiyatının IMF'nin istemlerine göre belirlendiği anlatılarak, taban fiyatın üreticilerce saptanması gerektiği vurgulandı.

Fındık taban fiyatının en az 160 lira olarak belirlenmesini isteyen üreticiler, ilan edilen 110 liranın üreticilerin değil, aracı ve tefecilerin çıkarına yarayacağını anlattılar. Köylüler 110 liralık fındık taban fiyatının bir aldatmacadan başka birşey olmadığını söylediler.

Gösteriler sırasında "Fındıkta sömürüye son","Fındık bizim canımız, sömürenler düşmanımız,", "Fiskobirlik patrona yemlik'', "Zama zulme karşı tek yol devrim'' sloganları söylendiği gözlendi.

Üreticilerin miting için yaptıkları başvuruya jandarma karakol komutanının, "köylerde de miting yapmaya izin verirsek, bu diğer köylerde de yaygınlaşır, denetimimiz zorlaşır" dediği ileri sürüldü.

Bolivya'da halkın direnişi

(Baştarafı 1. Sayfada)

ması, askeri birliklerin hareket yeteneğini sınırlıyor. Çarpışmalar sırasında yüzlerce kişinin öldüğü açıklandı. Madenler bölgesinin darbeye karşı direnen güçlerin merkezi durumunda olduğu bildiriliyor.

Bu arada bir üst örgüt niteliğindeki Ulusal Demokrasiyi Savunma Komitesinin ilan ettiği genel grevin cunta devrilene kadar sürmesini kararlaştırdığı açıklandı. Bolivya İşçi Merkezi (COB) adına yapılan bir çağrıda ise, askeri darbeye karşı direnişte uluslararası destek istendi.

Cunta darbe sonrası çatışmalarda ölenlerin sayısını saklayabilmek için yaralıların ve ölülerin ordu karargahlarına taşınmasını emretti. Bu arada tutuklamaların sürdüğü, tutuklananlar arasında sendika, öğrenci, önderleri ve sol liderlerin, eski bakanların ve gazetecilerin bulunduğu açıklandı. Sendika merkezlerine düzenlenen baskınlarda tankların, el bombalarının ve topların da kullanıldığı da gelen haberler arasında.

Askeri cunta tarafından yapılan bir açıklamada ise, Animas ve Huanuni bölgelerindeki direnişin kırıldığı iddia edildi. Andean maden bölgesinde ise köylülerin desteğindeki maden işçilerinin askeri cuntaya karşı direnişlerini sürdürdüklerini bildiriliyor.

SON GELİŞMELER

Bolivya'nın başkenti La Paz'dan alınan en son haberlere göre gece sokağa çıkma yasağı ilan edilmesine karşın çarpışmalar sürmektedir. Bu arada başkentin işçi mahallelerinin ve gecekonduların askeri uçaklarca bombalandığı, kentte büyük patlamaların meydana geldiği bildiriliyor.

Öte yandan yayın yapmaya devam eden dokuz direniş radyosu Güney Bolivya'da direnen maden işçileri ile askeri birlikler arasındaki şiddetli çatışmaların sürdüğünü, üç tankın direnişçiler tarafından ele geçirildiğini ve çok sayıda kişinin öldüğünü bildiriyor. Direniş radyosu yayınında "işçi sınıfı çok sayıda kurban verdi'' dedi.

Otomatik silahlarla donanan maden işçileri darbeden sonra madenleri işgal etmiş, bütün yolları dinamitlemiş, kamyonlarla barikatlar kurmuşlardı. Bolivya'nın yasal devlet başkanı Zuazo ise yayınladığı son mesajla, genel grevin cunta düşene kadar sürdürülmesini istedi ve cuntanın Bolivya'yı bir mezarlığa çevirme niyetinde olduğunu belirtti.

Die Tageszeitung

(Baştarafı 1. Sayfada)

DEMOKRAT'ın Demirel hükümetinin kurulmasından birkaç hafta sonra, yayıma başladığını belirten Tageszeitung DEMOKRAT'ın geniş bir siyasal yelpazeyi kucakladığını belirtmektedir. Bunun radikal demokratlardan dogmatik olmayan, devrimci görüşlere dek uzanan geniş bir yelpaze olduğunu belirten Alman gazetesi, DEMOKRAT'ın hükümetin hoşuna gitmeyen bir yayın izlediği belirtilmektedir. Bundan dolayı hükümetin DEMOKRAT'ın tirajını sürekli arttırması karşısında, bunu engellemek için bir ara kağıt satışını sınırlamaya yöneldiğini belirten Alman gazetesi, Türkiye Gazeteciler Sendikasının, milletvekillerinin ve Baronun Demirel hükümetine başvuruda bulunarak, basın ve haberleşme özgürlüğünün kısıtlanmasından ve DEMOKRAT'ın yasaklanmasından dolayı besledikleri endişeyi dile getirdiklerini bildirmektedir.

TSKK Savunma

(Baştarafı 1. Sayfada)

rine geldiklerini belirten Türk Harb İş Genel Başkanı Kenan Durukan görüşmelerin sonucunun bu hafta çarşamba veya perşembe günü belli olacağını söyledi.

Toplu sözleşme toplantılarını her hafta çarşamba perşembe ve cuma günü yaptıklarını hatırlatan Durukan, Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu Milli Savunmayı da etkisi altına aldıysa görüşmeler tıkanacaktır''şeklinde konuştu.

Durukan, işveren tarafının masaya sorunu çözmek için oturursa bu hafta içinde sözleşmenin imzalanabileceğini ifade ederek, "Bu hafta bizim için son hafta'' dedi.

Görüşmelerden bir sonuç alınamazsa, konunun toplu sözleşme koordinasyon kurulunda görüşüleceğini bildiren Kenan Durukan, diğer işkollarından durumlarının farklı olduğunu kaydetti ve farklılıkları şöyle özetledi:

"Türkiye'de en ileri teknoloji milli savunma alanındadır. Ayrıca bizim işçi arkadaşların kalifikasyonları da çok yüksektir. Bu işkolunda çalışanların yüzde 70'i Sanat Enstitüsü mezunudur. Ayrıca özel sektörde çalışan işçilerin bir bölümü de bizden transferdir. Bizden onlara eleman akar.''

Toplu Sözlesme Koordinasyon Kurulunda işkollarının hangi düzeyde görüşülürse görüşülsün farklı olacağını söyleyen Durukan farklılıklarını kurul görüşmelerinde anlatmak zorunda olduklarını sözlerine ekledi.

Türk Harb-İşGenel Başkanı Durukan, işkolları açısından grev konusunun farklı bir prosedüre bağlı olduğunu da anlattı. Yüksek Hakem Kurulu'nun benzer işkollarla Harp-İş kolunun ücret durumlarını karşılaştırdığını eğer ücretleri düşük bulurlarsa grev hakkının doğacağını hatırlattı.

Nihat Erim

(Baştarafı 1. Sayfada)

san Birincioğlu, Dışişleri Bakanlığı adına Protokol Genel Müdürü Şefik Fenmen ile Turizm Tanıtma Bakanı Barlas Küntay katılacak.

Öte yandan MHP İstanbul Milletvekili Turhan Koçal, Çorum Milletvekili Mehmet Irmak ve İstabul İl Bşakanı Nuri Erdoğan'ın da Erim'in cenaze törenine katılacağı öğrenildi. Demirel'in cenaze töreni ile yakından ilgilendiği, Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'e törenle ilgili bilgi verdiği bildirildi.

Öte yandan emniyet yetkilileri, olayla ilgili soruşturmanın gizli olarak sürdürüldüğünü ve ele geçirilen delillerin değerlendirildiğini söylediler ve açıklama yapmanın sakıncalı olacağını söylediler.

Çorum ve Fatsa olaylarıyla

(Baştarafı 1. Sayfada)

dan Türkiye'de açığa çıkan şeyin emperyalizmin ve faşizmin kanlı yüzü olduğunu belirterek, "Emperyalizmin böl-yönet politikasının uygulayıcısı olan siyasi iktidarın yapay bir Alevi-Sünni çatışmasının tezgahını dokumakta olduğunu'' söyledi.

Güney, açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Siyasi iktidar, bir yanda Çorum'daki halka yönelik insanlık dışı kanlı faşist saldırıyı Alevi-Sünni çatışması gibi göstermek istemiş bunun yetmediğini görünce de öte yanda Fatsa olaylarını çıkarmıştır. Fatsa operasyonunun bir günlük gazetede olaylardan iki gün önce açıklamasının ve operasyona gerekçe olarak gösterilen iki astsubayın kaçırılışı olayının doğrulanmamış olmasının anlamı budur. Anayasa'ya göre siyasal iktidarlar yerel yönetimlerin kaynaklarını geliştirmek göreviyle yükümlüdürler. Bir ülkede siyasal iktidarlar, bu görevi yerine getirmeyip halkın oylarıyla işbaşına gelmiş belediyelere saldırırlarsa o ülkede demokratik yönetimden söz edilemez. Üstelik bu saldırı sırasında maskeli muhbirler kullanılmıştır."Devleti Fatsa'ya götürdük' diyenler güvenlik kuvvetlerine yardımcı olarak maskeli sabıkalıları kullanmanın utancını duymalıdırlar.''

SAMİ DOĞAN'IN AÇIKLAMASI

Ziraat Mühendisleri Odası adına Çorum ve Fatsa olaylarına ilişkin bir açıklama yapan Genel Başkan Sami Doğan, Fatsa operasyonunun Çorum'daki faşist saldırıları ve geneldeki faşist tırmanışı gözlerden gizlemek amacıyla kasıtlı olarak izlenen bir politikanın sonucu olduğunu söyledi.

İçişleri Bakanı Gülcügil'in Çorum'daki olaylar konusunda verdiği açıklamaya, Ziraat Mühendisleri Odası olarak hiçbir şekilde katılmadıklarını açıklayan Sami Doğan, ''terörün esas kaynağı faşist güçlerdir'' dedi.

Fatsa Belediye Başkanı'nın gözaltına alınması ve daha önce de İzmir Gültepe ve Ağrı Belediye başkanlarına yönelen aynı uygulamalar konusunda ise Doğan, düşüncelerini şöyle dile getirdi: "Belediye başkanlarının gözaltına alınması bizim demokrasi anlayışımızla terstir. Gözaltına alınan belediye başkanlarının yerine özellikle MHP'lilerin görev üstlenmesi ülkedeki demokrasiyi ayaklar altına alır. Özellikle çoğulcu parlamenter sisteme inanan biz Ziraat Mühendisleri, böyle bir uygulamanın karşısındayız''

'Son günlerde, mezhep çatışması gibi gösterilmek istenen aslında tek taraflı kıyımın ve saldırının söz konusu olduğu Çorum ve merkez köylerinde halk mevcut hükümetin, gerekli önlemleri almaması ve can güvenliğini sağlayamaması nedeniyle tarlalara ve sokağa çıkamamaktadır.''

Demirel, DGM

(Baştarafı 1. Sayfada)

Demirel çağrısında "Başta Sıkıyönetim Komutanları'nın yetkilerini yeniden tanzim eden kanun tasarısı olmak üzere, diğer tasarıların bir özel gündem yapılmak suretiyle, hiç vakit geçirilmeksizin meclislerde müzakere edilip kanunlaşmasında hükümet olarak zaruret görmekteyiz'' dedi.

Başbakan Demirel "partilerarası bir komisyonun derhal kurulup çalışmaya başlatılmasını ve bu komisyonun kısa bir süre içersinde görevini tamamlamasını'' da, siyasi parti liderlerine önerdiği bildirildi.

Et ve Balık

(Baştarafı 1. Sayfada)

terince değerlendirilmediğini belirten Kulaklı dünya et pazarında Arjantin'in oynadığı role işaret ederek uygulamaya konulan politikalar ile Türkiye'nin et sanayiinde Avrupa'nın Arjantin'i durumuna gelebileceğini kaydetti.

24 Ocak kararlarıyla subvansiyonuna son verilen mallar arasında da yer alan etin, son altı ayda Et Balık Kurumu'ndaki üretiminde önemli düşüşler kaydedilmiş, kapasite kullanımı büyük ölçüde düşmüştü. Et Balık Kurumu'nun özel sektöre devredilmesi politikasının yansıması olarak değerlendirilen üretim düşüşü ve atılkapasitenin varlığının, özel sektöre devir işleminin gerekçeleri olarak gösterilmesi bekleniyor.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2448/225

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ

3 aylık 900.–6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–TL.

YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.–	55 DM
	6 aylık	4500.–	110 DM
	1 yıllık	9000.–	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.–	100 DM
	6 aylık	9000.–	200 DM
	1 yıllık	18.000–	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt,5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

İLLE DE GÜZELLİK !...

Makyaj malzemesi reklamlarına harcanan para 100 milyon liranın üzerinde

Yaşadığımız toplumun kadını sadece fiziki görünüşüyle değerlendiren bakış açısı, ona sürekli güzel olmasını, güzel olmak için de çeşitli kozmetikleri kullanmasını öğütlüyor. "Kadın, beğenilmek ve benzerleri arasından seçilmek için daha güzel olmalıdır" düşüncesi bu.

Kozmetik Uzmanı Arzu Hanım:

"60 yaşında bayanlar bile gelip nasıl makyaj yapılacağını soruyorlar"

Ankara'daki bir eczanede Lancom'un güzellik uzmanı olarak çalışan bayan Arzu ile konuştuk. Arzu hanım, küçüklüğünden beri bu mesleğe ilgi duymuş. Tanıdıklarından teklif alınca, Lancom'un kurslarına gitmiş. Üç ay süre ile makyaj ve cilt bakımı üzerine eğitim görmüş. Bayanlarımızın, bilinçsiz bir şekilde makyaj yaptıklarını öne sürüyor...

"Bize gelip de nasıl makyaj yapılacağını soranların, ciltlerine uygun reçete alanların çoğunluğu orta yaşlı. Gençlerde bu oran daha düşük . İnanın 60 yaşında bayanlar bile geliyor. Mart ayında makyaj malzemelerine gelen zamlardan sonra, buraya gelenler arasında bir azalma oldu. Tabii şu ortamda maddi durum çok önemli, piyasa düşük. Ama makyajına düşkün olanlar gene de geliyorlar. Memurlar bütün malzemelerini birden alamıyorlar, bir ay sütünü, diğer ay toniğini alıyorlar. Aslında o kadar da pahalı değil ama paramızın değeri düştüğü için pahalı geliyor. Cilt bakım ve makyaj malzemelerinin tümü 10.000 lira tutuyor.

Hanımlarımız makyaj yapmasını bilmiyorlar. Alıyorlar fakat cildine gidip gitmeyeceğini düşünmüyorlar. Bilinçsiz bir şekilde tatbik ediyorlar. En çok da bibirlerinden gördüklerini yapıyorlar, ama herkesin cildinin bir olmadığını da düşünmüyorlar. Sonunda da bu malzemeler ciltlerine dokunuyor tabii. Oysa cildine giden makyajı yapsa bir şey olmaz. Kuru, yağlı, normal hassas ciltlere göre hitap eden mamullerimiz var. Hanımlarımız boya küpüne dönmeden sade bir makyajı tercih etmelidirler. Bunun için de makyaj kurallarını bilmeleri gerekiyor elbette. "Ben makyajı biliyorum" diyorlar. Halbuki bilmiyorlar.

Kozmetik sanayiinin durumu

Kozmetik ve ev müstahzarları sanayiinde, çok çeşitli türde ürünler üretiliyor. Diş macunları, traş sabun ve kremleri, şampuanlar, spreyler, saç boyaları, cilt kremleri ve her türlü makyaj malzemesi, deodorantlar, parfümler, kolonyalar kozmetik sanayiinde üretilirken, ev müstahzarları sanayiinde de haşere öldürücüler ve yer temizleyicileri üretiliyor.

Bu sanayide faaliyet gösteren firma sayısı, kolonya üreticileri hariç tutulursa, 80 dolayında. Bunların %10'u Sanayi Odasına kayıtlı. Geriye kalan %90, Ticaret Odalarına kayıtlı olup, küçük sanayi erbabı niteliğinde. Firmaların hemen hepsi İstanbul'da bulunuyor.

Faaliyette bulunan yabancı sermayeli şirket sayısı az ama pazarın önemli bir kısmını ellerinde tutuyorlar. Ve bunlar, kozmetik dışındaki alanlarda da üretim faaliyeti gösteriyorlar. Ayrıca sektörde üretilen malların %75-80'i yabancı firmaların lisansı altında üretiliyor.

Bir şarkıcımız, mecbur kalmadıkça yüzüne sabun sürmezmiş. Yüz temizliğini genellikle temizleyici kremlerle yapar, daima nemlendirici kullanırmış.

Bir yıldızımız da cildine özen gösterir, genellikle hafif makyaj yapar, yanaklarına az boya sürerken göz altlarını koyu boyarmış.

Başka bir sanatçımızın ise kendi buluşu olan bir yüz maskesi varmış. Bir yumurta sarısını bir bardağa kırdıktan sonra, üzerine yarım limon suyu sıkar, bir kaşık da zeytinyağı ilave edermiş. İyice çarptığı bu karışımı da yüzüne sürer ve 25 dakika beklermiş. Sürenin sonunda yüz ılık sütle temizlenmeliymiş.

Bu tip yazılara, kadınlar tarafından yaygın biçimde okunan dergi ve gazetelerde sıkça rastlanıyor. "Güzelliklerini nasıl koruyorlar?" başlığı altında, kadının güzel olması için kullanması gerekli kozmetik malzemelerinin bolca reklamı yapılıyor.

Yine böyle bir gazetede çıkan bir habere göre Almanya'da kadınlar güzelleşmek için yılda 4,5 milyar mark (180 milyar TL) harcıyorlarmış. Bu harcanan para, giderek daha fazla tüketilen kozmetiklere veriliyormuş. Bu kozmetik maddeleri içinde en başta gelen ise 68 milyar lirayla binlerce çeşit krem, tonik, losyon ve makyaj malzemeleriymiş. Bu arada, kozmetik sanayicilerinin kârları da inanılmaz boyutlara ulaşıyormuş.

"Ah tabii, kozmetik ürünlerine ayıracak fazla paranız yoksa, güzelliğinizin sırrını tencerenizin içinde arayabilirsiniz. Yemek pişerken, sebze ve etlerin içinde bulunan vitaminler suda veya yağda erir sonra da buhara karışırlar. Eğer yüzünüzü pişirdiğiniz yemeğin buharına tutarsanız, belki domates, patates veya patlıcan kokar ama kadife gibi yumuşacık bir tene sahip olursunuz." Şaka değil gerçek. Böyle şeyler de yazıyorlar.

"Kadın güzel olmalı"(!)

Yaşadığımız toplumun, kadını sadece fiziki görünüşüyle değerlendiren bakış açısı, ona sürekli güzel olmasını, güzel olmak için de çeşitli kozmetikleri kullanmasını öğütlüyor. "Kadın, beğenilmek, benzerleri arasından seçilmek için daha güzel olmalıdır" düşüncesi bu.

Ekonomik özgürlüğünü kazanmış olsun olmasın, içinde yaşadığı toplumun egemen ideolojisi, kadının yaşamının tek amacını evlenmek olarak koyuyor. Kadın evlenmeli, dışarda çalışsa bile "evinin kadını" olmalı, çocuklar doğurmalı. Evlenmeden önce erkeklerin ilgisini çekmek, evlendikten sonra ise kocasının ilgisini sürekli kılmak için süslenmeli. Özellikle burjuva ve küçük burjuva çevrelerde egemen olan bu anlayış, derece derece emekçi kesimlere yayılıyor. Böylece genç kız ya da kadın, çalışıyorsa kendi ücretlerinin, çalışmıyorsa kocasının veya babasının ücretinin önemli bir kısmını giyim kuşama, kozmetiklere yatırıyor. Oysa genç kız ya da kadın salt fiziki görünüşüyle değil, aklı ve yetenekleriyle değerlendirilmeli, kozmetik maddelerini "seçilmek üzere güzelleşmek" yerine sağlığa yararlı olduğu ölçüde kullanmalı.

"Güzelliğiniz için güzellik uzmanlarının öğütlerine kulak verin"(!)

Kozmetik maddelerinden özellikle makyaja ilişkin olanların daha yaygın tüketimini sağlamak için "güzellik uzmanları" toplantılar düzenliyorlar. Ünlü firmalara bağlı bu uzmanlar, kendi ürünlerinin reklamını yapmak, bu korkunç yüksek fiyatlı ürünleri parası bol müşterilere satmak için yaptıkları toplantılarda bazı öğütler de veriyorlar. Helena Rubinstein, Lancester, Elizabeth Arden, Mary Ouant, Chanel vb. firmaların uzmanlarının verdiği öğütler ise genellikle "bu yıl göz kapaklarına mor far sürülürken, dudaklarda vişne çürüğü renginde rujlar ve kahverengiye çalan fondöten kullanılmasının moda olduğuna" dair.

Kimi kadınların en büyük tasası evlatlarının, çocuklarının sağlığı ve esenliği imiş, kimi kadınlar kocalarının azıcık ücretleriyle evi geçindirmek, çocuklarını aç koymamak zorunda imiş, kimi kadınlar bütün gün işte çalışıp yorulduktan sonra eve gelip bir kaç saatte evde uğraşmak zorunda imiş. Aman canım, bunlar kadın değil ki... Kadın, bol para sahibi olan, gezip tozan, giyime kuşama ve makyaja çok para harcayarak Helena Rubistein, Mary Ouant, Elizabeth Arden kozmetikleri kullanandır.

Doç. Dr. Serpil Kışlalıoğlu:

"Bu malzemelerin kontrolü gerektiği gibi yapılmıyor"

Hacettepe Üniversitesi öğretim görevlisi Doç. Dr. Serpil Kışlalıoğlu cilt bakım ve makyaj malzemelerinin oldukça pahalı olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Biz fakültede bunların maliyetlerinin gerçekten bu kadar pahalıya gelip gelmediğini araştırdık. Aynı ilaç fiyatları gibi değerlendirip bir hesap yaptık. Ve sonunda firmaların çok fazla kâr ettiklerini gördük. Ancak yine de kesin olarak bir şey söyleyemem. Üstelik bu malzemelerin kontrolü da gerektiği gibi yapılmıyor. Örneğin Hıfsızsıhha da bir kozmetik kontrol şubesi var ama, sadece üç kişi çalışıyor. Eğer gerçekten sağlıklı bir kontrol yapılmak isteniyorsa en azından on eczacının burada çalışması gerekmektedir.

Kışlalıoğlu, kozmetiklerin cilt üzerindeki etkilerinden de sözettiği konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bunlar cildi bozar mı? Eğer bu maddeler Tahtakale'nin bilmem hangi bodrumunda hazırlanıp yabancı bir isimle piyasaya sürülmüşse, içine olur olmaz maddeler katılmışsa hiç bir işe yaramaz. Ama, gerekli koşullara uyulmuşsa, gerekli özen gösterilmişse olumlu etkileri vardır elbette.

Örneğin cildin erken buruşmasının en önemli nedeni su kaybıdır. Kötü havalarda, rüzgarda, nemlendirici bir krem sürülmüşse su kaybı önlenir. Cildin buruşması engellenmiş olur.

Kozmetikler ne ölçüde yararlı?

İnsanların sağlıklı ve temiz olmak için vücut ve baş bakımına önem vermesi çok doğal. Bu bakımı sağlamak için insan sağlığına yararlı kozmetik maddelerini kullanması da öyle. Ancak kozmetik maddelerinin tümünün insan sağlığına yararlı olduğunu söylemek zor. Sermayedarların kar amacı, kimi zaman sağlığa zararlı maddeleri içeren kozmetiklerin üretilmesine yol açıyor. Kimi şampuanlar saç dökülmesini artırıyor, kimi makyaj malzelemeleri cilt hastalıklarına yol açabiliyor.

Ayrıca kozmetik maddelerini kullanırken, bu kullanıma temizliğe ve bakıma ilişkin olmayan özellikler atfediliyor. Bunların tüketimiyle, karşı cinsten kişilerin daha kolay cezbedilebileceği öne sürülüyor. Bu konuda özellikle reklamlar önemli işlevler üstleniyor. Reklamlara göre özel bir deodorant sizin ter kokmanızı önleyerek, erkekler tarafından beğenilmenizi sağlar. (Sanki salt kadınlar terler ve kötü kokarmış gibi) Veya "cildin doğal nem ihtiyacını karşılayacak" yüz sütleri sizi herkesten daha cazibeli kılar.

Gereksiğinde yiyecek ve giyeceğinden kısıntı yapıyorlar

Almanya'da kadınlar güzelleşmek için yılda 4,5 milyar mark harcıyor

Türk parası ile 180 milyar lira eden harcama Türkiye bütçesinin dörtte birine yakın

Hanımlar güzelli... boşuna para har...

Güzelliğinizin sırrı tencerenizin içinde gizli!

Eğer güzelleşmek için kozmetik ürünlerine ayıracak Almanya'daki kadınlar kadar paranız yoksa güzelliğinizin sırrı tencerenizin içinde araya bilirsiniz. Çünkü yemek pişerken sebze ve etlerin içinde bulunan vitaminler suda erir, sonda buhara karışırlar.

Radyo TV program haber

21.25

Gecemiz

Programın "Oruç Kafayla" adlı bölümünde "Dargınlar Barışmalı" adlı oyun yayınlanacak. Fazil Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı oyunda başlıca rolleri Gazanfer Özcan, Gönül Ülkü, Oya Küçümen, Gül Gülgün ve Zafer Önen paylaşıyorlar. Orta halli bir ailenin bir kızı ve bir de oğlu vardır. Aile birbirlerine dargın olan iki aile dostlarını birbirlerinden habersiz olarak iftara çağırırlar.

Programın müzik bölümlerinde Barış Manço, Zekai Tunca, Ayşe Resener, Saadet Yılmaz Bircan, Ali Gürlü çeşitli parçalar okuyacaklar. Ayrıca Nokta ile Virgül çeşitli parodiler yapacaklar. Artvin mahalli halk oyunları sergilenecek.

OLİMPİYAT OYUNLARI

Bugünkü Olimpiyat oyunları yayınında boks seçmeleri banttan, bayanlar atlama ve yüzme yarışmaları canlı olarak ekrana geliyor. Olimpiyat oyunlarının yayın saatleri: 15.50 Boks seçmeleri, 17.00 Boks seçmeleri ve bayanlar atlama ve yüzme karşılaşmaları 20.20 Yüzme, 23.15 Boks ve yüzme yarışmalarının sonuçları.

22.30

Erzurum Kongresi

Erzurum Kongresi'nin yarın kutlanacak yıldönümü nedeniyle kongrenin tarihi önemini belirten bir program yayınlanacak. Erzurum Kongresi, ülkemizi işgal eden emperyalist güçlere karşı bir savaş ilanıydı. Yine aynı kongrede işbirlikçi yöneticileri de tanımama ve onlara karşı da direnme kararı alınmıştı.

RADYODAN SEÇMELER

TRT I

07.40 Günün İçinden 10.02 Arkası Yarın ("Deniz Gülü"
11.05 İclal Eroğlu'ndan Şarkılar (Gel nazlı güzel, Bitmez bir gönül yası, Gemilerde talim var, Mayadağ'dan kalkan kazlar) 14.30 Güfte Yazarları 15.15 Yaşadıkça 17.00 Olayların İçinden 18.30 Türküler ve Oyun Havaları (Penceresi yola karşı, Hikmet Taşan'dan kaşık oyun havası, korodan Asmalıdır evimiz, Aynur Gürkan'dan, Başımda tülbendim var, Ben bir yeşil fenerim, Tuğrul Şan'dan Hekimoğlu derler benim adıma, korodan Bulguru kaynatırlar, Kiremit bacaları)

TRT II

08.00 Gün Başlıyor 09.00 Tuğrul Şan'dan Türküler (Kalenin bedenleri, Havar yarim, Kalk gidelim şıh bağına, Kaleden iniş mi olur, Bağlandı yollarım.) 09.30 Sabah Konseri Hummel'den, Mandolin ve orkestra için konçerto, Beethoven'den romans yer alıyor.) 10.00 Recep Birgit ve Perihan Boran'dan Şarkılar 11.30 Taşların Dili Olsaydı 12.15 Oda Müziği (Beethoven'den piyano sonatı seslendirilecek.) 12.45 Türkülerimizin Dünü Bugünü 13.30 Anıların Müziği.

TRT III

09.30 Return To Forever Topluluğu'nun "Musicmagic) albümü 10.30 Ülkeler ve Müzikleri 15.00 Günün Konseri (Ravel'in: "Daphnis ve Chloe" Bale Müziği Seslendirilecek. 20.00 Müzik Sözlüğü 21.00 Solodan Orkestraya 22.09 Gecenin Getirdikleri

TV'de BUGÜN

15.50	OLİMPİYAT OYUNLARI
16.50	HABERLER
17.00	OLİMPİYAT OYUNLARI
19.45	İFTARA DOĞRU
20.20	OLİMPİYAT OYUNLARI
20.30	HABERLER
21.25	GECEMİZ
22.30	ERZURUM KONGRESİ
23.15	OLİMPİYAT OYUNLARI
24.00	HABERLER
00,30	KAPANIŞ

Demokrat Çocuk

Nerede oynayacaksınız?

Kentlerde konutlar gökyüzüyle yarışıyor. Binalar soluk alamıyor birbirlerine yapıştırılmışlar. Nerede eski rahatlık? Artık evlere bahçe de yapmıyorlar. Bahçe yapacağımıza bir daire daha yapar, daha çok kazanırız diye düşünüyorlar besbelli. . Dar olan sokakları da arabalar doldurmuş, geniş caddeler de ise değil oyun oynamak, karşıdan karşıya geçmek bile ölüme meydan okumakla eş anlamlı...

Soruyorsunuz; Nerede oynayacağız? Gel de katılma bu soruya. Hem çocuklar oyun oynamalı diyoruz, hem de çevremizi böylesine sevimsizleştiriyoruz. Ağaçlardan vazgeçtik, ne bir karış yeşillik, ne bir karış rahat alan...

Soruyorsunuz; Boş arsalarda, inşaatlarda mı oynayalım? Yanıtımız evet olabilir mi? Hayır kuşkusuz. . . Arsalardaki çukurlara düşen inşaatlarda başına kalas düşen çocuklarımızı okuyor, duyuyoruz.

Soruyorsunuz; Evde mi oynayalım? Bunu öneremiyoruz. Nereden temiz hava alacak, nasıl arkadaş edinecek, çevreyi ne zaman tanıyacaksınız?

Gene soruyorsunuz; Peki nerede? Hepiniz için çocuk parkları, oyun alanları var, koşun oralara, diyebilsek ne güzel olurdu?

Güneş Ağabey

EN YARARLI KİM?

SEÇİMİ NASIL YAPACAKLARINI DÜŞÜNDÜLER. AYRI AYRI ÖNERİLERDE BULUNDULAR.

PATLICAN, DOMATES VE BİBERLER YARARLARINI TARTIŞIYORLARDI. AMAÇLARI ARALARINDAN EN YARARLI OLAN SEBZEYİ SEÇMEKTİ. HEPSİ DE OYUNU KENDİNE VERDİĞİNDEN BİR SONUCA ULAŞAMIYORLARDI.

BİZİ EN İYİ EV KADINLARI TANIR. ONA SORALIM.

BİZİ EN İYİ ÜRETİCİMİZ TANIR. ONA SORALIM.

BİR ÜRETİCİ HEPİMİZİ ÜRETMEYEBİLİR. O ZAMAN DA KENDİ ÜRETTİĞİNİ SEÇECEKTİR. O DA OLMAZ

BİZİ SATANLARA SORALIM.

OLMAZ... ONLAR YARARLARIMIZI DEĞİL, FİYATLARIMIZI BİLİRLER.

SONUNDA BİR EV KADININA SORMAYA KARAR VERDİLER. O DA TARTIŞTIKLARI MUTFAKTA AKŞAM YEMEĞİNİ HAZIRLIYORDU

HANGİMİZ DAHA YARARLIYIZ

ŞU YARARLI DEMİYECEĞİM HEPİNİZ DE YARARLISINIZ. BENİ DİNLEYİN SİZ KENDİNİZ KARAR VERİN.

DOMATESİN BİR TÜRÜNDEN REÇEL DE YAPTIĞIM OLUR. PATLICAN DA YARARLIDIR. ÇOK ÇEŞİTLİ YEMEKLERİNİ VE TURŞUSUNU YAPARIM.

SÖZÜMÜ BİTİRİRKEN ŞUNU EKLEMEK İSTİYORUM. YALNIZCA YARARLARINIZI TARTIŞMAKLA NE KAZANACAKSINIZ. NE KADAR YARARLI OLSANIZ, ANCAK PARASI OLANLAR ALIP YİYEBİLİR SİZLERİ. TARTIŞMALARI BIRAKIP, BİRLİKTE AÇLARI DOYURMANIN YOLUNU BULSAK DAHA İYİ DEĞİL Mİ? SÖYLEYECEKLERİM BU KADAR. ARTIK SİZ SEÇİMİNİZİ YAPABİLİRSİNİZ.

SEÇTİLER Mİ DERSİNİZ?